

..... *James Oliver Curwood*

..... KOČOVNÍCI SEVERU

KAPITOLA I

Březen se chýlil ke konci, dohasínal Orlí měsíc, když černý medvídek Nýwa poprvé spatřil opravdový svět. Jeho matka Núzak byla stará medvědice a jako každá stará osoba byla prolezlá revmatismem a ráda si pospala. A tak i tuto zimu, kdy Nýwa přišel na svět, místo krátkého, obvyklého tříměsíčního zdřímnutí vyspávala čtyři měsíce. Tím se stalo, že Nýwa, který se narodil uprostřed hlubokého matčina spánku, vyšel z doupěte ne jako šestitýdenní mládě, ale jako dvaapůlměsíční cvalík.

Své doupě si Núzak vybrala v jeskyni u vrcholu vysokého, holého hřebene; a z tohoto

místa Nýwa poprvé pohlédl do údolí. Když vyšel z temné jeskyně, sluneční jas ho na chvíli oslepil. V době, kdy ještě neviděl, mnoho věcí vnímal sluchem, čichem a hmatem. Núzak byla zmatena, že nachází teplo a slunce místo chladu a sněhu, a dlouhou chvíli nehnutě větrila a dívala se na své království.

Již dva týdny probouzející se jaro zázračně přetvářelo tuto nádhernou severní zemi, rozprostírající se mezi Jacksonovým kolenem a řekou Shamattawou a od severu k jihu mezi Božím jezerem a řekou Churchillem.

Byl to kouzelný svět. Z vysokého skalního vrcholu, na němž Núzak a Nýwa stáli, vypadal jako ohromná záplava slunečního jasu. Jen ojediněle se bělaly skvrny sněhu na místech, kde jej zimní větry nakupily do hlubokých závějí. Horský hřeben vyrůstal z rozlehlého údolí. Na všech stranách, kam až lidské oko dohlédlo, modraly se a černaly lesy, chvějivě se třpytila dosud zčásti zamrzlá jezera, jiskřily sluncem ozářené potůčky a řeky a zelenaly se rozlehlé prostory, z nichž stoupaly vůně země. Stará medvědice Núzak je sála jako lék a pokrm. Tam dole země již rašila životem. Pupence na topolech se nalévaly, jenjen rozpuknout. Tráva vystrkovala jemné a hebké výhonky, camassie se nalévaly šťávou, americké bramboříky, psí zub a batolky se tlačily k teplé sluneční výhni a zvaly Núzak a Nýwu k hostině. Núzak to všechno vnímala s dvacetiletou životní zkušeností a moudrostí – lahodné aróma smrků a borovic, vlahou, sladkou vůni leknínových kořenů a bobtnajících hlíz, vycházející z rozmrzlé mokřiny u paty hory. Nejsilněji cítila vůni země samé, která celou tu krásu kolem bohatě prosycovala opojným, svěžím dechem.

I Nýwa ji cítil. Jeho udivené tělíčko se třáslo a poprvé se zachvívalo životním vzrušením. Před chvilkou byl ještě v temnotě, a teď se octl uprostřed pohádkové země, o níž se mu dosud ani nesnilo. V těchto několika minutách se v něm probouzela příroda. Chyběly mu zkušenosti, narodil se však s vnitřním pudem. Věděl, že je to jeho svět, že teplo a slunce patří jemu a že bohatství země je jeho dědictvím. Nakrčil hnědý nosánek a v tu chvíli mu každý nerv v těle hrál okouzlením a touhou.

A naslouchal. Nastražil špičaté uši a dychtivě sál bzučivou melodii probouzející se země. Snad i kořeny trav zpívaly o své radosti, neboť celým sluncem zalitým údolím se nesla tichá a šumivá hudba země, která se těšila míru, protože v ní nebylo lidí. Odevšad zaznívalo zurčení tekoucí vody. Nýwa slyšel podivné zvuky a věděl, že znamenají život: čiříkání skalního vrabce, stříbřité árie černohrdlého drozda dole v mokřině, pronikavý chvalozpěv nádherně zbarvené kanadské sojky, hledající hnízdo v houští sametových balzámových jedlí. A pak vysoko nad hlavou ječivý křik, který jím otřásl. Pud mu napověděl, že tento skřek znamená nebezpečí. Núzak vzhlédla nahoru a uviděla stín Apiska, velkého orla, který se vrhl mezi slunce a zemi. I Nýwa spatřil ten stín a přikrčil se

těsněji k matce.

A Núzak – tak stará, že už ztratila polovinu zubů, tak stará, že ji za vlhkých a chladných nocí bolely všechny kosti a oko se jí zatemňovalo – nebyla ještě tak stará, aby nepohlížela s rostoucím vzrušením na to, co viděla před sebou. Její mysl putovala za hranice údolí, v němž se probudili. Za hradby lesů, za nejvzdálenější jezero, za řeku a pláň, kde se rozprostíraly neohraničené prostory, které jí byly domovem. Matně k ní doléhal zvuk, který Nýwa nezachytil – téměř nevnímatelné dunění mohutného vodopádu. Tento zvuk a bublání tisíců stružek tekoucí vody a měkký vánek ševelící v balzámových jedlích se nesly vzduchem jako hudba jara. Nakonec Núzak z plných plic hluboce vydechla, zamručela na Nýwu a cestou mezi skálami se pomalu vydala k úpatí hřebene.

V slunečné prohlubni údolí bylo ještě tepleji než na vrcholku hory. Núzak zamířila přímo k okraji mokřiny. Půl tuctu vlhovců se vzneslo a ozvalo se víření křídel, které Nýwu téměř vyděsilo. Núzak si jich nevšíkala. Potáplice vřeštivě zaprotestovala proti Núzačinu neslyšnému příchodu a pak ještě drsně zaskřehotala, až se Nýwovi zježily všechny chlupy na hřbetě. Ale ani jí si Núzak nevšíkala. Nýwa to pozoroval. Nespouštěl z matky oka. Pud mu již okřídil nohy, aby pohotově vyrazil k útěku, kdykoliv mu dá matka znamení. V jeho komické hlavičce rychle uzrávalo poznání, že matka je nanejvýš podivuhodný tvor. Dozajista byla největší živou věcí, která stála na nohou a pohybovala se. Věřil tomu jen chvíli, jen co došli na konec bažiny. Zde se ozvalo náhlé zafunění, kapradí zašelestilo pod obrovským tělem, prodírajícím se po kolena hlubokým blátem, a obrovitý los, čtyřikrát větší než Núzak, vyrazil na rychlý útěk. Nýwovi mohly oči vyskočit z důlků. A přece ani losa si Núzak nevšíkala!

Tu nakrčil Nýwa nosánek a zavrčel, jako vrčival do ucha nebo srsti své matky nebo na klestí, s nímž se potýkal v temné jeskyni. Osvítilo ho nádherné poznání. Může vrčet na vše, nač se mu zachce, ať je to sebevětší. Protože před matkou Núzak všechno utíká.

Po celý první a slavný den objevoval Nýwa nové a nové věci, a s každou další hodinou rostlo v něm přesvědčení, že jeho matka je neomezenou vládkyní celého tohoto nového, sluncem prozářeného království.

Núzak byla moudrá stará medvědí matka, která již odchovala šestnáct nebo osmnáct mláďat. Proto postupovala první den velmi zvolna, aby Nýwovy choulostivé tlapky trochu otvrdly. Neopustili téměř mokřinu. Odbočili pouze k blízké skupině stromů a zde Núzak drápy rozdrála smrk, aby se dostali na šťavnatou dužinatou hmotu těsně pod kůrou. Po kořenech a hlízách chutnal Nýwovi tento zákusek znamenitě, a sám se pokusil rozdrápat kmen. Uprostřed odpoledne byla už Núzak tak najedená, že se jí boky vydouvaly, a Nýwa vypadal po hojném kojení a uždibování různých jiných dobrot jako lusk na prasknutí.

Stará lenivá Núzak si vybrala místečko, kde klesající slunce vyhřálo velikou bílou skálu jako pec. Zde ulehla, aby si zdřímla. Nýwa se zatím potuloval kolem a na vlastní pěst pátral po nějakém dobrodružství. A tu narazil tváří v tvář na dravého brouka.

Byl to ohromný dřevožrout, dva palce dlouhý. Jeho dvě bitevní klepeta se černala jako uhel a byla zahnutá jako železné háky. Měl sytě hnědou barvu a kovový krunýř se mu na slunci třpytil, až oči přecházely. Nýwa se natáhl na břicho a pozoroval ho s prudce bušícím srdcem. Brouk byl sotva na stopu vzdálen a přibližoval se. To na něm bylo to zvláštní a překvapující. Byl to první živočich, s nímž se Nýwa toho dne potkal, který neutíkal. Jak se brouk na svých dvou řadách noh pomalu sunul kupředu, vydával prskavý zvuk, jež Nýwa docela zřetelně slyšel. V žilách mu proudila bojovná krev otce Suminitika, a tak si dodal odvahy k dobrodružství a váhavě vysunul tlapku. Hned nato nabyl brouk velmi zuřivého vzezření. Jeho křídla se rozezvučela jako cirkulárka, rozevřel klepeta, že by se do nich vešel lidský prst, a pohupoval se na nožkách, až to vypadalo, jako by předváděl nějaký tanec. Nýwa odtáhl tlapku nazpět a tu se hned Čigawas uklidnil a opět se začal přibližovat.

Nýwa ovšem nevěděl, že broukovo zorné pole nesahá dále než na čtyři palce od špičky nosu. Situace se mu proto zdála hrozivá. Neslušelo se však na syna takového otce, jako byl Suminitik, byť teprve devítitýdenního, aby prchal před broukem. Zoufale vystrčil znovu tlapu a naneštěstí nasadil Čigawasovi jedním drápkem polovičního nelzona a převrátil ho na jeho lesklý hřbet, takže brouk nemohl ani bzučet, ani prskat. Nýwou projela vlna jásavého vzrušení. Centimetr za centimetrem přitahoval tlapu k sobě, až měl brouka na dosah ostrých zoubků. Pak k němu přičichl.

Čigawas využil příležitosti. Sevřel klepeta a Núzak vyburcoval z dřímoty drásající řev. Pozvedla hlavu a uviděla, jak se Nýwa svíjí jako pomínutý. Škrábal, vrčel a prskal. Núzak ho chvilku přemýšlivě pozorovala, pak se pomalu zvedla a přistoupila k němu. Překulila ho svou velkou tlapou – a spatřila Čigawasa, pevně a zarputile přisátého k čenichu její ratolesti. Přitlačila Nýwu hřbetem k zemi, aby se nemohl hýbat, pak uchopila brouka do zubů a pomalu skousla, až Čigawas uvolnil sevření, a potom ho spolkla.

Až do soumraku si Nýwa hojil bolavý nos. Núzak se natáhla ke skalisku a Nýwa povečeřel. Pak se uhnízdil v ohbí její velké, teplé přední nohy. Přestože ho nos páлил, cítil se šťastným medvídkem a připadal si na konci svého prvního dne jako chrabrý válečník, třebaže mu bylo teprve devět týdnů. Vykročil do světa, hodně toho uviděl, a i když nesklidil vavříny, přece se prvním dnem statečně probil.

## KAPITOLA II

V noci ho rozbolelo břicho, dostal silný záchvat mistupujú . Představme si kojence, který se napije z matčina prsu a pak se hned pustí do bifteku. A právě to udělal Nýwa. Normálně by byl začal uždibovat tuhou potravu nejdříve až za měsíc. Zdá se však, že příroda úmyslně pospíchala s výchovou, aby ho připravila pro velký a nerovný zápas, jemuž měl zakrátko čelit. Celé hodiny Nýwa nařikal a kňučel. Núzak mu čenichem promáčkala nadouvající se břicho, až nakonec Nýwa všechno vyvrhl a ulevilo se mu.

Potom spal. Byl ohromen, když se probudil a otevřel oči přímo do oslnivé ohnivé záplavy. Slunce, které viděl předešlého dne, bylo nazlátlé, chvějivě třpytivé a velmi vzdálené. Dnes však viděl poprvé, jak slunce vychází za jarního severského jitra přes okraj světa. Bylo rudé jako krev. Nýwa upřeně pozoroval, jak rychle narůstá, až se jeho rovná spodní strana zaoblila, takže vypadalo jako obrovská žhavá koule. Zprvu si myslel, že je to sám Život, jakýsi přízračný tvor, plující přes les k nim – a tak se Nýwa obrátil s tázavým zakňučením na matku. Ať už to bylo cokoliv, Núzak se nebála. Velkou hlavu měla obrácenu k té věci a blaženě přivírala oči. Pak najednou ucítil Nýwa příjemné teplo, které ta kulatá věc vydávala, a třebaže byl zneklidněn, začal v jeho sálání spokojeně příst. Červeň slunce se rychle přelila ve zlato a celým údolím se rozlila teplá, chvějivá sláva života.

Po dva týdny od tohoto prvního východu slunce v Nýwově životě se Núzak zdržovala v blízkosti hřebene a mokřiny. Potom nastal den, kdy Nýwa dovršil jedenáct týdnů. Tehdy zamířila Núzak k vzdáleným lesům a zahájila letní putování. Nýwovy nohy nebyly už tak choulostivé a vážil dobrých šest liber. Uvážíme-li, že při narození vážil pouhých dvanáct uncí, byla to velmi slušná váha.

Dnem, kdy Núzak vyrazila na toulavou pouť, začala pro Nýwu skutečná dobrodružství. V temných a tajemných lesních hlubinách byla místa, kde sníh dosud nezměkl pod dotekem slunce, a Nýwa dva dny kňučel a tesknil po slunečném údolí. Minuli vodopád, kde Nýwa poprvé viděl přívaly řítící se vody. Núzak dál pronikala do hlubokého, temného lesa. Zde dostal Nýwa první hodiny lovu. Núzak se nyní nacházela daleko mezi vodními předěly Jacksonova kolena a Shamattawy. Časně zjara se tu scházeli medvědi k lovu. Pokud Núzak nespala, bez oddychu hledala potravu. Neúnavně ryla v zemi, převracela kameny a drtila ztrouchnivělé kmeny a pně. Z masité potravu vybírala hlavně šedé lesní myšky, třebaže byly maličké. Nýwa žasl, jak obratně si jeho neohrabaná matka počíná, když

takovou myšku objeví. Někdy schytala celou myší rodinu, dříve než se mohly poschovávat. Dále to byly žáby a ropuchy, ještě malátné po zimním spánku. V trouchnivějícím dřevě byla spousta mravenců, kteří tu leželi, jako by byli mrtví. Tu a tam objevila Núzak čmeláky, vosy a sršně. Nýwa si občas z těchto úlovků uždíbl. Třetího dne Núzak odkryla hnízdo přezimujících, dosud na kost zmrzlých kyselinových mravenců, velké jako dvě mužské pěsti. Nýwa jich snědl pěknou hromádku a jejich sladkokyselá chuť velmi lahodila jeho mlsnému jazyku.

Jak dny ubíhaly a živočichové začali vylézat zpod dřev a skal, okoušel Nýwa napětí a vzrušení lovu na vlastní pěst. Potkal druhého brouka a zabil ho. Chytil svou první lesní myš. Rychle se v něm rozvíjely pudy Suminitika, jeho rvavého starého otce, který žil za třemi nebo čtyřmi údolími na sever a nikdy nepropásl jedinou příležitost k zápasu. Na sklonku května, když byly Nýwovi čtyři měsíce, pojídal už mnoho věcí, které by zabily většinu mláďat jeho stáří. A od špičky všetečného nosánu až po koneček zakrslého ocásku nebyl na něm zbabělý ani chloupek. Vážil devět liber a byl černý jako mouřenín.

Začátkem června se přihodila významná událost, která ohlásila počátek velké změny v Nýwově životě. Byl teplý, vlahý den, a proto se Núzak hned po obědě natáhla k svému odpolednímu zdřímnutí. Vyšli již z lesnaté oblasti a procházeli údolím, jímž se klikatil a vinul kolem písčiny a mezi kamenitými břehy mělký potok. Nýwa neměl na spánek ani pomyšlení. Za nic na světě se mu nechtělo promrhat chrupáním tak nádherné odpoledne. Vyhlížel kulatými očky na kouzelný svět a slyšel, jak ho volá. Pohlédl na matku a zakňučel. Ze zkušenosti věděl, že na několik hodin je pro svět mrtva, ledaže by ji podrbal na noze nebo štípl do ucha. A i pak by se pozvedla jen natolik, aby naň zabručela. Měl toho dost. Zatoužil po nějakém větším vzrušení. Náhle se rozhodl a vyrazil za dobrodružstvím.

V tom rozlehlém světě zelených a zlatých barev vypadal Nýwa, který byl téměř stejně dlouhý jako široký, jako černá kulička. Pustil se dolů k potoku a ohlédl se. Stále ještě matku viděl. Pak ucítil pod nohama měkký, bílý písek dlouhého nánosů, lemujícího břeh. Pustil již Núzak z hlavy. Došel na konec písčiny a zabočil k zelenému břehu. Pod tlapami mu zašustila sametově hebká mladá travička. Začal převracet malé kameny a hledat mravence. Prohnal veverku, která s ním po dvacet vteřin běžela zuřivý a vyrovnaný závod. O chvíli později mu téměř před nosem vyskočil statný bílý králík a Nýwa se za ním hnal tak dlouho, dokud Wapus nezmizel několika dlouhými skoky v houštině. Nýwa sraštil čumáček a kvičivě zavrčel. Dosud nikdy v něm Suminitikova krev nevřela tak kypivě. Prah po nějaké kořisti. Poprvé v životě se mu zachtělo rvačky. Byl jako chlapec, který druhý den po vánocích má boxerské rukavice a nenachází soupeře. Posadil se a svárlivě se

rozhlížel. Stále přitom krčil nos a vyzývavě vrčel. Má u nohou celý svět. Ví to. Všechno se bojí jeho matky. A všechno má strach z něho. Je to mrzuté, že zde není živého tvora, který by se postavil chtivému mladému chlapíkovi. Svět je přece jen příliš jednotvárný.

Vyrazil novým směrem, přešel kolem skaliska – a náhle se zastavil. Od skály vyčuhovala ohromná zadní tlapa. Chvilí Nýwa nehnutě stál a pozoroval ji se vzrůstajícím zájmem. Tentokrát štípne mámu tak, že procitne jedna dvě. Přičiní se, aby nezaspala krásu a příležitosti takového dne. A tak postoupil pomalu a obezřetně kupředu, vybral si na tlape pěkné holé místo a zabořil do ní zoubky až po dásně.

Následoval řev, který otrásl zemí. Tlapa totiž náhodou nepatřila matce Núzak, nýbrž byla osobním vlastnictvím Makuse, mrzoutského a zlovolného starého medvěda. Staří z něho udělalo morouse, který se ani za mák nepodobal mateřsky podivínské staré Núzak. Makus byl nejen starý a morousovitý medvěd, ale také zapřísáhlý nepřítel mláďat. Nejednou v životě se dopustil zločinu kanibalismu. Byl to medvěd, kterého indiánští lovci nazývají jučan, zlý medvěd, požírač vlastního plemena. A jakmile jeho rozružené oči zahlédly Nýwu, zařval podruhé.

Tehdy Nýwa vložil všechny síly do svých tlustých nožek a vylétl jako střela. Nikdy v životě neupaloval tak jako v těchto chvílích. Instinkt mu napověděl, že konečně narazil na něco, co se ho nebojí, a že mu hrozí smrtelné nebezpečí. Běžel, kam ho nohy nesly, protože nyní, když se dopustil takového omylu, neměl ponětí, kde matku najde. Slyšel, jak se Makus žene za ním. Jak uháněl, vyrážel Nýwa vřískot naplněný divokou a drásající prosbou o pomoc. Volání dolehlo k věrné staré Núzak. V okamžiku stála na nohou. Byl nejvyšší čas. Nýwa se mihl kolem skály, kde Núzak spala, jako černá koule vystřelená z děla a deset skoků za ním se hnál Makus. Koutkem oka zahlédl matku, ale setrvačnost ho nesla kolem ní dále. Vtom už Núzak vyrazila, jako vyráží fotbalista, aby atakoval protihráče. Vyřítla se právě včas, aby plnou silou vrazila starému Makusovi z boku přímo do žeber. Oba staří medvědi se váleli v jednom chumlu. Nýwovi to připadalo vzrušující a nádherné. Zastavil se a poučil očka jako dvě zářivé trnky na bitevní scénu. Ještě před chvílí prahl po zápase, avšak to, čemu teď přihlížel, ho plnilo zděšením. Oba medvědi byli v plném zápalu, rvali si a trhali kůži a v smrtelném zaklesnutí vyhazovali kolem sebe krupobití kamení a hlíny. V tomto prvním kole byla na tom lépe Núzak. Překvapivým a tvrdým útokem vyrazila z Makuse dech a držela ho nyní otupenými a polámanými zuby za krk a ostrými zadními spáry starého barbara drásala, až mu crčela z boků krev a až řval jako skrčený býk. Nýwa pochopil, že prohrává jeho nepřítel, a s kvičivým vřískotem, jímž matku nabádal, aby vymlátila z Makuse zlého ďábla, se přiblížil k zápasíšti, svařtil čumáček, zuřivě vycenil lesknoucí se zuby a vzrušeně tancoval deset

stop od zápolících. Suminitikova krev v něm roznítla dychtivost po bitce, avšak přece jen se bál.

Pak se stalo něco, co náhle a úplně zničilo jeho bláznivou radost z matčina triumfu. Makus byl samec, a tak se přirozeně vyznal v zápasení líp; najednou se vyškubl z Núzačiny čelistí, strhl ji pod sebe a začal jí rvát kůži z těla tak zuřivě, že Núzak řvala bolestí, div že Nýwa nez kameněl.

Je velmi vzrušující hádat, co učiní malý hoch, když vidí, jak otec dostává výprask. Má-li po ruce sekeru, patrně jí použije. Nejčernější pohromou, k níž může v jeho životě dojít, je mít táta, jemuž otec nějakého jiného chlapce nařeže. Hned vedle přání stát se presidentem Spojených států chová průměrný chlapec touhu, aby jeho táta dovedl nasekat každému dvojnohému tvorů, který nosí kalhoty. A Nýwa měl s člověkem hodně společného. Čím drásavěji matka naříkala, tím zřetelněji cítil, jak se kolem něho s rachotem řítí celý jeho svět. Ubylo-li Núzak stářím na síle, hlas měla stále mohutný, a křečovitý řev, který vyrážela, bylo snad slyšet na půl míle daleko.

Nýwa to již nemohl snést. Slepý vztekem vyrazil jako šipka. A náhodou se svými malými čelistmi zuřivě zakousl do prstu, který patřil Makusovi. Zuby zajely do masa jako dvě řady jehel ze slonoviny. Makus škubl nohou, ale Nýwa nepovolil a zakousl se ještě hlouběji. Makus pak nohu nadzvedl a švihl jí jako metací stroj. A Nýwa navzdory odhodlání nepovolit najednou cítil, jak rychle letí vzduchem. Dopadl na skálu dvacet stop od zápasících tak prudce, že ztratil dech a chvíli se pak mátožně potácel a snažil se dostat na nohy. Když se mu vrátil zrak i ostatní smysly, vytřeštil oči na výjev, který mu rozbouřil všechnu krev v žilách. Makus už nebojoval, nýbrž utíkal a pořádně přitom kulhal.

Nebohá stará Núzak stála a dívala se za prchajícím nepřitelem. Oddechovala jako schváčené tele. Tlamu měla otevřenou, jazyk jí visel ven a byla samá krev. Nepřítel ji pořádně a důkladně zřídil. Nebylo nejmenší pochyby, že dostala co proto. Protože však Makus tak zoufale utíkal, neuvědomoval si Nýwa matčinu porážku. Nepřítel utíká ! On tedy dostal výprask. Nýwa se s radostným kvikotem rozběhl k matce.

### KAPITOLA III

Když tak seděli toho prvního červnového dne na teplém slunku a pozorovali, jak Makus prchá přes řečiště potoka, Nýwa si silně připadal jako ostřílený válečník, a ne jako mládě se soudkovitým bříškem a kulatou hlavičkou, které váží jenom pouhých devět liber. Od



chvíle, kdy Nýwa nenávistně zabořil zoubky do nejchoulostivějšího místa na prstě starého medvěda, uplynula drahá doba, než se mohla Núzak natolik nadechnout, aby zachrčela. Boky se jí rytmicky vzdouvaly jako měchy. Nýwa se posadil na buclatý zadek, nastražil uši a pozoroval matku kulatýma, planoucíma očima, v nichž se zračily neklidné myšlenky. Se sípavým vzdechem se Núzak otočila a pomalu zamířila ke skalisku, kde spala, než ji vytrhlo vyděšené Nýwovo volání o pomoc. Zdálo se jí, že každou kost v těle má polámanou a vykloubenou. Při každém kroku kulhala, potácela se a supěla. Na zelené trávě po sobě zanechávala malé červené krvavé stopy. Makus jí pořádně zřídil kožich.

Lehla si, naposled zasténala a pohlédla na Nýwu, jako by mu chtěla říci:

„Kdybys nebyl vymýšlel nezbednosti a kdybys tu starou obludu nechal na pokoji, nebylo by se to stalo. Teď se podívej, jak vypadám!“

Mladý medvěd by se byl rychle vzpamatoval z následků zápasu. Núzak však proležela bez hnutí celé zbývající odpoledne a celou noc. A byla to ta nejhezčí noc, jakou Nýwa dosud zažil. Noci byly již teplé a Nýwa měl měsíc ještě raději než slunce, neboť rodem i sklony byl spíše noční pytlák než denní lovec. Měsíc vycházel na východě v nádheře zlatého ohně. Smrkové a jedlové lesy se rýsovaly jako ostrovy v moři žlutého světla a potok blikotavě se třpytící se klikatil zářícím údolím. Ale Nýwa nemohl zapomenout, jak dostal za vyučenu, a ačkoliv ho hvězdy a měsíc vábily, držel se matky. Naslouchal nočním zvukům, které k němu doléhaly, a nehnul se od ní ani na krok.

Ráno Núzak vstala a chrčivě vyběhla Nýwu, aby šel za ní. Pomalu šplhala po sluncem zalitém hřebeni. Neměla náladu na cestování, avšak tam kdesi hluboko v nitru ležel strach, že ten starý lotr Makus by se mohl vrátit. A Núzak bylo jasné, že ještě jeden takový zápas by ji dorazil – a že v tom případě by si Makus připravil Nýwu k snídani. A proto se přinutit zlézt druhou stranu hřebene, putovat přes nové údolí a přes průsmyk, který se otvíral jako široká brána na rozbíhající se rovinu plání, jezer a rozlehlých smrkových a cypřiškových lesů. Celý týden směřovala Núzak k jednomu potoku na těchto pláních, a teď, s Makusovou hrozbou v zádech, putovala ještě rychleji, až krátké, tlusté nožky Nýwu sotva nesly.

Bylo odpoledne, když došli k tomu potoku. Nýwa byl už tak vyčerpán, že se sotva vyšplhal na smrk, kam ho matka poslala, aby si schrupl. Jakmile se uvelebil v pohodlné rozsoše, okamžitě usnul. Núzak šla zatím nalovit ryby.

V potoce se to rybami jen hemžilo. Uvázly zde v mělkých tůních, kde se vytřely. Za hodinu jich měla Núzak na břehu jako nastláno. Když Nýwa těsně před soumrakem slezl ze své kolébky, čekala ho hostina, na níž se již Núzak nacpala tak, že vypadala jako sud. Byl to první Nýwův rybí chod a celý další týden žil v rybím ráji. Jedl je ráno, v poledne i

večer, a když už byl příliš sytý, aby mohl jíst, válel se v nich. A Núzak se cpala tak, že div nepukla jako žalud. Kam se pohnuli, všude to páchlo rybami. Zápach hutněl ze dne na den, a čím byl starší, tím se stával pro Nýwu a jeho matku lahodnější. Nýwa rostl jako nalévající se lusk. Za týden přibyl o tři libry. Přestal už docela pít mléko, protože Núzak byla stará medvědice a vyschla tak, že z ní nedostal ani kapku.

Časně zvečera osmého dne natáhli se Nýwa a matka na pokraji tmavého kopečku, aby se po celodenním hodování prospali. Núzak byla v každém ohledu nejšťastnějším starým medvědem v celé severské zemi. Potrava pro ni nebyla problémem. V potoku a v uzavřených tůních jí bylo, co hrdlo ráčilo. A dosud nenarazila na jiného medvěda, který by ohrožoval její vlastnictví. Dokud letní povodně nevyprázdňují tůně nebo dokud nedozrají bobule, zaručoval jí tento šťastný lovecký revír ustavičnou blaženost. A Nýwa, šťastný mladý labužník, snil s ní.

Zrovna týž den, právě když zapadalo slunce, pět nebo šest mil po proudu potoka zkoumal jakýsi muž, vkleče a opřen o ruce, vlhkou písčitou půdu. Vyhrnuté rukávy obnažovaly až po lokte snědé paže. Byl bez klobouku, takže mu večerní vánek čechral kštici světlých vlasů, které byly nějakých osm nebo devět měsíců stříhány pouze loveckým nožem.

U nohou toho člověka stálo cínové vědro a zpředu se na něho s nejživějším zájmem upíraly oči nejobyčejněji a přitom nejdružněji vypadajícího štěněte, které kdy mělo za otce psa mackenzijského a za matku fenku, jež byla napůl airedalská a napůl špic. S touto krevní tragédií v žilách by nic na světě nemohlo udělat z tohoto psíka něco více než „jen psa“. Jeho ohon, natažený rovně na písku, byl dlouhý a hubený, s uzlem na každém kloubu. Tlapy, jako nadměrně vyrostlé nohy chlapce, vypadaly jako malé boxerské rukavice. Hlavu měl k tělu neúměrně velkou a nehoda dokreslila tento mistrovský výtvar tím, že ho připravila o polovinu jednoho ucha.

Pozoroval svého pána a poloviční ucho nastražil jako galvanizovaný pahýl, zatímco druhé ucho, dvakrát tak dlouhé, trčelo kupředu v nejmávnější a nejnaléhavější dotaze. Hlava, ocas a nohy byly po psovi mackenzijském, kdežto uši a vytáhlé, vyzáblé tělo představovalo urputný souboj mezi špicem a airedalem. V současném neharmonickém vývojovém stupni to bylo, mimo uličky velkoměst, to nejvoříškovatější štěně na světě.

Po drahé chvíli pán opět promluvil a Miki se zavlnil od špičky čumáčku až po koneček ocasu, aby ocenil to, že slova byla pronesena rovnou k němu.

„Je to matka s mládětem. Je to tak jisté, jako že tobě je pár týdnů, Miki,“ řekl. „A jestli se jen trochu vyznám v medvědech, byli tu asi dnes.“ Vztyčil se. Pohlédl na prodlužující se stíny na pokraji lesa a nabral do vědra vody. Poslední sluneční paprsky osvítily na pár

okamžiků jeho tvář. Vyzařovala z ní síla a důvěra.

Zračila se v ní radost ze života. A nyní se rozjasnila náhlým nápadem a do očí mu vstoupila záře, která nepocházela jen od slunce nad lesem, když dodal:

„Miki, dotáhnu tu tvou neforemnou kostru Dívce, protože jsi nebroušený drahokam dobromyslnosti a krásy. A pro tyto dvě věci si tě určitě zamiluje. Je to má sestra, víš. Kdybych tak mohl přivést s tebou i to medvíďátko –“

Začal si pohvizdovat a zamířil s plným vědrem k úzkému pásu jedlí o sto yardů dále.

Miki mu šel těsně v patách.

Challoner, který byl nově jmenovaným správcem stanice Velké hudsonské zálivové společnosti, se utábořil na břehu jezera blízko ústí bystřiny. Nebyl to velký tábor – opotřebovaný stan, ještě ošumělejší kánoe a hromádka zavazadel. Avšak v posledním svitu zapadajícího slunce by to vydalo na celý román člověku s okem zvyklým na drsný lesní život a jeho nástrahy. Byla to výstroj člověka, který se bez bázně vypravil až k sráznému okraji světa. A to, co zbylo, se s ním nyní vracelo zpět. Pro Challonera představovaly tyto zbytky věcí, které s ním prošly téměř ročním zápolením, cosi z lidského kamarádství. Kánoe byla odřená a záplatovaná a stan kouřem a lijáky tak zčernal, že měl barvu rezavého lososa. Batohy na potraviny byly skoro prázdné.

Nad ohněm se už kouřilo z kastrolu a kotlíku, když se Challoner s Mikim v patách vrátil. U ohně stál začazený a spravovaný pekáč, v němž začínala hnědnout placka z vody a mouky. V jednom kotlíku se vařila káva, v druhém ryba.

Miki se posadil na kostnatý zadek hned u ohně, takže vůně vařené ryby mu vnikala přímo do nosu. Poznal, že to bude první chod.

Jeho oči, sledující Challonerovy poslední přípravy, zářily jako granáty. Po každém třetím či čtvrtém vdechnutí si Miki olízl hubu a hladově polkl. Tak přišel Miki ke svému jménu. Stále měl hlad, a ať toho sebevíc spořádal, stále byl při chuti. Odtud jeho jméno Miki – buben.

Dojedli rybu a placku, Challoner si zapálil dýmku a teprve pak vyslovil, co měl na mysli:

„Zítřka se poohlédnu po tom medvědovi,“ řekl.

Miki, natažen u dohasínajících uhlíků, sekl ocasem jako holí, aby dal najevo, že poslouchá.

„Skamarádím tě s medvídkem. Dívka bude radostí celá bez sebe.“ Miki sekl ocasem silněji než předtím.

„Prima,“ jako by říkal.

„Jen si představ,“ řekl Challoner, dívaje se přes hlavu Mikiho do nedozírných dálek. „Čtrnáct měsíců a – teď se konečně vracíme domů. Ochočím pro sestru tebe i medvídku.“

Copak tomu říkáš? Nemáš ani potuchy, jaká je, to bys tu tak neseseděl a necivěl na mne jako nějaké posvátné štěně. V té své hloupoučké hlavičce si ani neumíš představit, jak je hezká. Viděls teď večer západ slunce? No – a ona je ještě krásnější, takovou mám sestru. Máš k tomu co dodat, Miki? Když ne, tak jdeme spát!“

Challoner vstal a protáhl se. V kloubech mu zaprašťelo. Život se v něm vzpínal jako obr. A Miki, který až do toho okamžiku švihal ohonem, se zvedl na nadměrně vyvinuté nohy a šel za pánem do stanu.

Rozlévalo se našedlé světlo časného letního úsvitu, když Challoner vyšel ze stanu a znovu rozdělal oheň. Za malou chvíli přišel k němu Miki. Pán mu uvázal kolem krku kus odřeného stanového provazu a volný konec omotal kolem mladého stromku. Stejně dlouhý kus provazu přivázal k rohům potravinového pytle, takže si jej mohl hodit přes rameno jako loveckou brašnu. S prvními slunečními červánky byl Challoner připraven vydat se po stopách Nýwy a jeho matky. Miki poznal, že má zůstat v táboře sám, a spustil melancholický nářek. Když se Challoner ohlédl, cloumalo štěně provazem a vyskakovalo jako pomínuté. Čtvrt míle cesty k potoku slyšel Challoner jeho úpěnlivé protestování.

Challoner nešel dnes za osobním potěšením ani nebyl veden pouze touhou vlastnit vedle Mikiho ještě medvídko. Potřeboval maso, a tučné medvědí maso v tak raném období by mu náramně přišlo k chuti. A především potřeboval zásobu tuku. Kdyby dostal toho medvěda do batohu, ušetřil by hodně času pro zbývající cestu k civilizaci.

Bylo osm hodin, když narazil na první, neomylně čerstvé známky po Nýwovi a Núzak. Bylo to na místě, kde Núzak před čtyřmi nebo pěti dny lovila ryby a kam se vrátila včera večer s Nýwou, aby pohodovali na „vyzrálém“ úlovku. Challoner zajásal. Byl si jistý, že najde párek u potoka, nepříliš daleko. Vítr mu byl příznivý. Challoner začal postupovat obezřetněji, s puškou připravenou k ráně. Hodinu postupoval tiše stále kupředu, dáváje pozor na každý zvuk a pohyb před sebou. Občas si naslinil prst, aby vyzkoušel, zda se nezměnil vítr. Nezáleželo ani tak moc na lidské lsti. Všechno Challonerovi přálo.

Na širokém, rovném úseku údolí, kde se potok tříštil v tučet stružek a voda se čeřila mezi písečnými nánosy a přes kamenité mělčiny, Nýwa a jeho matka lenošně slídili po racích k snídani. Svět nikdy nepřipadal Nýwovi krásnější. Měkká srst na hřbetě se mu na slunci vlnila jako předoucí kočce. Těšil se z pleskotu mokrého písku pod tlapami a ze zpěvných vlnek, jež se rozbíjely o jeho stopy. Miloval zvuky, které ho obklopovaly, dech větru, šepot přicházející z korun smrků a cypřišků, bublání vody, pištění damanů, volání ptáků; a nadevše miloval tichý, bručivý hovor matky.

V tomto sluncem zalitým a rozlehlém údolí zachytila Núzak první závan nebezpečí. Jak se vítr náhle stočil, donesl se k ní – pach člověka!

Okamžitě ztuhla jako kámen. Na pleci měla dosud hluboký šrám, k němuž přišla před lety, když ucítila pach tohoto jediného nepřítele, kterého se bála. Tři roky jí pak nevnikl do nozder ten pach a téměř už zapomněla, že vůbec existuje. A nyní, tak náhle, že ji to omráčilo, nesl se zase teple a hrozivě ve větru.

Zdalo se, že i Nýwa vytušil v tomto okamžiku blízkost děsivého nebezpečí. Stál dvě stě yardů od Challonera, nehybný černý bod uprostřed bílého písku. Očima visel na matce a citlivým nosíkem se snažil rozpoznat, co se tají za hrozbou ve vzduchu.

Pak se ozvalo něco, co dosud nikdy neslyšel – tříštivý, práskavý rachot – bylo to skoro jako hrom, a přece jaksi jinačí. A viděl, jak matka poklesla na bok a jak prudce, těžce dopadla na přední nohy.

Vzápětí se opět vztyčila s divokým „hůf“, které bylo pro něho nové – varování, aby utíkal, chce-li si zachránit zdravou kůži.

Jako u všech matek, které milují své děti, platila první Núzačina myšlenka Nýwovi. Napráhla tlapu, prudce do něho strčila a Nýwa už uháněl pod ochranu blízkého lesa. Ozval se druhý výstřel a těsně nad hlavou Núzak přeletěl svištivý, smrtící zvuk. Ale nespěchala. Držela se za Nýwou a pobízela ho, i když žhavé olovo ve slabině ji naplňovalo mučivou bolestí. Dosáhli okraje lesa, když se jí zaryl pod tlapy třetí Challonerův výstřel.

Za chvíli se už skryli za barikádou stromů. Instinkt vedl Nýwu do nejhlubší části lesa. A těsně za ním sbírala Núzak poslední zbytky ubývajících sil a poháněla ho, aby šel stále dále. V jejím starém mozku narůstal hluboký a děsivý stín, cosi, co jí začalo zatemňovat zrak, až přestávala vidět. Pozнала, že konečně dospěla k cíli své cesty. Měla za sebou dvacet let života a nyní bojovala o posledních pár vteřin. Zastavila Nýwu u hustého cypřišku a přiměla ho – jako už mnohokrát předtím –, aby se na něj vyšplhal. Jen jednou se horkým jazykem dotkla jeho tváře v posledním polaskání. Pak se otočila, aby vybojovala svůj poslední velký boj.

Vlekla se přímo proti Challonerovi; padesát stop od stromu se zastavila a čekala na něho, s hlavou pokleslou na plecích a s dmoucími se boky. Oči se jí stále více zakalovaly, až se nakonec s hlubokým vzdechem svalila na zem, přímo do cesty svému nepříteli. Snad na okamžik ještě jednou uviděla zlaté měsíce a zářivá slunce oněch dvaceti let, která minula. Snad jí ještě jednou zazněla ta měkká, sladká hudba jara, naplněná starou, starou písní života, a snad se na ni sneslo cosi milosrdného a bezbolestného, jako konečná odměna za slavné, statečné mateřství na zemi.

Když k ní Challoner došel, byla mrtva.

Z úkrytu v rozsoše cypřišku pohlížel Nýwa na první tragédii svého života a na prvního člověka. Schoulil se hlouběji do svého útočiště před tímto dvojnohým zvířetem a srdíčko

mu téměř pukalo hrůzou, která ho zachvátila. Neuvažoval. K pochopení, že se stalo cosi strašného a že to způsobil tento vysoký, dvojnohý tvor, nedospěl zázrakem myšlenkového pochodu. Jeho očka probleskovala přes okraj rozsochy. Bylo mu divné, proč matka nevstává a nebojuje, když k ní ten nový nepřítel přišel. Ve svém zděšení byl hotov zavrčet, kdyby se jen vzbudila – připraven rychle se spustit ze stromu a pomoci jí, jako jí pomohl zdolat Makuse, starého medvěda. Na Núzačině ohromném těle se však nepohnul ani sval, když se Challoner nad ni sklonil. Byla mrtvá jako kámen.

Challonerův obličej zčervenal jásavým vzrušením. Zabil z nutnosti. Núzak pro něho představovala nádhernou kožešinu a zásobu masa, s nímž vystačí po celý zbytek cesty na jih. Opřel pušku o strom a začal pátrat po mláděti. Znal divočinu a věděl, že medvídek nebude daleko od matky. Rozhlédl se po stromech i blízkém houští. Během pátrání se Nýwa v úkrytu rozsochy zastíněné hustým větrovým skrčil, aby byl co nejmenší. Po půlhodině se Challoner zklamaně vzdal hledání a vrátil se k potoku, aby se napil, než se dá do stahování Núzak.

Teprve až zmizel, vystrčil Nýwa obezřele hlavičku. Nějakou chvíli se pátravě rozhlížel a pak sklouzl po cypřiškovém kmeni na zem. Naříkavě zakňučel, ale matka se nepohnula. Došel k ní, postavil se u její nehybné hlavy a větril ve vzduchu člověčí pach. Potom přitiskl hlavu k její tváři, zabořil nos pod její krk a nakonec ji štípl do ucha, což byl jeho poslední prostředek, k němuž se uchýloval při svých budicích metodách. Byl zmaten. Měkce zakňučel, vyšplhal se na matčin velký, měkký hřbet a posadil se na něm. Do jeho kňučení vstoupil nový tón a pak se mu z hrdla vydral tesklivý nářek, který zněl jako dětský pláč.

Challoner, vracející se zpět, uslyšel tento pláč, a jako by mu náhle cosi sevřelo srdce a škrtilo ho. Tak slýchal plakávat děti – a zde bylo mládě bez matky!

Připlížil se za zakrslý smrk a pohlédl k místu, kde ležela mrtvá Núzak. Spatřil Nýwu, jak sedí na matčině hřbetě. Mnohokrát již v životě zabil, protože to bylo jeho zaměstnáním – zabíjet zvířata a obchodovat s kůžemi zvířat, která zabíjeli jiní. Avšak dosud nikdy neviděl nic takového jako zde, a najednou měl pocit, jako by spáchal vraždu.

„Je mi to líto,“ zašeptal měkce, „ty ubožátko. Odpusť mi to.“

Byla to téměř modlitba – za odpuštění. Teď však mohl udělat jen jedno. Tak tiše, že ho Nýwa nezaslechl, odplížil se, aby měl vítr proti sobě, a přikrádal se zezadu. Než medvídek zvěřil nebezpečí, byl od něho Challoner jen na deset stop. Pak už bylo příliš pozdě. Rychlými skoky byl Challoner u něho, a než mohl Nýwa slézt z matčina hřbetu, octl se v záhybech potravinového pytle.

Za celý život nezakusil Challoner živějších pět minut než ty, které následovaly. Divoká, bojovná krev otce Suminitika potlačila Nýwův žal a strach. Škrábal, kousal, kopal a vrčel.

V těchto pěti minutách představoval pět čertíků v jedné osobě. A než mu Challoner uvázal kolem krku provaz a nacpal jeho buclaté tělo do pytle, měl ruce samý škrábanec a šrám.

V pytli Nýwa zápasil až do vyčerpání. Challoner zatím stahoval Núzak a vyřezával z ní maso a sádlo, které potřeboval. Při pohledu na nádherný medvědí kožich mu oči zasvítily. Maso a tuk zavínil do kůže a řemínkem ji svázal do balíku, k němuž pak připevnil konce ramenních popruhů. Obtížen šedesáti librami kůže a masa uchoopil pušku – a Nýwu. Bylo už po poledni, když se vydal na cestu. Do tábora dorazil se západem slunce. Kromě poslední půl míle bojoval Nýwa na každém kroku jako Spartán.

Nyní ležel v pytli zemdlen a téměř bez života, a když se přiblížil Miki, aby podezíravě očíchal pytel, ani se nepohnul. Všechny pachy mu byly lhostejné a o zvuky vůbec nedbal. Challoner byl úplně vyčerpaný. Bolel ho každý sval a každá kost v těle. Avšak na tváři, upoceně a umouněné, mu hrál hrdý úsměv.

„Ty čipero,“ pronesl, dívaje se na splasklý pytel, když si poprvé za to odpoledne nacpával dýmku. „Ty čipero!“ Konec provazu, který měl Nýwa kolem krku, přivázal k mladému stromku. Opatrně pak začal otvírat pytel, vyklopil Nýwu na zem a poodstoupil. V tu chvíli byl Nýwa ochoten uzavřít s Challonerem příměří. Když se však vykutálel z pytle ven, uviděly jeho polozaslepené oči dříve Mikiho než Challonera. A Miki, jehož neforemné tělo se svíjelo zvědavým vzrušením, ho skoro očíhával.

Nýwova očka zahořela. Je snad tento spratek, bez ucha a samá kost, také nepřítel? Znamenají svíjivé křeče tohoto nového tvora a hůlkovité mávání ocasu výzvu k zápasu? Usoudil, že ano. Ať tomu bylo jakkoliv, byl tu někdo, komu se mohl postavit. Vyskočil jako blesk, až napjal provaz, a vrhl se na štěně. Miki, který před chvílíčkou překypoval přátelstvím a dobrým rozmarem, se octl v mžiku na zádech, svýma komickýma nohama bil do vzduchu a jeho ječivý křik o pomoc přerostl v divoký řev, který naplnil zlaté ticho večera pronikavým nářkem.

Challoner stál jako očarován. V dalším okamžiku by již byl malé zápasníky od sebe odtrhl, avšak stalo se něco, co ho zadrželo. Nýwa, jenž stál přímo nad Mikim, držícím své mocně vyvinuté tlapy vzhůru, jakoby na znamení, že se bezpodmínečně vzdává, pomalu pustil kůži štěněte ze zubů. Opět uviděl člověka-zvíře. Pud, ostřejší než jeho prozíravost, jej přiměl, že na několik chvil znehybněl, upíraje své koráلكové oči na Challonera. Miki prosil o milost, třepetal nohama ve vzduchu, měkce kňučel a svým tvrdým ocasem sekal do země; olizoval si hubu a snažil se vrtět, jako by chtěl Nýwovi říci, že nemá naprosto v úmyslu mu ublížit. Nýwa, dívaje se na Challonera, vzdorně zavrčel. Pomalu se svezl z Mikiho. A Miki se strachem ani nepohnul a tiše ležel na zádech s tlapami ve vzduchu.

Velmi pomalu, s udiveným pohledem v tváři, zašel Challoner do stanu a vyhlížel trhlinou v plachtě.

Z Nýwovy tváře zmizela zloba. Podíval se na štěně. Snad kdesi v nejzazším závitě mozku mu zděděné instinkty napovídaly, o co přišel, že se narodil bez sourozenců – o dětskou družnost, dětské hry. A Miki patrně vycítil změnu v chundelatém černém zvířeti, které ještě před chvilkou bylo jeho nepřítelem. Téměř šíleně sekal ocasem a natáhl přední tlapy k Nýwovi. Pak trochu postrašen, co se asi stane, převalil se na bok. Nýwa se dosud nehýbal. Miki sebou radostně zavrtěl.

Challoner, vyhlížející skulinkou v plachtě, za chvíli viděl, jak si obezřele očichávají čenichy.

#### KAPITOLA IV

Tu noc přišel od severovýchodu studený a mrholivý déšť. Za vlhkého úsvitu Challoner vylezl ze stanu, aby rozdělal oheň. V dutině pod kořeny smrku uviděl, jak se Miki a Nýwa v hlubokém spánku k sobě tulí.

Nejdříve spatřilo člověka medvídě. Než štěně vstalo, upíraly se chvíli lesknoucí se Nýwovy oči na podivného nepřítele, který tak převrátil jeho svět. Z vyčerpanosti spal tu první noc v zajetí hodně dlouho a ve spánku na mnohé zapomněl. Teď však všechno zase oživalo, a jak se krčil ve svém úkrytu pod kořeny, zavrnil touhou po matce, tak tiše, že to zaslechl pouze Miki.

Toto zakňučení Mikiho probudilo. Pomalu se rozvinul z klubíčka, do něhož byl stočen, natáhl dlouhé a nadměrně vyvinuté nohy a zívl tak hlasitě, že to dolehlo až k Challonerovu uchu. Challoner se otočil a uviděl, jak se na něho z dutiny pod kořeny upírají dva páry očí. Štěně vztyčilo obě uši, zdravé i to poloviční, a zdravilo pána v nezměrně šťastném rozmaru hřejivého přátelství. Challonerova tvář, mokrá od mženi z šedivých mraků a osmahlá větry a bouřemi čtrnáctiměsíčního pobytu na severu, se rovněž rozjasnila úsměvem. Miki se vlnivě a plazivě kroutil a legračně svíjel, aby vyjádřil radost nad tím, že ho pán obdařil úsměvem.

Nýwa, jemuž zůstala celá dutina pod kořeny, se do ní vtlačil ještě hlouběji, až mu čouhala jen kulatá hlavička, a z této dočasně bezpečné pevnosti upíral jasná očka na vraha své matky.

Opět před ním vystala tragédie – teplé, sluncem zalité koryto bystřiny, v níž s matkou



lovili raky k snídani. Pak se náhle objevilo dvojnohé zvíře, zaburácel podivný hrom, a již utíkali do lesa. Znovu uviděl konec všeho, když se matka obrátila, aby se postavila do cesty nepříteli. Toho rána však už smrt matky tak palčivě nebolela. Tento obraz ustoupil vzpomínce na vlastní strašný zápas s bílým mužem a na pozdější boj uvnitř dusivého pytle, v němž ho Challoner nesl do tábora. Ještě nyní si Challoner prohlížel drápance na rukou. Pokročil o několik stop, pousmál se na Nýwu stejně hřejivě jako na Mikiho.

Nýwovi zahořela očka.

„Řekl jsem ti včera večer, abys mi to odpustil,“ řekl Challoner, jako by hovořil s někým sobě rovným.

V mnohém byl Challoner neobvyklý, neobyčejný typ severského muže. Věřil například v určitou zvláštní psychiku zvířecí mysli a k svému uspokojení dokázal, že u zvířat, s nimiž se nakládá a rozmlouvá jako s lidmi, se vyvine něco, co Challoner nazýval svým nevědeckým způsobem rozumem.

„Říkal jsem ti, abys mi to odpustil,“ opakoval, podřepnuv si na paty kousek od kořene, odkud na něho plály Nýwovy oči. „Opravdu. Je mi líto, že jsem ti zabil matku. Museli jsme však získat maso a tuk. A pak, já s Mikim ti to chceme vynahradit. Vezmeme tě s sebou k Dívce, a jestli si ji nezamiluješ, jsi nej ošklivější a nejohavnější stvoření ze všeho tvorstva a neza sloužíš si matku. Budete s Mikim bratři. Jeho matka je také mrtvá – zahynula hladem, a to je horší než umírat s kulkou v plících. A Mikiho jsem našel právě tak jako tebe – tiskl se těsně k matce a nařikal, jako by pro něho svět už skončil. Tak se rozvesel a dej nám packu. Usmiřme se!“

Challoner napřáhl ruku, ale Nýwa zůstal nehybný jako kámen. Ještě před malou chvilkou by byl vrčel a cenil zuby. Teď však ani nedutal. Určitě je to nejpodivnější zvíře, jaké kdy viděl. Včera mu neublížil, až na to, že ho strčil do pytle. Ani dnes to nevypadá, že mu chce ublížit.

A jeho řeč taky není nepříjemná nebo výhružná.

Medvídkovy oči zahlédly Mikiho. Štěně se vsoukalo Challonerovi přímo mezi kolena a dívalo se na Nýwu jaksi zmateně a tázavě, jako by se chtělo zeptat: „Proč nevylezeš z té dutiny a nepomůžeš nám se snídání?“

Challonerova ruka se přiblížila a Nýwa se tak vtlačil dovnitř, že za ním nezůstal už ani centimetr volný. Pak se stal zázrak. Tlapa člověka-zvířete se dotkla jeho hlavy. Nýwovi projelo tělem zvláštní a podivné vzrušení. Ale nebolelo to. Kdyby se nebyl do dutiny tak těsně vklínil, byl by ho škrabal a kousal. Takhle však nemohl ani jedno, ani druhé.

Challoner pomalu posouval prsty až k volné kůži za Nýwovým krkem. Miki, který vytušil, že se má stát cosi jedinečného, pozoroval počínání obou s očima navrch hlavy. Pak se

prsty sevřely a v mžiku vytáhl Challoner Nýwu ven a držel ho v natažené paži před sebou. Nýwa kopal, kroutil se a řval tak, že Miki z čirého soucitu spustil také a připojil se k drásavé kaskádě zvuků. V půlminutě uvěznil Challoner Nýwu znovu do pytle, ale tentokrát mu nechal hlavu venku a pevně stáhl okraj pytle kolem krku kusem řemínku. Tak byl Nýwa ze tří čtvrtin uvězněn v batohu a vyčuhovala mu pouze hlava. Byl medvídkem v pytli.

Challoner pak nechal medvíďátko, ať se zlostně válí a svíjí, a začal připravovat snídani. Tentokrát zaujalo Mikiho Nýwovo počínání více než ranní obřad. Nýwa se zmítal a křičel, a Miki pobíhal kolem něho a marně se snažil projevit mu účast aspoň soucitem. Nakonec zůstal Nýwa tiše ležet. Miki si k němu těsně přisedl a pohlížel na pána s vážnou otázkou, ne-li s výslovným nesouhlasem.

Šedivé nebe se protrhávalo příslibem slunce, když byl Challoner připraven pokračovat v dlouhé cestě na jih. Začal nakládat své věci do kánoe a Mikiho a Nýwu nechal až na konec. V přídi kánoe udělal z kůže medvědice měkké hnízdo. Potom zavolal Mikiho a uvázal mu na krk kus odřené provazu, jehož druhý konec pak uvázal kolem krku Nýwovi.

Tak měl medvídka i štěně na jediném provaze.

Uchopil oba za zátylek, přenesl je do kánoe a položil do hnízda, které připravil z Núzačina kožichu.

„A teď se mi, hošíčci, chovejte slušně,“ varoval je. „Chceme dnes urazit čtyřicet mil, abychom dohnali to, co jsme ztratili včera.“

Právě když kánoe vyrazila, prorazil nebem nízko na východě šíp slunečního světla.

## KAPITOLA V

V prvních okamžicích, kdy se kánoe bystře rozjela po hladině jezera, udála se v Nýwovi překvapující změna. Challoner ji nepozoroval a ani Miki ji nevyčítal. Nýwovi se však chvěla v těle každá žilka a srdce mu bušilo stejně jako onoho slavného dne, kdy se Núzak bila se starým medvědem. Zdálo se mu, že se k němu vrací všechno, oč přišel, a že zakrátko bude všechno opět v pořádku – neboť ucítil svou matku ! A pak zjistil, že ta teplá a silná vůně vychází z huňaté černé hmoty pod nohama. Přitiskl se k ní, natáhl se na břicho a přes tlapy pohlížel na Challonera.

Jak se v tom měl vyznat – tam vzadu člověk-zvíře, ženoucí kánoi po vodě, a vespod

máma, teplá a měkká, avšak tak mrtvě tichá.

Nemohl zadržet bolestný sten – tichý a žalostný nářek po ní . A žádná odpověď, jen Miki účastně zakňučel, pláč jednoho mláděte nad druhým. Matka se nehýbala. Neozvala se. A nemohl spatřit nic víc než její černý huňatý kožich – bez hlavy, bez nohou, bez ohromných holých tlap, které tak rád lechtával, a bez uší, které tak rád štípal. Zbyl z ní jen kus černé kůže – a vůně .

Avšak jeho vyděšená dušička pookřála. Cítil, že je pod ochranou nezdolné a nepomíjející síly. Hřbet se mu zavlnil pod dotekem prvních paprsků teplého slunce. Hnědý čenich si položil mezi tlapky do matčiny srsti. Miki se marně pokoušel rozluštit tajemství svého zbrusu nového druha. Opřel si hlavu mezi přední tlapy a upřeně ho pozoroval. V jeho legrační hlavě – zdobené jedním zdravým a jedním zmrzačeným uchem, a navíc zkrášené odstávajícími vousy, zděděnými po airedalském předkovi, se něco dělo – snažil se najít nějaké vysvětlení. Od prvopočátku se choval k Nýwovi jako k příteli a druhovi, a Nýwa se mu za všechnu námahu odvděčil výpraskem. To mu mohl Miki ještě odpustit a zapomenout. Nemohl se však smířit s naprostým nezájmem, který mu Nýwa dával okázale najevo. Mikiho hravé skotačení u medvídka neuspělo. A tak Miki štěkal, poskakoval, vřele se lísal a vrtěl, čímž ho vyzýval, aby se spolu tahali a hráli si, ale Nýwa na něho jen hloupě civěl. A proto Miki přemítal, čím jiným by mohl Nýwu povyrazit, když ne taháním. Uplynula dlouhá doba, než se rozhodl vyzkoušet další plán.

Bylo to asi uprostřed mezi snídaní a polednem. Za celou tu dobu se Nýwa skoro ani nepohnul a Miki se k smrti nudil. Nepohodlí deštivé noci bylo už jen matnou vzpomínkou. Na nebi svítilo slunce, nezastíněné jediným mráčkem. Už déle než před hodinou vyplula kánoe z jezera a klouzala nyní po proudu bystřiny, která se hnala po jižním svahu předělu mezi Jacksonovým kolenem a Shamattawou. Challoner se plavil po této řece, vytékající z velkého jezera nahoře, poprvé, a proto, aby se zajistil před zrádnými vodopády a peřejemi, upřeně vyhlížel před sebe. Již skoro půl hodiny se proud stále zrychloval a Challoner byl přesvědčen, že zanedlouho bude nucen přenášet kánoi po souši. Po chvíli uslyšel před sebou slabé a nepřetržité šumění, které mu napovědělo, že se blíží k nebezpečnému pásmu. Když projel dalším zákrutem, drže se hodně blízko břehu, uviděl čtyři nebo pět set yardů před sebou kypící, bíle se pěnící vlny, tříštící se o skály.

Bystrým zrakem rychle odhadl situaci. Řečištěm se hnaly peřeje a břeh po jedné straně se změnil v téměř srázný útes, kdežto na druhém břehu se tyčil hustý les. Byl to však protilehlý, vzdálenější břeh. Na první pohled poznal, že musí přejít právě po něm. Stočil kánoi o čtyřicet pět stupňů a opřel se celou vahou těla a silou paží do pádla . Měl nejvyšší čas, chtěl-li se dostat na druhý břeh dříve, než ho proud strhne. Zřetelněji než šumot

peřejí slyšel před sebou hukot vodopádu.

A zrovna v tomto nešťastném okamžiku došel Miki konečně k rozhodnutí, že to s Nýwou ještě zkusí. Zaštěkal tedy přátelsky a vystrčil k medvídkovi jednu tlapu. Na štěně byla Mikiho tlapka pořádně veliká. Jeho přední nohy byly vytáhlé a hubené, proto když tlapa zasáhla Nýwu přímo do nosu, bylo to jako úder rukavice boxerského šampióna. Neočekávanost byla dalším rozhodujícím momentem. A k dovršení všeho rozmáchl se Miki druhou tlapou a praštil Nýwu přes oko. To už si Nýwa nenechal líbit ani od přítele. Zavrčel, vymrštil se ze svého hnízda a pustil se do štěněte.

Ukázalo se, že Miki, který při první rvačce prosil tak neslavně o milost, pochází rovněž z bojovného rodu. Smíchejte krev mackenzijského psa – nejzdatnějšího severského psa s velikýma nohama a mohutným hrudníkem – s krví špice a psa airedalského a uvidíte, co z toho vyjde. Mackenzijský pes, silný jako býk, je mírumilovný a dobromyslný za všech okolností, kdežto v severském špicovi a psovi airedalském je pořádný kus čerta, a je jen otázka, který z nich se rve raději. A dobromyslný malý Miki najednou cítil, jak se v něm probouzí ďábel. Tentokrát neskuhral o slitování. Jejich čelisti se srazily a ve vteřině se do sebe pustili, bez ohledu na nebezpečnou polohu zápasiště.

Challoner, který zoufale pádloval, aby unikl zkázonosným peřejím, je marně okřikoval. Nýwu i Mikiho zachvátil bojový zápal, a tak nic neslyšeli. Miki bil čtyřmi tlapami opět do vzduchu, tentokrát však pevně svíral ostrými zuby volnou kůži pod Nýwovým krkem. Kopal a mlátil tlapami kolem sebe způsobem, který sliboval, že z Nýwy vyrazí dech, kdyby se nebylo stalo to, čeho se Challoner obával. Medvídek i štěně, stále do sebe zakousnutí, se skutáleli z přídě do vířivého proudu řeky.

Asi na deset vteřin docela zmizeli. Pak se vynořili dobrých padesát stop před Challonerem, s hlavami těsně u sebe. Spěli nezadržitelně do hrozící zkázy. Z Challonerových rtů se vydral chraplavý výkřik. Nemohl pranic podniknout na jejich záchranu a v jeho výkřiku se chvěl opravdový zármutek. Po mnoho týdnů mu byl Miki jediným společníkem a druhem.

Spojení provazem, k němuž byli přivázáni, hnali se Miki s Nýwou ke zpěněnému víru peřejí. Bylo to Mikiho štěstí, že jeho pánovi napadlo, aby ho připoutal k Nýwovi. Tříměsíční Miki, vážící čtrnáct liber, měl na sobě osmdesát procent kostí a pouze půl procenta tuku, kdežto Nýwa, vážící třináct liber, byl z poloviny samé sádlo. Proto teď Miki plaval jako menší kotva, kdežto Nýwa sloužil jako prvotřídní záchranný pás, který se téměř nedal potopit.

Žádné z mláďat neprojevalo v této chvíli ani kapku zbabělosti. Obě pocházela z bojovného plemena. Třebaže byl Miki prvních sto yardů, kdy uháněli peřejemi, většinou

stále pod vodou, ani na okamžik nepolevil v úsilí udržet nos nad hladinou. Hned se octl na hřbetě, hned na břicho, avšak na to Miki nedbal a stále pracoval svýma čtyřma vyvinutýma nohama jako pádly. Trochu tím pomáhal Nýwovi, který sváděl heroický zápas, aby se nenapolykali příliš vody. Kdyby byl medvídek sám, neslo by ho jeho deset nebo jedenáct liber tuku po proudu jako dětský balónek potažený kožešinou. Ale těch čtrnáct liber na krku ho stále táhlo pod vodu.

Několikrát na chvíli zmizel, když Mikiho chytil nějaký spodní proud a táhl ho ke dnu – s hlavou, ocasem, nohama, se vším všudy. Nýwa vždy znovu vyplaval, neboť se oháněl ze všech sil svýma čtyřma baculatýma nohama.

Pak přišel vodopád. V té době si už Miki tak zvykl na cestování pod vodou, že byl milosrdně ušetřen plné hrůzy pohromy, do níž se řítily. Přestal téměř pohybovat nohama. Stále ještě vnímal burácení, avšak celá ta věc už nebyla tak nepříjemná jako na začátku. Ve skutečnosti se topil. Nýwovi osud odepřel příjemné pocity bezbolestné smrti. Na celém světě nebylo žádné medvídko více při smyslech než on, když nadešla katastrofa. Hlavu držel nad vodou a všechno jasně vnímal. Pak se řeka pod ním propadla a letěl dolů v lavině vody. Už necítil na krku tah Mikiho váhy.

Challoner by byl uhádl asi přesně, jak hluboká byla prohlubeň pod vodopádem. Kdyby mohl Nýwa povědět, co o tom soudí, byl by přísahal, že je to míle. Miki nebyl s to, aby činil nějaké odhady nebo aby vůbec dbal, zda to jsou dvě stopy nebo dvě mořské míle. Přestal nadobro pohybovat tlapami a zcela se odevzdal svému osudu. Avšak Nýwa se opět vynořil a Miki jako korek za ním. Již se chystal naposled vydechnout, když tu proud vyrážející z víru vrhl Nýwu na kus plovoucího dřeva. A Nýwa v divoké a křečovitě snaze se zachránit vytáhl Mikiho hlavu z vody ven, takže štěně viselo na okraji dřeva jako katova oběť na oprátce.

## KAPITOLA VI

Je nepravděpodobné, že v příštích několika okamžicích Nýwa nějak jasně uvažoval. Těžko lze předpokládat, že se jal s rozmyslem zachraňovat polomrtvého a téměř bezvědomého Mikiho z jeho ošemetného postavení. Jediným Nýwovým cílem bylo dostat se tam, kde bylo sucho a bezpečí. A aby toho dosáhl, nezbývalo než vléci štěně s sebou. A tak Nýwa táhl za provaz, zatínaje ostré dráčky do plovoucího dřeva, a jak postupoval kupředu, vlekl Mikiho hlavu napřed z chladného a nepřátelského proudu. Bylo

to prosté. Nýwa dosáhl klády, kolem níž vířila voda, přilepil se na ni a držel se jak dosud nikdy v životě. Kládu od břehu zcela zakrývalo husté křoví. Jinak by je byl o deset minut později Challoner uviděl.

V této chvíli se ani Miki ještě dostatečně neprobral, aby ucítil nebo uslyšel svého pána, když se Challoner přišel přesvědčit, zda snad přece jen nezůstal jeho malý kamarád naživu. A Nýwa se jen těsněji přisával ke kládě. Nabažil se už člověka-zvířete dost, aby mu to stačilo na celý život. Trvalo půl hodiny, než začal Miki lapat po vzduchu, kašlat a vyvrhávat vodu; a poprvé od rvačky v kánoi začalo o něho medvídě projevovat živý zájem. Za dalších deset minut pozvedl Miki hlavu a rozhlédl se. Nato Nýwa zatáhl za provaz, jako by mu chtěl naznačit, že je čas dát se do práce, mají-li se dostat na břeh. A Miki, připomínající spíše pouhou kostru než živého tvora z masa a kůže, se skutečně pokusil zavrtět ocasem, když Nýwu uviděl.

Stále ještě plaval ve vodě. S nadějí v oku se zahleděl na kládu, na níž dřepěl Nýwa, a jal se k ní svými batolivými nohama plavat. Kláda to byla pořádná, a ani když se k ní Miki dostal, smůla ho neopustila. Neohrabaně se na ni vydrápal, a jak se svými čtyřma nešikovnými nohama snažil dostat vedle Nýwy, mírně do klády strčil. To stačilo, aby se odlepila od potopeného dřeva, na němž se držela. Zpočátku zvolna unášel vířivý proud jeden konec klády od jejího přístaviště. Pak jej zachytil okraj hlavního proudu, zrádně a tak náhle, že Miki téměř ztratil těžce nabytou půdu pod nohama. Kláda se zatočila, srovnala se a rozletěla se po proudu takovou rychlostí, že by i Challoner ve své spolehlivé kánoi zatajil dech.

Ale Challoner právě v této chvíli obcházel po souši peřeje pod vodopádem. Byl by to považoval za neomluvitelný hazard, pustit se s kánoí do peřejí, kde se Miki s Nýwou tak znamenitě plavili. A tak aby zachránil suchou kůži, ztratil skoro dvě hodiny, než přenesl výstroj lesem k místu asi o půl míle níže. Tato půlmíle připravila medvíděti a štěněti zážitek, který se jim měl navždy vrýt do paměti.

Seděli naproti sobě asi uprostřed klády. Nýwa se tiskl ke kládě celým tělem, zatínal do ní své ostré drápy jako háčky a černá očka mu skoro vylézala z důlků. Jen sochořem by ho bylo možno od klády odtrhnout. Avšak pokud šlo o Mikiho, bylo od počátku na pováženou, zda bouři přežije. Neměl drápy, které by mohl zarýt do dřeva, a bylo pro něho zhola nemožné použít neohrabaných nožek tak jako Nýwa – jako dvou párů lidských paží. Mohl jen udržovat rovnováhu, sklouzáváje hned na tu, hned na onu stranu podle toho, jak se kláda natáčela nebo zmítala. Chvíli ležel napříč, chvíli podél, a v každém okamžiku se na něho široce rozevíral jícen zkázy. Nýwa z něho ani na okamžik nespustil oči. Být to nebozezy, byly by vyvrtaly díry. Z toho, jak se Nýwa pronikavě díval pohledem života a

smrti, člověk by se domníval, že pochopil, že jeho osobní bezpečnost nezávisí ani tolik na tom, jak se drápy přisává ke kládě, jako spíše na Mikiho plaveckých schopnostech. Kdyby sletěl přes palubu Miki, nezbývalo by Nýwovi než ho následovat.

Kláda, jejíž jeden konec byl těžší a mohutnější, se hnala po proudu jako obrovské torpédo. Zatímco Nýwa měl hrozivě pěnicí se vodu a řvoucí skály za zády, Miki je měl před očima a nepřišel o nic z jejich děsivé krásy. Občas kláda vletěla do hory bílých pěn a na chvíli docela zmizela. Miki v těch chvílkách zatajoval dech a zavíral oči, a Nýwa jen zatínal drápy ještě hlouběji. Jednou se kláda otřela o skálu. Chybělo jen málo a byli bez lodi. Byli sotva v polovině cesty a medvídek i štěně vypadali jako dvě pěnové koule, z nichž divoce vykukovaly jen jejich oči.

Rychle se vzdalovali od hukotu vodopádu. Řídla skaliska, kolem nichž proud vřel a svíjel se s rozlíceným burácením. Dostali se do otevřeného úseku, kde už kláda plula lehce a bez otřesů, až pak nakonec proud přešel v klidný a mírný tok tiché vody. Teprve potom se obě pěnové koule pohnuly. Poprvé uviděl Nýwa všechno, čím propluli, a Miki, dívající se po proudu, opět spatřil pokojné břehy, hluboký les a řeku lesknoucí se v teplém slunci. Z plných plic nadechl a vydechl s úlevným povzdechem, tak hlubokým a upřímným, že odfoukl ze špičky nosu a z vousů ulpělou pěnu. Poprvé si začal uvědomovat, jak je jeho poloha nepohodlná. Jednu zadní nohu měl zkroucenou pod sebou a přední tlapu měl pod hrudí. Voda byla mírná, břehy blízko, a to mu dodalo odvahy; začal se napřimovat. Na rozdíl od Nýwy byl zkušeným říčním cestovatelem. Déle než měsíc se plavil s Challonerem v kánoji a obyčejné, klidné vody se nebál. A tak se lehce nadzvedl a obrátil se k Nýwovi s blahopřejným, zpola kňučivým zaňafáním.

Nýwa však vyrůstal v jiných podmínkách, a i když měl s kánojí pouze jednodenní zkušenost, přece věděl, co kláda dovede. Nejednou poznal z vlastní zkušenosti, že kláda na vodě se téměř rovná živému tvorovi a že je úskočnější, než by se nadál. V tomto směru byla zásoba Mikiho vědomostí osudně nedostatečná. Teď, když je kláda bezpečně přenesla přes nejhorší vodní úsek, pohlížel na ni jako na prvotřídní kánoji – až na to, že byla nahoře nepříjemně zaoblana. Tento nepatrný nedostatek ho však netrápil. K Nýwovu zděšení se posadil a rozhlížel se.

Medvídě se instinktivně přimklo ke kládě ještě těsněji. Miki zatím neodolatelně zatoužil setřást ze sebe kupu pěn, z nichž mu čouhaly jen špička ohonu a oči. Častokrát se otřepával v kánoji, proč ne tady? A bez dalších cavyků to udělal.

Kláda okamžitě reagovala tím, že se zpola převrátila, jako stolička pod šibenicí podtržená náhle katem. Než se zmohl na jediné štěknutí, vyletěl Miki jako střela, rozplácl se na vodu a v tu chvíli zmizel, jako by byl z olova.

Nýwa, kterého to stáhlo pod vodu, se křečovitě držel a nepouštěl. A když se kláda opět vyrovnala, ani o chlup se nehnul z místa. Voda z něho spláchl všechnu pěnu. Díval se po Mikim, ale Miki nikde. A pak znovu ucítil na krku škrtivý tah. Provaz mu táhl hlavu k hladině, proto samozřejmě viděl, kde provaz mizel ve vodě. Miki tam však nebyl. Štěně bylo příliš hluboko, aby je Nýwa mohl spatřit. Tah na krku stále sílil, neboť proud zde nebyl dost silný, aby Mikiho nadlehčoval. Avšak Nýwa se držel jako klíště.

Kdyby byl povolil a spadl do vody za Mikim, byli by promarnili štěstí, které jim přišlo do cesty. Miki zápasící udatně pod vodou sloužil totiž zároveň jako kotva a veslo; kláda pomalu měnila svou dráhu, byla zachycena pobřežním vírem a uvázla u bahnitého břehu.

Jediným divokým skokem se Nýwa octl na souši. Když ucítil pod nohama pevnou půdu, dal se do běhu. A tak se Miki pomalu vynořil z kalu a rozplácl se na břehu jako obrovský korýš. Podařilo se mu znovu nadechnout. Nýwa, který vycítil, že jeho kamarád je na nějakou chvíli fyzicky neschopen cesty, se otřepal a čekal. Miki se rychle probíral. Za chvíli stál na nohou a otřepával se tak zuřivě, že se Nýwa stal terčem spršky bláta a vody.

Kdyby byli na tomto místě zůstali, byl by je zde Challoner asi za hodinu našel, protože tudy těsně u břehu pádloval, pátraje po jejich tělech. Snad Nýwu varovaly instinkty zděděné po nespočetných generacích, poněvadž za čtvrt hodiny poté, co na břehu přistáli, již mířil k lesu a Miki šel za ním. Pro štěně to bylo nové dobrodružství.

Ale Nýwa začal opět nacházet svůj dobrý rozmar. Les byl jeho domovem, i když mu v něm chyběla Núzak. Po bláznivých zkušenostech s Mikim a dvounohým zvířetem plnily ho sametový dotek měkkého jedlového jehličí pod nohama a známá vůně tichých míst rostoucí radostí. Byl zpátky na svých starých stezkách. Větril ve vzduchu a stříhal ušima. Vědomí, že je opět pánem svého osudu, ho rozechvívalo povznášejícími pocity. Pro Nýwu to byl nový les, avšak nijak ho to nezneklidňovalo. Všechny lesy mu připadaly stejné, protože jeho království zahrnovalo stovky a tisíce čtverečních mil a bylo nemožné, aby si je nějak označkoval.

S Mikim to bylo jiné. Nejenže začal postrádat Challonera a řeku, ale znepokojoval se tím více, čím dále ho Nýwa vedl do temné a tajemné hlubiny lesa. Nakonec se rozhodl dát důrazně najevo svůj nesouhlas a vzepřel se tak náhle, že se provaz prudce napjal a Nýwa upadl s udiveným zachrčením na záda. Miki toho využil, obrátil se a s koňskou energií svého mackenzijského otce táhl Nýwu zpět k řece. Vlekl ho asi deset nebo patnáct stop, než se medvědění podařilo postavit se na nohy.

Pak se rozvinul zápas. S nadzvednutými zadky a s předními nohama zarytými do měkké půdy táhli provaz každý za sebou, až se jim krky protáhly a oči jim lezly z důlků. Nýwa táhl rovnoměrně a klidně, zatímco Miki jako pes cukal a trhal provazem v prudkých náporech,



jimž musel medvídek tu a tam o kousek povolit. Byla to jen otázka kdo s koho, kdo z nich má odolnější šíji. Pod Nýwovým sádlem bylo ještě poskrovnu skutečné fyzické síly. Miki na tom byl o mnoho lépe. Pod kůží štěněte a ve vyvinutých kostech se skrývalo síly dost. Nýwa se ještě pár kroků vzpíral, ale pak toho nechal a šel, kam ho vedl Miki.

Zděděné instinkty by byly vedly Nýwu k řece rovně jako po šňůře, ale Miki měl lepší úmysly než orientační smysl. Nýwa šel za ním jako beránek, když zjistil, že jeho společník dělá nesmyslné kolo, kterým se vzdalují, sice poněkud pomaleji, avšak stejně jistě, od zkázonosné řeky. Než uplynula čtvrt hodinka, byl Miki doslova v koncích a posadil se na zadek. Pohlédl na Nýwu a s tichým zakňučením to přiznal.

Nýwa se nehýbal. Jeho bystrá očka se náhle upřela na věc, která visela pět kroků od nich na nízkém keři. Než se objevilo dvounohé zvíře, strávil medvídek tři čtvrtiny svého času jídlem, avšak od včerejšího rána nespokl ani broučka. Kručelo mu v břiše a nad věcí, která visela před ním, se mu sbíhaly sliny. Bylo to vosí hnízdo. Častokrát za svůj mladý život Nýwa přihlížel, jak Núzak taková hnízda strhla, mohutnou tlapou je rozdrtila a pak ho pozvala, aby si pochutnal na mrtvých vosách. Téměř měsíc patřily vosy do jeho každodenního jídelníčku a staly se mu zamilovaným pamlskem. Opatrně se přibližoval k hnízdu a Miki s ním. Když se octli na tři kroky od hnízda, uslyšel Miki silný a podivně znepokojující bzučivý zvuk. Nýwa se nikterak nestrachoval. Odhadl si vzdálenost hnízda od země, vzepjal se na zadní nohy, natáhl tlapy a osudně zatáhl za hnízdo.

Bzučení, které znepokojovalo Mikiho, se okamžitě změnilo v hněvivé svištění pily. Nýwova matka by byla rychlostí blesku strhla hnízdo a tlapami je v mžiku rozdrtila. Nýwa to však na jeden ráz nesvedl a domov Ahmúa a jeho nebezpečného kmene jen poškodil. A náhodou byl Ahmú se třemi čtvrtinami bojovníků doma. Než mohl Nýwa zatáhnout podruhé, valili se v mračnech ven a Miki náhle ryčně a drásavě zařval. Sám Ahmú usedl psovi na špičku nosu. Nýwa ani nehlesl, chvíli stál a oběma tlapami si třel tvář, ale Miki jen vyl a strkal svůj ztrýzněný čumáček do země. V mžiku byl každý bojovník Ahmúovy armády v akci. Tu Nýwa rovněž zabědoval, obrátil se k hnízdu zády a utíkal. Miki v patách za ním. Neměl na své jemné kůži místečka, kde by necítil, jako by ho bodaly do ruda rozžhavené jehly. Nejvíce hluku nadělal Nýwa. Jeho hlas zněl jediným nářkem. Podmalovával svým basem Mikiho pronikavé vytí tak zdařile, že každý kolemjdoucí Indián musel být přesvědčen, že tu ďábelští vlkodlaci pořádají své reje.

Nyní, když se vetřelci dali na bezhlavý útěk, byly by se vosy vrátily do své rozvrácené tvrze, neboť jsou rytířským nepřitelem. Ale Miki s Nýwou se hnali slepě cestou necestou, až uvázli provazem na stromku, který jim stál v cestě. Zarazili se tak prudce, div že si nesrazili vaz. Nato se několik tuctů zadního voje vrhlo do boje s čerstvými silami. V

Nýwovi nakonec vzkypěla jeho bojovná krev; rozmáchl se a zasáhl Mikiho na zadek zrovna tam, kde neměl ani jediný chlup. Miki již skoro neviděl a byl tak zmučen, že nevěděl, kde mu hlava stojí. Měl za to, že ostré rýpnutí špičatých drápů je nový roj bzučících příšer, které se na něho sesypaly. Zoufale zaječel a překulil se jako v posledním tažení.

Tento pohyb je zachránil. Jak se šíleně svíjel, skulil se nevědomky na tu stranu stromku, kde byl Nýwa. Když se zase vyprostili, vyrazil Nýwa do bezpečí. Miki za ním, štěkaje při každém kroku. Řeka již nenaháněla Nýwovi hrůzu. Pud jeho plemene mu říkal, že potřebuje vodu. A měl jí opravdu zapotřebí. Mířil k řece tak přímo, jak by šel asi Challoner podle kompasu. Urazili však pouhých pár set kroků, když narazili na potůček, který by jinak klidně přeskočili. Nýwa skočil do vody čtyři nebo pět palců hluboké a Miki se poprvé v životě dobrovolně ponořil. Dlouhou dobu leželi v chladivém potůčku.

Denní světlo připadalo Mikiho očím šeré a mlhavé, a od špičky nosu až na konec ocasu začal otékat. Nýwa díky svému kožichu trpěl méně. Ještě viděl, a jak bolestné hodiny míjely, urovnávalo se mu v mozku mnoho věcí. Všechno to začalo člověkem-zvířetem. Člověk-zvíře ho připravil o mámu; člověk-zvíře ho vecpal do černého pytle. Člověk-zvíře mu uvázal na krk provaz. Pomalu se mu začalo vtírat přesvědčení, že vším je vinen provaz.

Za dlouhou dobu se konečně z potoka vyhrabali a našli si suchou dutinu u paty obrovského stromu. V hustém lese se již stmívalo. Slunce už zapadalo a vzduch se ochlazoval. Miki se natáhl na břicho, opuchlý čumáček si položil mezi přední tlapy a kňučel.

Nýwovy oči bloudily znovu a znovu k provazu a v hlavě se mu rodila spásná myšlenka. Zakňučel. Částečně ze stesku po matce, částečně tím reagoval na Mikiho. Naplněn nepotlačitelnou touhou po kamarádství, přitulil se těsněji ke štěněti. Miki koneckonců za nic nemůže. Vinen je člověk-zvíře a provaz.

Večerní soumrak se snášel rychle na krajinu. Nýwa se přitiskl ke štěněti ještě těsněji a přitáhl si provaz mezi přední tlapy. Slabě zavrčel, jak se do provazu zakousl, a začal vytrvale hrýzt. Občas zachrčel a podivným sdílným tónem jako by chtěl říci Mikimu:

„Nevidíš? Rozhlodám to. Do rána s tím budu hotov. Hlavu vzhůru! Určitě nám nastanou lepší časy!“

Ráno po bolestivé zkušenosti s vosím hnízdem snažili se Nýwa s Mikim postavit na ztuhlé a oteklé nohy, aby pozdravili v hlubokém a tajemném lese, do něhož je nehoda minulého dne zahrnala, nový den. Měli v sobě ducha nezdolatelého mládí. Ačkoliv Miki od vosích žihadel tak napuchl, že vypadal se svým vytáhlým tělem a vytáhlýma nohama ještě směšněji než dříve, nijak ho to neodradilo od dalších dobrodružství.

Huba štěněte byla kulatá jako měsíc v úplňku a hlava byla jako nafouklá, že mohl mít Nýwa zcela oprávněné podezření, že každou chvíli praskne. Ale oči měl Miki – pokud je bylo vidět – tak jasné jako vždy. Nastražil zdravé i useknuté ucho v naději, že medvídě dá nějaké znamení, co dělat. Jed v těle ho už netrápil. O několik čísel se cítil větší – ale jinak mu bylo docela dobře.

Díky své sádelnatosti nebyl Nýwa od vos tak zřízený. Jediným jeho nápadným úrazem bylo zcela zavřené oko. Druhým, široce rozevřeným a ostražitým, se rozhlížel. Přesto, že mu jedno oko nesloužilo a údy měl ztuhlé, byl prodchnut optimismem tvora, k němuž obrací štěstěna svou vlídnou tvář. Zbavil se člověka-zvířete, který mu zabil matku. Před sebou měl opět rozlehlé a vábivé lesy, a provaz, jímž ho Challoner svázal s Mikim, se mu během noci podařilo rozkousat. Zbavil se tak dvou zel a pranic by ho už ani nepřekvapilo, kdyby uviděl, jak se ze stínu lesa vynořuje matka Núzak. Při vzpomínce na ni zakňučel. A Miki, obklopen nesmírnou samotou nového světa a vzpomínkami na pána, zakňučel také.

Oba měli hlad. Rány na ně doléhaly tak rychle, že jim ani nebylo dopřáno, aby něco pojedli. Mikiho tato změna víc než překvapovala. Tak ho to všechno udivovalo, že v předtuše dalších neštěstí ani nedýchal. Nýwa si zatím obhlížel okolní les.

Jako by se ujistil, že je všechno v pořádku, obrátil se Nýwa hřbetem ke slunci, jako to dělávala matka, a vyrazil.

Miki šel za ním. Teprve nyní pocítil, jako by pozbyl všechny klouby. Krk měl ztuhlý, nohy byly jako chůdy, a jak se snažil udržet krok s medvídětem, každou chvíli tlapami neohrabaně zaškobrtl a upadl. Ke všemu ještě viděl jenom škvírkou mezi víčky. Když se zapotácel popáté, úplně ztratil Nýwu z očí a úpěnlivě zavyl. Nýwa se zastavil a začal rýt čenichem pod ztrouchnivělým kmenem. Když se k němu Miki dobelhal, ležel Nýwa na břiše a obratně vylizoval mraveniště velikých červených kyselinových mravenců. Miki ho chvíli pozoroval. Brzy mu svítilo, že Nýwa cosi pojídá, ale za živý svět nemohl rozpoznat co. Hladově strčil nos k shánlivému Nýwovu čumáčku. Také zajel jazykem do mraveniště, ale nabral jen hlínu. A celou tu dobu si Nýwa blaženě a spokojeně pobrukoval. Trvalo hodnou chvíli, než vylovil posledního mravence. Pak šel dále.

Brzy se dostali na otevřenou planinku, kde byla půda vlhká. Nýwa pár okamžiků kolem sebe čenichal, zdravým okem všechno obhlížel a pak náhle začal hrabat. Zakrátko vytáhl ze země jakousi bílou věc velikou jako palec a začal ji zuřivě drtit mezi čelistmi. Mikimu se podařilo kousek ukořistit, ale vzápětí přišlo rozčarování. Chutnalo to jako dřevo. Několikrát ji převrátil v hubě a pak ji zhnuseně vyplivl. Nýwa dojedl zbytek kořene s vděčným zamručením.

Šli dále. Dvě mučivé hodiny se Miki držel Nýwovi v patách. Prázdnota v žaludku mu rostla úměrně se splaskáváním oteklin. Hlad se stával mučivým. Ale nenacházel ani ždibec něčeho na zub, zatímco Nýwa zřejmě na každém kroku objevil nějakou pochoutku. Než uplynuly dvě hodiny, nabyl medvídkův jídelníček úctyhodné pestrosti. Kromě jiného zahrnoval půl tuctu zelených a černých brouků, bezpočet měkkých i tvrdých chrobáků, celé mraveniště červených a černých mravenců. Z trouchnivých kmenů vyšťáral několik bílých larev, dále spořádal hrst hlemýžďů, mladou žábu a nevylihnuté vejce kulíka zemního. A ze zeleninových chodů si posloužil kořeny dvou camassií a jednoho tchořího zelí. Tu a tam urval topolové výhonky a uštipoval jejich jemné koncečky. Nenechal na pokoji ani smrkovou a jedlovou pryskyřici, když na ni přišel. A příležitostně doplňoval snídani ždibcem křehké trávy.

Něco z toho Miki okusil. Byl by snědl žábu, ale Nýwa ho předešel. Smrková i jedlová pryskyřice se mu nalepila na zuby a byla tak hořká, že skoro zvracel. Stěží dovedl rozpoznat hlemýžďe od kamene. Zkusil to s brouky, ale hned napoprvé kousl náhodou do tvora známého jako smradlavý brouk, jenž páchl jako čertovo lejno. Proto upustil od dalších marných pokusů. Ukousl rovněž křehkou špičku zemního výhonku; nebyl to však topol, nýbrž oměj, po němž se mu pak čtvrt hodiny stahoval jazyk. Nakonec dospěl k závěru, že z Nýwova jídelníčku stojí za pozornost jenom tráva.

Zatímco Miki zmíral hlady, plnil Nýwa vesele své útroby a stále více se rozjařoval. Cítil se skutečně jako prasátko v žitě a neustále si blaženě pochrochtával, zvláště když se mu oteklé oko pootevřelo a mohl lépe vidět. Několikrát zval vzrušeným drobným kvikotem Mikiho k hostině, kdykoliv objevil nové mraveniště. Celé dopoledne se ho Miki držel jako klíště. Až když Nýwa rozvázně zaryl do hnízda obývaného čtyřmi velikými čmeláky, rozmáčkl je a zhltl, měl už toho Miki dost.

V tu chvíli Mikimu cosi napovědělo, že se musí o sebe postarat sám. Při té myšlence pocítil neznámé vzrušení. Otok na očích už splaskl a z nohou zmizela ztuhlost. Krev mackenzijského otce a bojovné airedalské matky se v něm vzedmula jako příboj. Začal kolem sebe dychtivě šmejdit. Ucítil čerstvý pach a začal čenichat, až mu před nosem vylétla s vířivým zašuměním křídel koroptev. Polekal se, ale jeho vzrušení stouplo. Slídlil

nějaký čas kolem, až pod hustým keřem objevil konečně svůj oběd.

Byl to Wahbú, mladý králíček. Miki se na něho vrhl jako tygr a popadl ho za hřbet. Když Nýwa zaslechl praskot křoví a pištění králíka, nechal mravence mravenci a hnál se na místo činu. Pištění rychle zmlklo. Miki se vysoukal zpod keře a s Wahbúem v zubech vítězoslavně stanul před Nýwou. Králíček sebou naposled škulbl. Se zuřivým vrčením začal z něho Miki strhávat kůži. Nýwa lichotnický pobrukoval a přitočil se k úlovku. Miki zavrčel ještě výhruzněji. Nýwu to nijak neodradilo. Přičichl ke králíkovi a tichým, prosebným pochrochtáváním vyjadřoval Mikimu svou hlubokou úctu. Vrčení uvázlo Mikimu v krku. Snad si vzpomněl, že Nýwa ho nejednou pozval, aby si posloužil mravenci a brouky. Pustili se do králíka společně. Neskončili s hostinou dříve, dokud nezmizel poslední kousíček masa a poslední kostička. Nýwa se pak posadil na buclatý zadek a poprvé od chvíle, kdy ztratil matku, vyplázl svůj růžový jazýček. Dával tím najevo, že má plné břicho a že se cítí na vrcholu blaženosti. V tu chvíli si už nepřál nic jiného než si trochu schrupnout. Rozkošnický se protáhl a začal se ohlížet po nějakém stromě.

Mikiho naproti tomu hřejivý pocit příjemné sytosti ponoukal k další činnosti. Nýwa rozžvýkával žrádlo velmi důkladně. Miki se žvýkáním nezdržoval a hltal potravu po kusech. Proto se mu podařilo urvat skoro čtyři pětiny kořisti. Necítil již hlad. Ale nikdy od chvíle, kdy sletěl s Nýwou z Challonerovy kánoe do peřejí, nevnímal všechno kolem sebe tak ostře a jasně jako nyní. Poprvé zabil a poprvé okusil horkou krev. Tyto dva zážitky ho tak vzrušovaly, že se vzepřel i pouhé představě, aby si lehl na slunné místečko a spal. Poznal, jak chutná teplé maso a horká krev, a každá žilka v těle se mu zachvívala touhou po lovu. Chtělo se mu vyrazit a lovit až do úpadu, ale Nýwa si již zatím vyhlédl postýlku.

Miki celý bez sebe zíral, jak Nýwa lenivě šplhá na obrovský topol. Vídal lézt po stromech veverky – stejně jako vídal létat ptáky –, ale nad Nýwovým výkonem zatajil dech; a teprve když se Nýwa pohodlně rozložil v rozsoše, byl Miki schopen slova. Nedůvěřivě zaštěkal, očichal kmen a chabě se pokusil medvídě napodobit. Rozplácl se na záda jak dlouhý tak široký. Smířil se se skutečností, že ve šplhu nemůže s Nýwou soutěžit. Rozmrzele poodběhl patnáct či dvacet stop od stromu a posadil se, aby zvážil situaci. Nechápal, co má Nýwa na stromě co dělat. Určitě tam nehonil brouky. Miki několikrát zaštěkl. Nýwa však byl zticha, a tak toho Miki nakonec nechal, teskně zakňučel a natáhl se na zem.

Ale na spánek neměl ani pomyšlení. Dychtil dát se na cestu. Chtěl důkladněji prozkoumat tajemné a úchvatné lesní hlubiny. Zcela ho opustil strach, který ho skličoval, než zadával králíka. V těch dvou minutách, co byl Miki pod hustým keřem, vykonala v něm Příroda jeden ze svých zázraků. Neboť za ty dvě minuty vyrostl Miki z kňučivého štěněte, vyspěl a smysly se mu zbystrily. Překročil hranici prvního vývojového období, které pobyt s

Challonerem uměle prodloužil. Zabil! Tento zážitek v něm zažehl všechny instinkty. V půlhodině, co ležel natažen na břicho, ostražitý a bdělý, zatímco Nýwa spal, urazil Miki polovinu cesty od štěněte k dospělému psovi. Nemohl tušit, že jeho mackenzijský otec Hela byl nejzdatnějším lovcem v celé Zemi lištiček, a že zadával dokonce soba. Ale cítil to. Cítil ho naléhavě a neodolatelně vábilo. Ostražitě a napjatě se rozhlížel, naslouchaje šepotavému hlasu lesa. A tu zachytily jeho citlivé uši tichý, chichotavý, jednotvárný hlas Kawuka, dikobraza.

Miki se ani nepohnul. Za chvíli uslyšel slabé chřestění ostnů a pak Kawuk vystoupil na otevřené prostranství a na výsluní se postavil na zadní nohy.

Třináct let žil Kawuk nerušeně v tomto překrásném koutě divočiny a vážil teď na stará kolena dobrých třicet liber. Šoural se k pozdnímu obědu a cítil se toho odpoledne nezvykle šťasten. Zrak měl poněkud zamlžený. Příroda ho nestvořila dalekozrakým, a proto ho bohatě vybavila ochrannou zbrojí v podobě špičatých bodců. Stál třicet kroků od Mikiho a zřejmě neměl ani potuchy o jeho přítomnosti. Vrozený pud varoval Mikiho, že by nebylo radno něco si s tímto tvorem začít, a proto se ještě těsněji přitiskl k zemi.

Asi minutu Kawuk stál a nehnutě pěl svou kmenovou píseň. Byl k Mikimu obrácen z profilu a vypadal jako otlý konšel. Byl tak vypasený, že se mu břicho vydouvalo jako míč. Přední nožky měl podivným lidským způsobem zkříženy na břichu a připomínal spíš starou dikobrazici než hlavu kmene.

Teprve pak si Miki všiml mladé dikobrazí dámy Iskwasis, která stydlivě vykukovala zpod keře blízko Kawuka. Navzdory požehnanému věku nevyprchalo dosud starému záletníkovi z kostí žhavé romantické vzrušení; hned se jal dámě vybraně a uhlazeně dvořit. Začal směšným milostným tancem: hopsal z jedné nohy na druhou, až se mu tlusté břicho natřásalo. Chichotal se stále pronikavěji. Půvaby Iskwasis by opravdu stačily zamotat hlavu ještě letitějšímu krasavci, než byl Kawuk. Byla to výrazná blondýnka, vzácný zjev v dikobrazím plemeni – totiž albína. Nosánek měla růžový, růžové měla tlapky u nožek a růžová byla i podmanivá očka, zasazená do blankytné duhovky. Na první pohled bylo zřejmé, že nepohlíží na vášnivý tanec obstarožního Kawuka příznivě. Kawuk to vycítil a změnil taktiku. Klesl na všechny čtyři a jako smyslu zbavený se začal motat dokola. Po chvíli se zastavil, aby se přesvědčil, jaký učinil dojem. Vyjeveně zíral, že Iskwasis zmizela.

Minutu tak přihloupě seděl a ani nedutal. K Mikiho zděšení si to pak zamířil přímo ke stromu, na němž dřímal Nýwa. Na ten strom chodil totiž Kawuk stolovat. Začal se na něj soukat a stále si hudroval. Mikimu se zježila srst. Netušil, že Kawuk – jako celé jeho plemeno – je nejmírumilovnější tvor pod sluncem a že v životě nikomu neublíží, není-li

napaden. Protože to Miki nevěděl, zuřivě se rozštěkal, aby varoval Nýwu.

Nýwa se malátně probíral, a když otevřel oči, spatřil před sebou zobcovitý čumák. Hrozně se vyděsil a vymrštil se tak prudce, že málem sletěl z rozsochy. Hbitě se dral do vršku topolu. Kawuk se pranic nevzrušil. Teď, když Iskwasis zmizela, byl cele zaujat představou oběda. Klidně se dále sunul nahoru. Nýwa ve zmatku ustoupil na větev, aby uvolnil Kawukovi cestu.

Ale měl smůlu, neboť zrovna na této větvi Kawuk posledně hodoval. Začal se na ni drápat a zřejmě si ani nevšiml, že na větvi sedí Nýwa. Miki pod stromem se ječivě rozštěkal a tu teprve jako by si Kawuk uvědomil, že se děje něco nezvyklého. Koukl dolů na Mikiho, který se marně pokoušel vyskočit na kmen stromu. Pak se obrátil a poprvé pohlédl na Nýwu s jistým zájmem. Nýwa objímal větev předníma i zadníma nohama. Větev se pod jeho tíží nebezpečně ohýbala a zdálo se vyloučeno, aby ještě ustoupil jen o píd'.

V tom okamžiku začal Kawuk zuřivě hudrovat. Miki naposled rozlíceně vyštěkl, pak si sedl a napjatě pozoroval vzrušující drama nad hlavou. Kawuk vždy o kousek popolezl a medvídek palec za palcem couval, až se nakonec dočista překulil a visel hřbetem k zemi. Tehdy Kawuk přestal hudrovat a pustil se do jídla. Dvě nebo tři minuty se Nýwa zoufale držel. Dvakrát se pokusil vytáhnout na větev, aby ji měl pod sebou. Pak mu uklouzly zadní nohy. Chvilíčku se křečovitě držel předníma – a potom sletěl z patnáctistopové výšky na zem vedle Mikiho. Dopadl tak prudce, že mu to vyrazilo dech. Se zachrčením se zvedl, vyděšeně pohlédl na strom a v mžiku upaloval do lesa – přímo do náruče velkého dobrodružství, které mělo být vrcholnou zatěžkávací zkouškou obou našich hrdinů.

## KAPITOLA VIII

Nýwa se nezastavil dříve, dokud ho nedělilo od stromu nejméně čtvrt míle.

Mikimu se zdálo, jako by náhle vkročili z denního světla do večerního soumraku. Lesní kout, kam se na útěku dostali, vypadal jako rozlehlá, strašidelná prohlubeň. I Challoner by se tu byl zarazil, znepokojen tíživým tichem a uhranut tajemným šepotem, který jediný porušoval hrobové mlčení. Slunce stálo ještě vysoko na nebi, avšak ani jediný jeho paprsek nepronikl hustým zeleným baldachýnem ze smrkových a jedlových větví, který visel Mikimu a Nýwovi nad hlavami jako strop. Kolem dokola nerostl jediný keř ani podrost. Nohy nešlápaly na jediný kvítek nebo stéblo trávy. Na všechny strany se táhl jen hustý, měkký koberec ze sametově hnědého jehličí, který pod sebou zdusil všechno živé.

Jako by si zde lesní víly zřídily ložnici chráněnou za všech ročních období před větrem, deštěm a sněhem; nebo jako by si v tomto mrtvém zákoutí smečka vlkodlaků vybudovala skrýše a ponuré tvrze, z nichž vyjíždějí na své strašidelné výpravy mezi lidské syny.

V korunách nezacvrlikal ani jediný ptáček. V propleteném větroví nezašelestilo nic živého. Všude vládlo takové ticho, že Miki slyšel vzrušený tlukot vlastního srdce. Podíval se na Nýwu; medvídkovy oči svítily v šeru podivným leskem. Nebáli se, avšak uprostřed tohoto hřbitovního ovzduší přilnuli k sobě ještě pevněji. Do divokých dušiček se jim vlil hřejivý pocit sounáležitosti a zaplnil prázdnotu, kterou v Nýwovi zanechala smrt matky a v Mikim ztráta pána. Štěně slabounce zakňučelo, Nýwa hrdelně zachrčel a pak zakvikl jako prasátko. Těsněji se k sobě přitiskli a stáli bok po boku, čelem proti světu. Po chvilce vykročili dále, jako dvě děti prozkoumávající tajemství starého, opuštěného domu. Nešli na lov, ale nastražili a zbystřili všechny pudy v těle. Každých pár kroků se zastavili, naslouchali, rozhlíželi se a větřili.

V Nýwovi to všechno probudilo vzpomínku na černou jeskyni, v níž se narodil. Nevyjde snad teď matka Núzak z některé lesní sloje? Možná že tu někde spí, jako spávala v temném doupěti. Takové myšlenky prošly snad Nýwovi mlhavě hlavou. I mrtvé ticho mu připomínalo jeskyni. A kousek před ním šero houstlo v černou smůlu. Takovému místu říkali Indiáni mahnedú – znamená to lesní zákoutí, kde zlí duchové vyhubili všechno živé; neboť jen zlé síly dovedou vypěstovat tak husté stromy, aby nepustily ani zásvit slunečního jasu. A pouze sovy dělaly zlým duchům společnost.

I dospělý vlk by se tu zarazil a odkvapil pryč; liška by se odplížila těsně při zemi; vražednický malý hranostaj by se sice bez bázně rozhlédl svýma červenýma korálkovými očima, ale pudově by odběhl do otevřeného hvozdu. Neboť v tom mrtvém tichu a šeru byl život. Chvěl se a zákeřně číhal v černých hlubinách. Probouzel se, jak Miki s Nýwou pronikali hlouběji do tmy. V korunách se začaly zažíhat nazelenalým plamenem vypoulené oči. Ještě se neozval žádný zvuk, nic se nepohnulo v hustém větroví. Příšerné sovy upřeně zíraly dolů jako skřítki mahnedú. Mráкотně se probíraly z tupé strnulosti – a čekaly.

A pak vyplul z temného chaosu obrovský stín a přeletěl Nýwovi a Mikimu tak těsně nad hlavou, že slyšeli výhružné víření obřích křídel. Když přízračný tvor zmizel, dolehlo k nim zasyčení a skřípavé cvaknutí mocného zobanu. Miki se zachvěl. Instinkt, který se v něm probojovával k životu, zazářil jako blesk. Miki okamžitě vytušil blízkost neznámého a hrozivého nebezpečí.

Nyní bylo slyšet zvuky – pohyb na stromech, strašidelné chvění ve vzduchu a drtivé, kovové cvak – cvak – cvak nad hlavami. Miki viděl, jak vyletěl druhý velký stín a zmizel. Za



ním další, třetí, až se podloubí stromů zdálo zaplněné stíny. A s každým stínem se přibližovala skřípavá hrozba mocného zobanu. Co nejtěsněji se přitiskl k zemi jako vlk a liška. Opustila ho již bázeň ukňučeního štěněte. Svaly se mu napjaly k prasknutí. Zavrčel a vycenil tesáky, když se jedna sova snesla tak nízko, že ucítil dotek jejích křídel. Nýwa reagoval zafuněním, které se mělo trochu později stát vyzývavým hůf jeho matky. Stál vztyčen na zadních nohou. A tu přímo z temnoty se na něho vrhl jeden stín jako strašidelná opeřená střela.

Miki stál šest stop od svého druha a zíral planoucíma očima, jak ho šedivá masa rdousí a škrtí. Při pohledu na hromové údery gargantuovských křídel zkameněl na okamžik hrůzou. Nýwa ani nemukl. Ležel na zádech a zarýval drápy do peří, které bylo tak měkké a husté, že se zdálo neproniknutelné. Pocítil na sobě studený spár smrti. Sova tloukla křídly jako holí; vyrážela z Nýwy dech, oslepovala mu smysly. Ale medvídek se nevzdával a dále zuřivě zabodával drápy do měkké hrudi.

Při prvním divokém nájezdu si Uhúmisú, jehož velká křídla měřila v rozpětí pět stop, o zlomek palce špatně vypočetl svou smrtící ránu. Mocné spáry, které by zajely jako nože do Nýwových útrob, se sevřely předčasně a uchopily kůži medvíděte s hustou srstí. Tloukl do oběti křídly a čekal, až nastane vhodná chvíle, aby ji dorazil strašnými klofanci. V půlminutě by rozsekal Nýwovu hlavu na kaši.

Mikiho znepokojilo, že Nýwa ani nehlesá, že se neozývá jediným zasténáním. Postavil se, nakrčil pysky a temně zavrčel. Zcela najednou ho strach opustil a vystřídalo jej divoké a téměř jásavé vzrušení. Poznal, že jejich nepřítel je – pták .

A z ptáků měl pramalý strach. Nejednou na cestě ze severu zastřelil Challoner velké kanadské husy a jeřáby s mohutnými křídly. Miki jídal jejich maso. Dvakrát štvál poraněné jeřáby, štěkaje z plna hrdla, a oni před ním prchali . Nyní nezaštěkal ani nezahafal. Vrhel se jako blesk na opeřenou příšeru. Jeho čtrnáct liber masa a kostí dopadlo na Uhúmisúa jako balvan a odtrhlo ho od kořisti. Vířivě zamával křídly a převalil se na bok.

Než mohl nabýt rovnováhy, byl na něm Miki znovu a dorážel mu prudce na hlavu, jako dorážel na raněného jeřába. Uhúmisú se rozplácl na záda a teprve nyní vyrazil Miki několik divokých, vrčivých štěků. Byl to nový zvuk pro Uhúmisúa a jeho krvežíznivé bratry přihlížející zápasu z temnoty. Cvakání zobáků se vzdálilo a Uhúmisú se prudkým rozmachem křídel vznesl do vzduchu.

Miki se pevně vzepřel na předních nohou, obrátil hlavu k černému stropu korun a dále vyzývavě vrčel, štěkal a vyl. Toužil, aby se pták vrátil. Chtělo se mu rvát a škubat jeho peří. Zatímco Miki rozlíceně štěkal, Nýwa se překulil, postavil na nohy a dal se na útěk. Byl-li Miki v tomto směru zelenáčem, on aspoň chápal, co jim hrozí. Opět se projevil instinkt

vypěstovaný za nespočetné generace. Věděl, že v okolních černých slojích krouží smrt, a proto běžel neohlížeje se ani nalevo, ani napravo. Miki se rozběhl za ním a stíny se začaly opět přibližovat.

Uviděli před sebou prosvítání slunečního jasu. Klenba stromů se zvyšovala a zakrátko spatřili záblesk denního světla, až se úplně dostali ze zajetí temnoty. Kdyby pokračovali stejným směrem ještě sto yardů, doběhli by na okraj velké planiny, k lovišti sov. Avšak pud sebezáchovy hořel v Nýwově hlavě jasně jako plamen. Byl ještě omámen od hromových úderů křídel; boky, kam mu zaryl Uhúmisú spáry, žhnuly. Proto když uviděl před sebou hromadu vyvrácených kmenů, skryl se pod nimi tak rychle, že Miki pár okamžiků nevěděl, kam se Nýwa poděl. Pes vlezl do otvoru za Nýwou, pak se otočil a vystrčil hlavu. Byl nespokojen. Stále cenil zuby a vrčel. Porazil nepřítele. Hezky ho srazil a vyrval mu velký chumáč peří. Pod dojmem tohoto triumfu se mu zdálo, že utekl jen proto, že prchal Nýwa. Zachvátila ho touha vrátit se a skoncovat to. Bouřila v něm krev psa airedalského a špice, nebojácná a smělá; krev otce, obřího loveckého psa Hely. Byla to bojovnost jeho plemene, směs vlčí odvahy a liščí houževnatosti, opírající se o mocné čelisti a herkulovskou sílu mackenzijského psa; a kdyby se Nýwa nestáhl hlouběji pod kmeny, vylezl by Miki ven a vyzývavě štěkal na opeřence, před nimiž utekli.

Nýwu spalovaly žhavé jehly Uhúmisúových spárů a nechtěl už ani slyšet o boji, který je veden ze vzduchu. Začal si lízat rány. Miki se k němu na chvíli vrátil a přičichl si k čerstvé, teplé krvi. Vzrušením zavrčel. Věděl, že je to Nýwova krev, a oči upírající se k otvoru, jímž vnikli do temné spleti padlých stromů, mu žhnuly jako dva uhlíky.

Hodinu se ani nepohnul a celou tu dobu, jako tehdy po zadávení králíka, rostl. Když se konečně obezřetně vyplazil z polomu ven, slunce již klesalo za západní lesy. Pátravě se rozhlížel a snažil se zachytit nějaký pohyb nebo zvuk. Ztratil krouživý a lísavý postoj štěněte. Nadměrně vyvinuté tlapy stály pevně na zemi; kostnaté nohy byly tvrdé, jakoby vyřezány ze sukovitého dřeva; tělo měl napjaté, uši vztyčeny; hlava pevně seděla mezi hranatými plecemi, které již prozrazovaly budoucí obrovskou sílu. Věděl, že kolem se vznáší velké dobrodružství. Svět už přestal být hrou a mazlením v rukou milovaného pána. Život nabyl mnohem vzrušivější podoby.

Po chvíli se natáhl na břicho u otvoru pod hromadou kmenů a začal rozkousávat konec provazu, který mu visel od krku. Slunce se sklánělo za obzor, až zmizelo. Stále čekal, že přijde i Nýwa a lehne si vedle něho.

Když soumrak zhoustl a zčernal, vtáhl se do otvoru. Našel zde Nýwu. Společně pak vyhlíželi do tajemné noci.

Chvíli panovalo naprosté ticho první hodiny severského temného večerního soumraku.

Na nebi vycházely hvězdy, nejdříve jednotlivě a pak v celých třpytných souhvězdích. Brzy vyšel měsíc. Objevil se již nad okrajem lesů a lil zlatý jas na zemi posetou černými groteskními stíny, nehybnými a němými. Pak se ticho prolomilo. Z hlubin zamořených sovami se ozval podivný dutý zvuk. Miki již znal pronikavé sýčkování a houkání malých sov – vykrádačů pastí, teprve teď však uslyšel tento hlas silnokřídých čarodějnic a upírů hlubokých lesů – opravdových řezníků noci. Zněl dutě a hrdelně, spíše jako kvílení než křik; nářek tak krátký a tichý, jakoby z ostražitosti nebo ze strachu, aby nevyplašil kořist. Několik minut se od sloje ke sloji neslo toto znamení života, potom hlasy zmrtvěly v ticho jen občas přerušované slabým, praskavým svištěním mocných křídel v korunách smrků a jedlí. To se lovci vznášeli nad vrcholky stromů a odlétali k planině.

Létáním sov noční rej pro Nýwu a Mikiho teprve začal. Dlouho leželi bok po boku, beze spánku a ostražití. Zachytili pach kanadské kuny, která tiše našlapovala kolem polomu. Dolehl k nim vzdálený křik potáplice, neklidný štěkot lišky a bučení losice pasoucí se na břehu jezera za planinou. Až pak nakonec zaslechli zvuk, který jim rozproudil krev a rozbušil srdce prudkým, dosud nepoznaným vzrušením.

Byl to chtivý, zběsilý řev vlků štvoucích kořist. Zprvu se zdálo, že je nesmírně daleko. Táhl se k planině od severu, nesl se rychle s větrem, který vanul od západu. Pak se vytí smečky velmi přiblížilo. V Mikiho hlavě rychle ožívaly mlhavé obrazy a nejasné vzpomínky. Vnímal to jinak než Challonerův hlas, neboť toto byl hlas krve. Hlas obřího otce Hely; hlas matky Numy, hlas jeho plemene za stovky a tisíce předchozích generací. Instinkt těch pokolení a mlžné vzpomínky z nejranějšího dětství mu vnukaly toto nové poznání. Za chvíli by potřeboval jak inteligenci, tak zkušenost, aby rozpoznal nepatrný rozdíl mezi vlkem a psem. A tento hlas se blížil. Rychle se k nim nesl, rozvášněný a čišící hladovou krvežíznivostí. Miki zapomněl na Nýwu. Nevšiml si, že se medvídek stáhl hlouběji pod polom. Vztyčil se a stál strnule a napjatě, nevnímaje nic než ono vzrušující běsnění honící smečky.

Vlci štváli Ahtika, mladého sobího býčka. Závod na život a na smrt ho vyčerpával, sotva popadal dech a očima divoce pátral po záblesku vody, která jediná ho mohla spasit. Smečka se již rozvinula do tvaru podkovy a oba její konce už začaly dosahovat až k Ahtikovi, připraveny sevřít se, přetít mu kolenní šlachy a rozsápat ho. V těchto posledních minutách všechna hrdla ztichla a býček vycítil, že nastává konec. Zoufale zahnul doprava a vrhl se do lesa,

Miki slyšel dusot jeho kopyt a přitiskl se těsněji k hromadě.

Neuplynulo ani deset vteřin a Ahtik se přehnal nedaleko od Mikiho – vypadal ohromně a groteskně v měsíčním světle – schvácený a zoufalý, už na pokraji zhroucení. Jen se

zakmitl a těsně za ním proletělo deset nehlučných stínů tak rychle, že připadly Mikimu jako závan větru.

Dlouho potom stál a naslouchal, avšak nocí se opět rozprostřelo ticho. Po chvíli zalezl pod kmeny a ulehl vedle Nýwy.

Následující hodiny strávil neklidným a trhavým dřímáním. Zdálo se mu o věcech, na které zapomněl. Snil o Challonerovi. O studených nocích a velkých ohních. Slyšel hlas svého pána a opět cítil dotek jeho ruky; avšak to tlumil a přehlušoval divoký lovecký hlas vlastního plemena.

Časně za svítání vyšel z polomu a očichal místa, kudy běželi vlci a sob. Až dosud určoval při jejich putování cestu Nýwa; teď šel medvídek vzadu. S nozdrami plnými těžkého pachy smečky Miki vytrvale mířil k planině. Trvalo mu půl hodiny, než dospěl k jejímu okraji. Pak narazil na široký a kamenitý terénní výstupek, přes nějž ho stopa přivedla k nevysokému, ale sráznému svahu, táhnoucímu se do rozlehlějšího údolí.

Zde se zastavil.

Padesát stop před ním, v hloubce dvaceti stop, ležela zčásti ohlodaná býčková mrtvola. Ale jiná podívaná ho vzrušila tak mocně, že mu až přestalo bít srdce. Z křovisk na planině vyšla Mahýgan, zvrhlá vlčice, která se chtěla nacpat masem, o jehož ulovení se nezasloužila. Byl to plíživý tvor s propadlým hřbetem, s hbitými tesáky, na kost vyhublá od nemoci způsobené pozřením otrávené návnady; zvíře zavržené vlastním plemenem, zbabělec vraždící i vlastní mláďata. Ale pro Mikiho nepředstavovala nic takového. V jejím živém mase a kostech spatřoval to, co mu pudově a ve vzpomínkách připomínalo matku. A matku poznal dříve než Challonera.

Minutu nebo dvě rozechvěle ležel a pak se pustil dolů, jako by byl šel k Challonerovi; velmi obezřetně, s divokou úzkostí, ale zmítán podivnou vnitřní touhou, kterou by nepocítil v přítomnosti člověka. Než si Mahýgan uvědomila jeho blízkost, byl už těsně u ní. Cítil nyní v nose velmi silně teplý mateřský pach; vléval do něho velikou radost. Ale i tak měl strach. Nebyl to však fyzický strach. Lehl si na zem, hlavu položil mezi přední tlapy a zakňučel.

Vlčice se otočila jako blesk, vycenila všechny tesáky a krví podlité oči jí zasvítily hrozbou a podezřením. Miki se už nestačil ani hnout, ani hlesnout. Vyvržené zvíře se na něho vrhlo jako divoká kočka. Jen jednou sekla zuby – a odběhla. Na pleci vytryskla Mikimu krev. Hodně dlouhou dobu zůstal tiše ležet jako mrtvý, ne však proto, že ho rána páčila. Mahýgan po sobě zanechala mateřský pach. Mikiho sny se ale zhroutily. Hřejivé vzpomínky posléze odumřely v hlubokém povzdechu, který se zlomil v bolestné zaskučení. Stejně jako u Nýwy přestal i pro něho existovat jak Challoner, tak matka.

Nicméně svět zůstal . Vycházelo nad ním slunce. Stoupala z něho vzrušující vůně života. A blízko něho, velmi blízko, silně a vábivě vonělo maso.

Hladově zavětril. Pak se obrátil a uviděl, jak se Nýwovo černé buclaté tělo hrne po svahu k hostině.

## KAPITOLA IX

Kdyby Makoki, starý kríjský posel mezi Božím jezerem a Fort Churchillem, s tváří jako kůže, znal příběhy Mikiho a Nýwy až do chvíle, kdy se dali do hodování na tučné, zpola ohlodané mrtvole sobího býčka, řekl by, že nad nimi starostlivě bdí laskavé oko Iskúa Wapúa, Dobrotivého ducha zvířat. Neboť Makoki choval v lesní bohy stejně silnou víru jako v bohy vlastního vigvamu. Vyprávěl by tu historii barvitě dětičkám svého syna a ty by ji chovaly v paměti pro své budoucí děti.

Neboť se neshodovalo s přirozeným řádem věcí, aby mládě černého medvěda a štěně, jehož rodokmen zahrnoval psa mackenzijského, airedalského a špice, k sobě přilnuli tak jako Nýwa a Miki. Proto by řekl, že Dobrotivý duch , starající se o záležitosti čtyřnohých tvorů, nad nimi bděl od samého začátku. To ona – Iskú Wapú byla bohyně, nikoli bůh – vnukla Challonerovi, aby zabil Nýwovu matku, aby uvázal medvídka i psa na jeden provaz, aby nezahynuli, až vypadnou z kánoe bílého muže, nýbrž aby si byli druhý a vzájemnou oporou. Neswapawuk (dva bratříčci) – tak by je Makoki nazval. A kdyby nebylo vyhnutí, raději by si byl usekl prst, než aby některému z nich ublížil. Ale Makoki neměl ani zdání o jejich dobrodružství a toho rána, kdy přišli k hostině, byl na sto mil odtud a handrkoval se s bílým mužem, který potřeboval průvodce. Nikdy se asi nedoví, že právě v tom okamžiku mu stála Iskú Wapú po boku a připravovala věc, která měla tolik znamenat pro život Mikiho a Nýwy.

Nýwa s Mikim se zatím vrhli na snídani, jako by zmírali hladem. Počínali si velmi moudře. Neohlíželi se na to, co bylo; pro tu chvíli se zcela ponořili do přítomnosti. Těch několik dnů naplněných vzruchem a dobrodružstvím, jimiž prošli, připadalo oběma jako rok. Nýwova touha po matce ztrácela na palčivosti a za současného vývoje věcí neznamovala ztráta pána pro Mikiho naprosto nic. V paměti jim v jasných barvách žila minulá noc – zápas na život a na smrt se sovými přízraky, jejich let, i to, jak vlci zabili mladého soba a (u Mikiho) krátká, hořká zkušenost s prašivou vlčicí Mahýgan. Plec, kam mu zaryla zuby, ho pálila. Nijak to však nezmenšovalo jeho chuť. Vrčel a cpal se tak dlouho, až už nemohl.

Pak se posadil na zadek a zadával se tam, kam odběhla Mahýgan.

Bylo to východně, směrem k Hudsonovu zálivu, přes rozlehlou pláň rozprostírající se mezi dvěma hřebeny, které vypadaly jako lesní stěny pozlacené ranním sluncem. Nikdy neviděl svět tak, jak se mu jevil nyní. Vlci zadávali soba na svahu vyvýšeniny, která vystupovala jako krátký, tlustý palec z černého lesa, zamořeného sovami. Mrtvola ležela na lučnatém kopečku, který čněl nad rovinou. Z jeho okraje měl Miki rozhled dolů a do dálky, až tam, kde nádherný obraz přecházel v tetelivý třpyt slunce a modrou oblohu. Kam až dohlédl, rozprostíral se ráj, země zaslíbená: široké pásy měkkých, zelených luk; parkovitě rozhozené skupiny stromů, jež přecházely nakonec v hustý les, začínající u vzdálenějšího hřebene; rozlehlé křoviny hýřící barvami června; místy probleskávaly bystřiny a půl míle dále se třpytilo jezero, které vypadalo jako obrovské zrcadlo zasazené do fialově zeleného rámu balzámových jedlí a smrků.

Tam zmizela vlčice Mahýgan. Miki byl zvědav, zda se vrátí. Větril po jejím pachu. V srdci však již nepocítoval stesk po matce. Cosi mu napovědělo, že je ohromný rozdíl mezi psem a vlkem. Na několik okamžiků, kdy ještě doufal, že svět má pro něho matku, pokládal Mahýgan za tu, kterou ztratil. Nyní již pochopil. Stačilo maličko a její zuby by mu byly rozervaly plece nebo proťaly krční tepnu. Začal se u něho probouzet Tibah – Gon-Gawin (Jediný veliký zákon), nesmiřitelný zákon o přežití nejzdatnějšího. Žít znamená zápasit – zabíjet. Bít všechno, co má nohy nebo křídla. Na zemi i ve vzduchu neustále číhá hrozba. Od chvíle, kdy ztratil Challonera, nenašel přátelství, až v srdci osiřelého medvíděte Nýwy. A otočil se k Nýwovi, který vrčel na pestře zbarvenou sojku poletující kolem ve snaze uchvátit kousek masa.

Před několika minutami vážil Nýwa dvanáct liber. Teď však měl čtrnáct nebo patnáct a břicho se mu vydouvalo jako přecpaný pytel. Nahrbeně seděl v záplavě slunečního světla a olizoval se. Byl nadmíru spokojen sám se sebou i se světem. Miki se k němu přitřel a Nýwa mazlivě zachrčel. Pak se překulil na tučná záda a vyzval Mikiho, aby si hráli. Stalo se to poprvé. Miki radostně zaňafal a skočil po něm. Škrabali se, kousali a kopali; Miki při této přátelské rvačce zuřivě vrčel a Nýwa pochrochtával a kvičel jako prasátko, až se dokutáleli na okraj kopečku. K úpatí to bylo dobrých sto stop – srázný travnatý svah táhnoucí se k pláni – a sletěli po něm jako dvě koule. Pro Nýwu to nebylo tak zlé. Byl kulatý a sádelnatý a sjel dolů jako po ledě.

Miki na tom byl hůř. Byl samá noha, kůže a hranatá kost, a když se řítit dolů, kroutil se, dělal přemety a válel sudy, až se mu točila hlava. Sotva popadal dech, když narazil na tvrdý břidličnatý pás na pokraji pláně. Lapal po dechu a vrávoravě se postavil na nohy. Chvíli kolem něho svět vířil v bolestných kruzích. Pak se vzchopil a dvanáct stop před

sebou uviděl Nýwu.

Nýwa si právě začínal uvědomovat, jakou to objevil báječnou zábavu. Neboť kromě dětí a bobrů nikdo se s takovým nadšením a zápalem „neklouže“ jako černý medvídek. A zatímco se Miki probíral z mrákot, vyšplhal se Nýwa dvacet či třicet stop do svahu a úmyslně se skutálel opět dolů! Miki otevřel úžasem tlamu. Znova se Nýwa vyšplhal a zase se skutálel dolů – a Miki nadobro ztratil dech. Přihlížel, jak Nýwa pětkrát vyběhl těch dvacet či třicet stop nahoru do travnatého svahu a válel se dolů. Když už to bylo popáté, pustil se do Nýwy a vznikla tahanice, která skončila téměř opravdickým zápasem.

Poté začal Miki prozkoumávat úpatí svahu. Skoro sto yardů ho Nýwa povolně následoval, ale rozhodně odmítl jít za tuto hranici. Ve čtvrtém měsíci vzrušeného mladého života Nýwovi stačilo, že je naživu a že si může donekonečna plnit břicho jídlem. Žrádlo bylo pro něho jediným smyslem života. V příštích několika měsících ho čekala perná práce, měl-li dosáhnout vzrůstu obvyklého u členů jeho rodiny. Proto ho děsila a pobuřovala skutečnost, že Miki chce zřejmě opustit tučnou a šťavnatou mrtvolu mladého soba. Ztratil veškerý zájem o dovádění. Pustil se zpět do svahu za posláním, které bylo stoprocentně obchodní.

Když to Miki zpozoroval, vzdal se myšlenky na průzkum a připojil se k němu. Dostali se na návrší kopce, dvacet kroků od býčího těla, a od trčících skalisk se zadívali na své maso. V tu chvíli zůstali stát jako zkamenělí a přikovaní. Na mrtvole seděly dvě obrovské sovy a hltavě se krmily. Miki a Nýwa se domnívali, že jsou to přízraky černého lesa, z něhož unikli živi a zdraví jen o chlup. Ve skutečnosti však tyto sovy nepatřily do Uhúmisúova rodu, k pirátům, kteří jsou vyzbrojeni zrakem pronikajícím nocí. Byly to sněžné sovy, jež se od ostatních sov liší tím, že vidí za bílého dne tak ostře jako sokol. Mispún, velký samec, byl bílý jako padlý sníh. Jeho družka, o hodně menší, byla pruhována nahnědle šedivou barvou. Jejich hlavy byly kulaté a vypadaly hrozivě, protože neměly ušní chocholky. Mispún zakrýval mohutnými roztaženými křídly půlku mrtvého Ahtikova těla a rval maso svým mocným zobákem tak hltavě, že to Miki s Nýwou slyšeli. Jeho družka Niwiš měla hlavu ponořenou v Ahtikových vnitřnostech. Pohled na ně a zvuk žraní by pocuchaly nervy i staršímu medvědovi, než byl Nýwa. Proto se skrčil za kámen, až mu čouhala jen hlava.

Mikimu vřelo v hrdle temné vrčení. Zadržel je však a přitiskl se k zemi. Opět se v něm dostávala do varu otcova krev, krev obřího loveckého psa. Tato hostina patřila jemu a byl hotov o ni zápasit. A co víc, nezdolal snad ohromnou sovu v lese? Zde však byly dvě. To způsobilo, že zůstal ještě chvíli přitisknut ke skalisku. A v této krátké chvíli se stalo něco neočekávaného.

Uviděl, jak z nízkého křovinatého porostu na vzdáleném konci svahu se plíží Mahýgan, zvrhlá vlčice. S hřbetem propadlým, s rudýma očima a se štětinatým ocasem potměšile svěřeným záludně se plížila přes malé otevřené prostranství jako šedý stín pomsty. Jakkoliv byla zlá, rozhodně nebyla zbabělá. Zlobně zavrčela, cvakla tesáky a vrhla se přímo na Mispúna. Miki se přitiskl k zemi ještě těsněji.

Mahýgan zaryla své zuby hluboko do čtyřpalcového péřového brnění. Mispún naprosto netušil útok. Nebýt Niwiš, urvala by mu Mahýgan hlavu od těla dříve, než by měl čas se vzpamatovat. Niwiš odtrhla svou zakrvácenou hlavu od Ahtikova masa a krve a vrhla se na Mahýgan s hrdelním, řezavým skřekem, který se v ničem nepodobal křiku nějakého živého tvora. Sotva zaryla zobaň do spáry do hřbetu vlčice, Mahýgan povolila sevření na krku Mispúna a zuřivě skočila po novém útočníkovi. Na chvíli Niwiš Mispúna zachránila, ale zaplatila za to hroznou cenu. Jen jednou stříhla Mahýgan čelistmi s dlouhými tesáky a doslova Niwiš utrhla jedno obrovské křídlo od těla. Sova vyrazila agonický skřek. A snad jím chtěla vyslovit ortel smrti nad svým druhem; neboť Mispún se vznesl na křídlech, na okamžik se zastavil a pak se vrhl vlčici na hřbet tak prudce, že ji srazil k zemi.

Veliká sova začala vlčici spáry až do ledvin a zarávala je křečovitě s pomstychtivou zuřivostí. Mahýgan cítila, že ji svírá smrt. Padla na záda, válela se, vrčela, chňapala čelistmi a škrábala do vzduchu snažíc se zbavit spalujících nožů, které jí pronikaly stále hlouběji do vnitřností. Ať se válela jak chtěla, Mispún nepovoloval, tloukl obřími křídly a zatínal své spáry tak pevně, že by je neuvolnila ani smrt. Na zemi mu umírala družka. Život z ní prchal proudy krve valící se z rány v boku. Smrt jí už zakalovala zrak, ještě naposled se však pokusila pomoci Mispúnovi. A Mispún hrdinně bojoval až do poslední vteřiny a nepovolil, dokud mu zůstala kapka života v těle.

Mahýgan se dovlekla na pokraj křovisk. Tam se zbavila obrovské sovy. V bocích jí však zůstaly hluboké rány. Z břicha jí crčela krev, a jak se prodírala do hustšího porostu, nechávala za sebou rudou stopu. Ušla ještě čtvrt míle a pak se svalila pod skupinu zakrslých smrků; a zde za chvíli dodělala.

Nýwovi a Mikimu – a zvláště synovi Hely – rozšířil chmurný zápas ještě znatelněji teprve se rozvíjející poznávání světa, v němž žili. Byla to nezapomenutelná moudrost nahromaděná ze zkušeností a opírající se o staletý instinkt a zděděné rodové vlohy. Zabíjeli malé tvory – Nýwa brouky, žáby a čmeláky, Miki svého králíka – zápolili o své životy. Zažili příhody, které byly od samého začátku hrou se smrtí. Avšak teprve takový boj na život a na smrt, jaký viděli na vlastní oči, jim ukázal v plném světle, co je život.

Uplynula drahá doba, než se Miki přiblížil k mrtvé Niwiš a očichal ji.

Už necítil touhu rvát její peří, tatam byla vzrušená dětská vítězosláva a chtivost po boji.



Tato zkušenost rozšířila jeho rozhled a prohloubila jeho lstivost. Osud Mispúna a jeho družky ho poučil, jakou nezměřitelnou cenu má tichost a ostražitost; teď již věděl, že na světě je plno tvorů, kteří se ho nebojí a kteří před ním nebudou utíkat. Vyléčil se z nebojácného a nabubřelého opovržení k okřídlelcům. Poznal, že svět nepatří jen jemu a že musí bojovat, tak jako bojovaly sovy a Mahýgan, aby v něm uhájil své místo. To vše Miki cítil, neboť v žilách mu proudila rudá, bojovná krev dlouhé řady předků, která se na samém začátku dotýkala vlků.

Nýwa vyvozoval z příhody docela odlišné závěry. Rád se sice popral s příslušníkem vlastního plemena, v podstatě však nebyl rváč. Medvědi si nezvykli lovit jiná zvířata a sami nejsou zvířaty ohrožováni. Je to dáno okolnostmi – tím, že žádný jiný tvor v celé rozlehlé medvědí říši není natolik silný, ať sám nebo ve skupinách, aby porazil dospělého černého medvěda v otevřeném boji. Proto z tragédie Mahýgan a sov nenačerpal Nýwa žádné poučení pro zápas. Jen zostražitěl. A hlavně ho zajímalo to, že Mahýgan a obě sovy nesežraly mladého býka. O večeri měl opět postaráno.

Zůstal v úkrytu a pozoroval, jak Miki prozkoumává bojiště. Kulatá očka byla na stráži, zda nedojde k nové nesnázi. Miki poodešel od mrtvé sovy k Ahtikovi a od něho zamířil po stopě za Mahýgan do křoví. Na kraji houštiny našel Mispúna. Nešel dál, ale vrátil se k Nýwovi, který již zatím usoudil, že může bez nebezpečí vyjít na otevřené prostranství.

Padesátkrát za ten den chvátal Nýwa hájit potravu. Nejdotěrnější byly šedivé sojky s velkýma očima. Hned za nimi si nejvytrvaleji počínaly kanadské sojky. Dvakrát se objevil malý hranostaj, v šedivém kabátku a s očima rudýma jako rubíny, aby se nasýtil krví. Miki po něm skočil tak zuřivě, že se potřetí už neukázal. Před polednem ucítily nebo uviděly mrtvolu vrány. Kroužily ve vzduchu a čekaly, až Nýwa a Miki zmizí. Po chvíli usedly ve vrcholcích stromů a daly se do nespokojeného a pobouřeného krákání.

Té noci se vlci na svah nevrátili. Masa bylo hojnost a ti, kteří měli hlad, právě štváli a zabíjeli živou oběť daleko na západě. Jednou či dvakrát zaslechli Nýwa a Miki jejich vzdálený řev.

Za hvězdné, zářivé noci byli opět na stráži, naslouchali a chvílemi spali. Když nastal šedivý rozbřesk, znovu šli na hostinu.

A zde by byl starý kríjský posel Makoki opět zdůraznil péči Dobrotivého ducha. Neboť míjel den za dnem, noc po noci, a Ahtikovo maso a krev vlévaly do Nýwy a Mikiho sílu, která stále mohutněla. Za čtyři dny Nýwa tak ztloustl a vypásl se, že byl o polovinu větší než v den, kdy vypadl z kánoe. Miki se začal vyplňovat. Nebylo mu již možno spočítat žebra na dálku. Hrudník se mu rozšířil a nohy ztratily svou kostnatost. Čelisti zesílily zápolním s Ahtikovými kostmi. Jak dospíval, pociťoval stále slaběji starou štěněčí touhu

po hraní – zato tím silněji ho posedl neklid lovce. Čtvrté noci opět uslyšel kvílivý lovecký řev vlků. Divoce ho vzrušil.

Pro Nýwu znamenal tuk, dobrá nálada a spokojenost jedno a totéž. Pokud měl maso, máloco ho lákalo za sráz a svah. Dvakrát či třikrát sešel k potoku a vždy dopoledne a odpoledne, zvláště když mělo zapadat slunce, se bavil válením sudů s kopce. Kromě toho začal opět pěstovat odpolední spánek ve vidlici nízkého stromku. Protože Miki nespátrával v klouzání žádný smysl ani zábavu a protože neuměl šplhat na stromy, věnoval stále více času potulkám podél úpatí hřebene. Chtěl, aby se Nýwa těchto výprav účastnil. Vždy než vyrazil, všemožně lákal Nýwu, aby slezl ze stromu a aby s ním podnikl nějakou výpravu. Nýwa vytrvale odmítal, ale nezpůsobilo to nikdy mezi nimi vážnější nedorozumění. Na to si ho Miki příliš vážil; a kdyby šlo do tuhého a Nýwa si myslel, že se Miki už nevrátí, bezpochyby by se byl vydal za ním.

První velkou překradu mezi ně postavila jiná, mnohem silnější věc než obyčejná neshoda. Miki totiž náhodou patřil k plemeni, které dávalo přednost čerstvému masu, kdežto Nýwa si pochutnával na mase „pěkně proleželém“. A od čtvrtého dne to, co zbylo na Ahtikově kostře, dozrávalo. Pátého dne mohl Miki maso stěží pozřít; šestého dne to bylo nemožné. Nýwovi připadalo tím lahodnější, čím byla příchut' silnější a aroma hustší. Šestý den se z čiré rozkoše v mase vyválel. Tu noc s ním Miki poprvé nemohl spát.

Krise vyvrcholila sedmého dne. Zápach z Ahtika nyní stoupal až k nebi. Puch se nesl ve vlhém červnovém vánku a vábil vrány z celého kraje. Miki se tiše odplížil jako spráskaný k řečišti potoka. Když se Nýwa přišel po bohaté snídani k potoku napít, Miki ho chvíli očíhával a pak se opět od něho odtáhl. Nebýt toho, že Ahtik byl mrtvý a Nýwa se pohyboval, byli by k nerozeznání. Oba páchli jako mršiny v rozkladu; oba byli rozhodně „důkladně proleželí“. I vrány kroužily nad Nýwou divíce se, jak je to možné, že mrtvola chodí.

Té noci spal Miki sám pod skupinou keřů dole u potoka. Byl hladový a osamělý a poprvé za mnoho dní pocítil, jak je svět rozsáhlý a prázdný. Chtěl mít Nýwu vedle sebe. Dlouhé hodiny mezi slunečním západem a svítáním teskně kňučel do hvězdného ticha. Slunce již svítilo vysoko nad obzorem, když přišel Nýwa z kopce. Již se nasnídal a vyválel po svahu a páchl víc než jindy. Miki se opět snažil odlákat ho pryč. Ale Nýwa byl jako pařez a nechtěl ani slyšet, že by se měl rozloučit se svým rájem. A toho rána spěchal víc než jindy zpátky na svah. Celý včerejší den byl nucen odhánět od svého jídla vrány. A vrány zdvojnásobily své úsilí a dotěrně dorážely. Sotva se Nýwa napil, jen zamručel a zakvikl na Mikiho a už se hrnul do kopce. Cesta vedla ke svahu přes hromadu kamenů, od nichž pozoroval zápas Mahýgan s oběma sovami. Z opatrnosti se vždy na chvíli zastavil mezi těmito skálami,

aby se přesvědčil, zda je na prostranství čistý vzduch. Dnes se mu dostalo otřesné podívané. Ahtikovo tělo se doslova černalo vránami. Kakakjú a jeho černá hrobařská horda se snesli na kostru jako mrak. Zvedaly se, bily a tloukly křídly kolem Ahtika jako šílené. Další mračno se vznášelo ve vzduchu. Každý keř a stromek v okolí se ohýbal pod jejich tíží; uhlově černé peří se jim na slunci lesklo, jako kdyby právě vyšly ze smolné lázně. Nýwa stál ohromen. Nezalekl se; už mnohokrát odehnal zbabělé lupiče. Ale nikdy je neviděl v takovém množství. Ahtik pod nimi úplně zmizel. I země kolem byla černá.

Jako to už udělal desetkrát nebo i vícekrát, vycenil zuby a hnal se od skalisk na drzé vetřelce. Rozlehlo se mocné hřmění křídel. Vzduch jimi potemněl a hltavý krákot, který následoval, se snad nesl na míli daleko. Tentokrát Kakakjú a jeho mohutná armáda neodletěli do lesa. Početní převaha jim dodala odvahy. Chuť a vůně Ahtikova masa podnítily jejich hltavost až k zuřivosti. Nýwa byl omráčen. Nad ním, za ním, na všech stranách kroužily vrány a kráky. Nejodvážnější se snesly nad Nýwu a tloukly ho křídly. Hrozivý mrak zhoustl a dopadl dolů jako lavina. Opět zcela zakryl Ahtika. Nýwa se pod ním úplně dusil. Cítil, že je pohřben pod hromadou křídel a těl. Začal se bít, jako se bil se sovami. Dvacet klešťovitých zobáků se snažilo dostat se mu na kůži a srst. Jiné mu sekaly po očích. Cítil, jak mu rvou uši od hlavy, a ze špičky nosu měl za chvíli krvavý chuchvalec. Vytloukly z něho dech; byl oslepen a omámen a každý čtvereční centimetr na těle se mu chvěl mučivou bolestí. Zapomněl na Ahtika. Ze všeho na světě si přál široký, volný prostor k útěku. Vložil do tohoto úsilí všechny síly, až se postavil na nohy. Mnoho vran nechalo Nýwu na pokoji, když viděly, že se vzdal, a odletěly k mršině. Než se dostal na polovinu cesty k porostu, kam zmizela Mahýgan, odletěly kromě jedné všechny. Byl to snad sám Kakakjú. Zavěsil se jako myší past na Nýwův pahýlovitý ocas, a přestože Nýwa utíkal jako splašený, Kakakjú ho držel jako klíště. Odlepil se od své oběti teprve tehdy, když vběhla do porostu. Pak se vznesl a připojil se k bratrům na shnilé mrtvole býka.

Nikdy nezatoužil Nýwa po Mikim tak jako nyní. Svět se mu zjevil v novém světle. Nýwa byl samý klovanec. Byl v jednom ohni. I chodidla ho páčila, když na ně našlapoval. Půl hodiny se ukrýval pod keřem, lízal si rány a věřil po Mikim.

Pak sešel po svahu do koryta potoka a spěchal k úpatí stezky, po níž chodíval na kopec a zpět. Marně pátral po svém kamarádovi. Chrčel a kvičel a snažil se zachytit jeho pach ve vzduchu. Běžel kus cesty proti potoku a opět se vrátil. Ahtik už pro něho neznamenal vůbec nic.

Miki zmizel.

## KAPITOLA X

Čtvrt míle odtud zaslechl Miki hlaholení vran. Nechtělo se mu však vracet, i kdyby byl tušil, že Nýwa potřebuje pomoc. Byl z dlouhého postu vyhladovělý a v té chvíli měl jen jediné přání. Byl v ráži pustit se do všeho, co bylo k jídlu, bez ohledu na velikost. Urazil však více než půl míle od kopce, než našel jediného raka. Schroustal ho i se skořápkou. Pomohl mu odstranit pachů z tlamy.

Tento den pro něho chystal ještě jednu nezapomenutelnou životní událost. Teď, když byl osamocen, nebyla vzpomínka na pána tak mlhavá jako včera a předešlé dny. Jak ráno přecházelo v odpoledne, oživaly mu v mozku obrazy překlenující pomalu, ale jistě propast, kterou vyhloubilo Nýwovo přátelství. Načas vyprchalo z jeho dobrodružství dráždivé vzrušení. Pětkrát zaváhal, zda se nemá vrátit k medvídkovi. Ale hlad ho vždy popohnal o kousek dál. Našel další dva raky. Pak se potok prohloubil, voda tekla pomalu a potemněla. Dvakrát se rozběhl za starými králíky, ti mu však snadno utekli. Mladého jednou téměř chytil. Často před ním vzlétla s mocným tlukotem křídel koroptev. Viděl šedé sojky, kanadské sojky a hodně veverek. Kolem sebe měl všude plno masa, ale nemohl se ho zmocnit. Potom se na něho usmálo štěstí. Strčil hlavu do otvoru dutého kmene a zaskočil zde králíka tak obratně, že pro něho nebylo úniku. Za chvíli si pochutnával na prvním pořádném žrádle, k němuž se za poslední tři dny dostal.

Byl cele zaujat hostinou a ani si nevšiml, že se na scéně objevil někdo cizí. Nezaslechl příchod Účaka. Chvíli ho ani necítil.

Účak si nepotrpěl na výtržnosti. Od přírody byl statečný lovec a džentlmen, a když uviděl Mikiho (kterého pokládal za mladého vlka), jak pojídá čerstvý úlovek, nedal jediným mrknutím najevo, že chce také podíl pro sebe. Ani neutíkal. Byl by šel dále, kdyby ho Miki nebyl nakonec zpozoroval a nepostavil se mu do cesty.

Účak přišel potichu z druhého konce a nebyl od Mikiho vzdálen více než šest stop. Ten, kdo znal jeho rodokmen tak málo jako Miki, nespátkoval na něm nic dravého. Tělem se podobal svým bratrancům, lasičce, minkovi a skunkovi. Byl asi zpola tak vysoký jako Miki a stejně dlouhý, takže jeho dva páry krátkých nožek vypadaly poněkud nepřiměřeně, jako u jezevčíka. Vážil pravděpodobně něco mezi osmi až desíti librami, hlavu měl jako kuličku, téměř žádné uši a ukrutné vousy. Rovněž měl chvostnatý ocas a uhrančivá očka, která jako by pronikala skrz naskrz vším, na co pohlédla. Miki spatřoval v jeho náhodné přítomnosti hrozbu a výzvu. Mimoto se mu při pohledu na Účaka zdálo, že mu nedá mnoho práce, dojde-li k zápasu. Proto vycenil zuby a zavrčel.

Účak si to vysvětlil jako výzvu, aby šel po svých, a jako džentlmen respektující hájemství druhých omluvil se tím, že se dal na svých sametových tlapkách na ústup. Na Mikiho, který se měl teprve učit etiketě lesního života, to bylo přespříliš. Účak se ho bojí. Utíká. Miki vítězoslavně zahafal a pustil se za ním. Koneckonců byl to jen chybný úsudek (hodně dvounohých živočichů s větším rozumem než Miki se dopustilo stejného omylu), neboť Účak, hledící si vždy jen svého, byl ve své váhové kategorii nejudatnější malý bojovník Severní Ameriky.

Miki asi nikdy nepochopil, co se stalo v jediné minutě, která uplynula od výpadu. Ve skutečnosti to nebyl zápas, ale jednostranná záležitost, jednostranný masakr. Jeho prvním dojmem bylo, že napadl tucet Účaků, a ne jednoho. V mysli se nezmohl na víc, než na tento první závěr, ani zrakem nic nevnímal. Dostal snad největší výprask ve svém životě. Byl samý škrábanec, pohmožděnina a kousanec. Byl tak potlučen, tak dokonale zřízen, že ještě chvíli potom, co Účak zmizel, kopal tlapami do vzduchu neuvědomuje si, že už je po všem. Jakmile otevřel oči a zjistil, že je sám, zalezl do dutého kmene, kde před chvílí zaskočil králíka. Proležel zde dobrou půl hodinu a usilovně se snažil pochopit, co se vlastně stalo. Zapadalo už slunce, když se vzpamatoval. Kulhal. Jedno ucho měl dočista prokousnuto. Na kůži měl holá místa. To Účak mu vyrval srst. Kosti ho bolely, krk měl bolavý a nad jedním okem bouli. Toužebně pohlédl na cestu k „domovu“, kde byl Nýwa. Když den končil a stíny se prodlužovaly, vkrádal se mu do nitra pocit velké opuštěnosti a touha vrátit se zpět k svému kamarádovi. Ale tím směrem zmizel Účak – a Miki neměl chuť potkat ho ještě jednou. Bloudil chvíli dále na jihovýchod, asi tak čtvrt míle, než slunce úplně zapadlo. V houstnoucím šeru soumraku přišel na cestu spojující řeku Beaver a Loon.

Nebyla to vyšlapaná cesta. Jen ojediněle přenášeli po ní plavci putující od severu své kánoe a věci od jednoho splavného toku k druhému. Nanejvýš třikrát nebo čtyřikrát za rok mohl zde vlk zachytit pach člověka. Dnes večer zde byl, tak čerstvý, že se Miki zastavil, jako by byl před ním vyvstal nový Účak. Na okamžik se ho zmocnil jediný, vše potlačující pocit. Zapomněl na všechno ostatní, neboť narazil na stopu člověka – a tudíž na stopu Challonera, svého pána. Pustil se po ní – nejprve pomalu, jako by se bál, že by ji mohl ztratit. Držel se stopy, i když se už setmělo. Zazářily hvězdy – a neodchýlil se od ní. Psí instinkt domova a touha po pánovi z něho vysála vše ostatní. Posléze došel téměř na břeh Loony a zde uviděl táborák Makokiho a bílého muže. Nehnal se k němu. Nezaštěkal ani nezakňučel. Projevovala se již na něm tvrdá škola divočiny. Opatrně se plížil – pak se zastavil a přitiskl se k zemi, právě mimo dosah záře vycházející od ohně. Potom poznal, že ani jeden, ani druhý muž není Challoner. Oba ale kouřili, jako kouřil Challoner. Slyšel

jejich hlasy a zněly stejně jako Challonerův hlas! I tábor byl stejný – oheň, nad nímž visel hrnec, o kousek dál stan a ve vzduchu vůně po nedávno vařeném jídle.

Ještě chvílku – a byl by vstoupil do světla ohně. Avšak bílý muž se vztyčil, protáhl se stejně, jak to Miki vídal u Challonera, a zvedl poleno velké jako ruka. Přiblížil se na deset stop k Mikimu. Miki se k němu ještě kousíček připlazil a pak se postavil. Dostal se tak do světla a oči mu zazářily. A muž ho uviděl.

Jako blesk vzlétlo poleno nad hlavu cizího muže. Proletělo vzduchem jako obrovský beran a mířilo přímo na Mikiho. Kdyby ho bylo plně zasáhlo, bylo by ho zabilo. Tlustý konec polena Mikiho minul. Tenký konec ho zasáhl do krku a plece a srazil ho zpět do tmy tak mocně a prudce, že si muž myslel, že je s vlčkem konec. Hlasitě zakřičel na Makokiho, že zabil vlka nebo lišku, a hnal se do tmy.

Klacek odmrštil Mikiho přímo doprostřed hustého smrkového mlází. Ležel tam bez hlesu, se strašnou bolestí na plecích. Uviděl, jak se muž sklání před ohněm a bere poleno. Viděl, jak k němu Makoki chvátá s dalším polenem. Miki se v úkrytu schoulil, aby se stal co nejmenším. Zachvátila ho nesmírná hrůza, protože teď už všechno pochopil. Tito muži nejsou Challoner! Hledají ho s poleny v rukou. Už poznal, co je poleno. Rameno měl téměř zlomené.

Zůstal tiše ležet, zatímco muži pátrali kolem. Indián dokonce zašťáral klackem do hustého smrkového podrostu. Běloch stále prohlašoval, že Mikiho určitě zasáhl, a jednu chvíli stál tak blízko, že se špičkou boty téměř dotýkal jeho čumáku. Pak poodešel k ohni a hodil na něj březové proutí, takže se světlo plamene rozlilo v širším kruhu. Mikimu se zastavilo srdce. Ale muži hledali jinde a nakonec toho nechali a vrátili se k ohni.

Hodinu se Miki ani nepohnul. Oheň dohořival. Starý Krí se zabalil do pokrývky a bílý muž zmizel ve stanu. Teprve pak se Miki odvážil odplazit zpod smrčí. Rameno měl celé bolavé, takže kulhal na každém kroku. Spěšně se vracel po stopě, kterou před malou chvílí sledoval s takovou nadějí. Člověčí pach již u něho nevyvolával prudký, radostný tlukot srdce. Nyní představoval hrozbu, varování. Odpuzoval ho a hnal pryč. Raději by se byl znovu potkal s Účakem nebo se sovami než s bílým mužem a jeho polenem. Sovám se mohl postavit, proti klacku se však cítil bezmocný.

Noc byla velmi tichá, když se dovlekl zpět ke kmeni, kde zadával králíka. Zalezl do dutiny a celý zbytek noci si hojil rány. Brzy za svítání vylezl ven a dojedl zbytek králíka.

Potom zamířil na severozápad, za Nýwou. Ted už neváhal. Toužil po něm. Chtěl být s ním, chtěl slyšet jeho sdílné pobrukování a legrační kvikot. Opět se mu zachtělo s Nýwou lovit a dovádět, vyhřívat se na slunci a spát. Byl přece nedílnou součástí jeho života.

Vyrazil.

A Nýwa, daleko proti proudu potoka, s nadějí a touhou stále ještě šel po Mikiho stopě. Potkali se na půli cesty na otevřené planince prohřáté sluncem. Shledání odbyli bez okázalosti. Zastavili se a chvíli se na sebe dívali, jako by se chtěli přesvědčit, že se nemýlí. Nýwa zachrochtal a Miki zavrtěl ocasem. Očichávali se. Nýwa na pozdrav krátce a tiše zakvičel a Miki zakňučel. Jako kdyby si říkali:

„Nazdar, Miki!“

„Nazdar, Nýwo!“

Pak si Nýwa lehl na slunko a Miki se natáhl vedle něho. Svět je přece jen zábavný. Občas se přežene nějaká bouřka, ale vždycky se opět vyjasní. A dnes se život úplně rozzářil. Zase jsou spolu – a jsou šťastni.

## KAPITOLA XI

Na celém území Keewatinu panoval hluboký a ospalý letní slunovrat, měsíc, kdy ptáci opouštějí hnízda.

Lesy, pláně a mokřiny v celé zemi od Hudsonova zálivu k Athabasce a od Hight of Landu až na okraj Great Barrensu dřímalý v míru a zapomnění slunečních dnů a hvězdných nocí srpnového Mukúsawinu. Nastal měsíc sbírání sil, měsíc růstu, kdy život divočiny nabývá své prvotní tvářnosti. Neboť na stezkách tohoto světa – tak rozsáhlého, že se rozprostírá tisíc mil na východ a na západ a stejně daleko na sever i na jih – odumřel lidský život. Na velikých stanicích Hudsonské společnosti, roztroušených tu a tam po neomezené říši tesáku a spáru, se shromáždilo tisíce lovců kožešin s manželkami a dětmi, aby zde spánkem, tlacháním a hrou strávili několik týdnů tepla a hojnosti, než začne zápas a strádání nové zimy. Pro obyvatele lesa to byl Mukúsawin, veliký Den radostí v roce; byly to týdny, v nichž na stanicích zabředávali do nových dluhů a otvírali si další úvěry; týdny, kdy se na každé stanici scházeli jako na velkém trhu, aby zde hráli, milovali, ženili se a posilnili se pro dlouhou řadu nadcházejících dnů hladu a chmur.

A tak se načas zvířata stala neomezenými vládci svého světa. Z divočiny vyvanul pach člověka. Ustaly štvance na zvěř. Jejich nohám nehrozily nastražené pasti, na stezkách nebyly lákavě nalíčeny otrávené návnady. Na bažinách a jezerech beze strachu vřeštěli a štěbetali divocí ptáci na svá mláďata, která teprve zkoušela sílu křídel. Rys si hrál se svými koťaty a nemusel ostražitě věřit po zkázonosném člověčím pachu. Losice s telátky bezstarostně vcházela do chladivé vody jezer. Rosomák a kuna rozverně pobíhali po

střechách opuštěných chýší a chat a v tajemných tůních dováděli a veselili se bobr a vydra. Ptáci zpívali a celou divočinou zněla bzučivá píseň přírody. Tak si asi nějaká Velká síla na počátku světa představovala přírodu. Zrodilo se nové pokolení divokých tvorů. Bylo to období Mládí, kdy si desetitisíce a statisíce dětiček divočiny hrály své první hry, získávaly první zkušenosti, které pak rychle rozvíjely, aby mohly čelit nástrahám a útrapám první zimy. Ale Dobrotivý duch lesů předvídal, co přijde, a proto je bohatě zaopatřil. Všeho byla hojnost. Dozrály borůvky, ostružiny, jeřabiny a plody muchovníku kanadského; stromy a keře se ohýbaly pod tíží plodů. Tráva se po letních deštích zazelenala a zvláčněla. Cibulovité kořeny úplně vylézaly ze země; na mokřinách a na březích jezer bylo plno jídla, roh hojnosti se štědře otevřel.

Miki a Nýwa se cítili nadmíru spokojeně a blaženě. Prvního srpnového odpoledne se vyhřívali na sluncem zalité skalní plošině, z níž měli rozhled na nádherné údolí. Nýwa, s břichem plným lahodných borůvek, vyspával. Miki měl oči jen přivřené a pozoroval lehce zamlžené údolí. Půl hodiny neklidně podřimoval, pak otevřel oči dokořán a bylo po spánku. Bystře se rozhlédl po údolí a pak se podíval na Nýwu, který by při své sádelnatosti a lenosti vychrupával až do soumraku. K pohybu ho měl vždy Miki. Nyní na něho dvakrát nebo třikrát zaštěkl a kousl ho do ucha. Jako by říkal: „Vstávej! Máš ty rozum, prospat takovýhle den? Pojdme k potoku, něco si chytíme!“

Nýwa se zvedl, protáhl tučné tělo a zívł. Jeho očka ospale pohlédla na údolí. Miki se vztyčil a tiše, dychtivě zakňučel. Dával tak vždy svému druhovi najevo, že se chce dát na cestu. Nýwa souhlasil, a tak začali sestupovat po zeleném svahu k bohatému dnu mezi oběma hřebeny.

Bylo jim teď téměř šest měsíců a oba už hodně povyrostli. Ze štěněte se stal téměř pes a z medviděte dospělý medvěd. Mikiho kostnaté nohy sílily, hrud' mu mohutněla a krk vyrostl, takže se již nezdál k veliké hlavě a čelistem neúměrně malý; tak se vytáhl a zesílil, že byl dvakrát větší než většina psů jeho stáří.

Nýwa ztratil míčovitou kulatost medviděte, i když na něm bylo víc než na Mikim znát, že tomu není tak dávno, co ho matka přivedla na svět. Nepřekypoval však už onou zdravou láskou k míru, již oplýval v útlém mládí. Začala se v něm konečně probouzet Suminitikova krev; nebylo-li to krajně nezbytné, neuhýbal už před zápasem do bezpečí. Na rozdíl od většiny medvědů nacházel v boji opravdové zalíbení. Silněji by bylo možno se vyjádřit jen o Mikim, který byl pravým synem Hely. Ačkoliv to byli mladíčci, utržili již ne jeden šrám, jímž by se mohl pyšnit i válečný veterán. Poznamenaly je vrány, vosy, vlčí tesáky a kuní spáry; a na hřbetě zanechal rosomák Mikimu osm palců dlouhou lysinu.

Jak dny mýjely, vzrůstala v Nýwově směšné kulaté hlavičce touha, aby si mohl změřit síly



s nějakým příslušníkem vlastního plemena; naskytly se mu dvě příležitosti, musel si je však nechat ujít, protože s mláďaty byly matky. A tak nyní, když Miki vyrazil na toulku za dobrodružstvím, nevzrušovala Nýwu pouze představa jídla, které dřív bývalo jeho jedinou touhou. Neznamená to, že Nýwa trpěl nechutenstvím, naopak, za jediný den toho spořádal více než Miki za tři, hlavně proto, že Mikimu stačilo nažrat se dvakrát nebo třikrát za den; Nýwa se krmil jen jednou – nepřetržitě, od svítání až do setmění. Stále něco při chůzi uždíboval.

Ve skalnaté úžlabině, vzdálené čtvrt míle od úpatí hřebene, již se klikatil potůček, rostl nejjemnější divoký rybíz na celém území Shamattawy. Byl veliký jako třešně, černý jako tuš a skoro pukal lahodnou šťávou. Visel v tak hustých trsech, že si jej Nýwa mohl nacpat plnou tlamu. Není v celé divočině nic, co by se chutí vyrovnalo jedné takové dozrálé černé rybízové bobuli. Nýwa si toto údolíčko, kde jich byla taková hojnost, předem zabral jako osobní vlastnictví. Miki také přišel rybízu na chuť, a tak mířili toho odpoledne k úžlabině, neboť taková pochoutka se dala jíst i na plný žaludek. Ale i jinak byl ten žleb pro Mikiho hodovnickou tabulí. Bylo tu plno mladých koroptví a králíků, „hloupých slepic“ s jemným, chutným masem a nepřeborné množství divokých krys a veverek. Lov zde byl pro Mikiho hračkou.

Sotva dnes poprvé ochutnali velké šťavnaté bobule, dolehl k nim neklamný zvuk. Neklamný, neboť oba okamžitě poznali, co znamená. Někdo očesával rybízové keře dvacet nebo třicet yardů dále v úžlabině. Nějaký lupič vpadl do jejich lahůdkářství. Miki okamžitě vycenil tesáky, zatímco Nýwa nakrčil čenich a ošklivě zavrčel. Tiše a měkce postupovali za zvukem, až přišli na okraj malého, jako stůl rovného otevřeného prostoru. Uprostřed stála skupina ani ne metr vysokých rybízových keřů, které se černaly plody. Seděl u nich mladý černý medvěd, podstatně větší než Nýwa, a oběma tlapami si přihýbal obtíženě větve.

Nýwu to v tu chvíli tak ohromilo a rozzuřilo, že velikost medvěda zcela přehlédl. Byl v duševním rozpoložení člověka, který při návratu domů zjistí, že jeho příbytku se zmocnil se vším všudy někdo cizí. Zároveň zde měl na dosah ruky splnění své touhy – důkladně zvalchovat příslušníka vlastního plemena. Zdá se, že Miki tuto skutečnost vycítil. Za normálních okolností by se byl hrnul do bitvy první, dříve než by se Nýwa pořádně rozhybal, držel by již drzého vetřelce za krk. Nyní ho však cosi zdržovalo. A tak první vyrazil Nýwa – jako černý šíp – a vrazil nic netušícímu nepříteli přímo do žeber. Kdyby byl starý krijský průvodce a Makoki viděl tento útok, okamžitě by byl napadeného medvěda pojmenoval Pitút-a-wapiskam, což doslova znamená „povalený“. Snad by ho byl zkráceně nazval Pit. Neboť Kriové věří v popisná jména a Pitút-a-wapiskam bylo na cizího

medvěda jako ušité.

Krajně překvapen, s tlamou plnou bobulí, převrátil se medvěd pod silou Nýwova nárazu jako pytel brambor. Na okamžik byl tak dokonale zmaten, že Miki, pozorující celý výstup s toužebným zájmem, nemohl zadržet vzrušený souhlasný štěkot. Než Pit pochopil, co se stalo – z tlamy mu stále padaly bobule –, držel ho Nýwa za krk a švanda začala.

Medvědi totiž, a zvláště mladí medvědi, mají zcela osobitý způsob boje. Připomíná rvačku dvou zdatných dam, které se tahají za vlasy. Zápas nemá absolutně žádná pravidla. Nýwa s Pitém se do sebe zaklesli a začali bojovat zadníma nohama, až srst lítala na všechny strany. Pit, který již ležel na zádech – je to znamenitá bojová poloha medvědů –, by byl ve výhodě, kdyby ho Nýwa nedržel tak zuřivě za krk. Nýwa se zakousl tesáky až po dásně a ostrými zadními spáry ze všech sil škrábal. Když Miki viděl, jak lítají chlupy, popošel blíže a srdce mu poskočilo radostí. Pit začal pracovat nejdříve jednou zadní nohou, potom i druhou, a Miki náhle sklapl čelisti. Oba zápasníci se převalovali a Nýwa vytrvale držel Pita za krk. Žádný z nich ani nezakvikl, ani nezachrčel. Všude kolem lítala hlína s chlupy a kůží a kamení se s rachotem hrnulo po svahu údolí. I vzduch se chvěl bojovým vzrušením. Postoj dychtivě přihlížejícího Mikiho prozrazoval nyní úzkostlivé napětí. Osm chlupatých nohou zuřivě škrábalo a drápalo a oba zápasící se převalovali, kroutili a svíjeli jako dvojice bláznivých větrných mlýnů, takže bylo nemožné určit, kdo prohrává – zda Nýwa, či Pit. Aspoň tři nebo čtyři minuty byl Miki na pochybách.

Pak uslyšel Nýwův hlas. Byl to jen velmi slabý zvuk, přesto však Miki neomylně poznal, že je to nářek bolesti.

Nýwa byl zavalen Pitovým těžším tělem, a než ony tři či čtyři minuty uplynuly, začal si uvědomovat, že si ukousl větší sousto, než může spolknout. Pit vítězil zásluhou své tělesné převahy, nikoliv bojovného ducha, protože v tom ho Nýwa převyšoval. Ale Nýwa bojoval dále, doufaje v nějaký šťastný zvrát. Nakonec ho Pit dostal tam, kde ho chtěl mít, a začal mu tak hřebelcovat boky, že by z něho byl do tří minut zpola stáhl kůži. Miki usoudil, že tento okamžik je zralý pro zásah. I tehdy snášel Nýwa trest bez jediného muknutí.

Vtom už popadl Miki Pita za ucho. Byl to nemilosrdný a hrozný hmat. Sám Suminitik by byl za takových okolností zčerstva zařval. Pit drásavě zavyl. Zapomněl rázem na všechno, kromě toho nového něčeho, co ho drželo za ucho a působilo mu strašlivou bolest. Jeho řev přetl ticho a dral se mu z krku v křečovitých záchvatech. Nýwa pochopil, že Miki zakročil.

Vysoukal se zpod těla mladého vetřelce – a právě tak v nejvyšší čas. Údolím se řítila jako rozzuřený býk Pitova matka. Nýwa odpálil jako blesk, zrovna když se po něm mocně

rozmáchla. Rána padla vedle a stará medvědice se rozčileně obrátila ke své naříkající ratolesti. Miki, držící s vervou svou oběť, uvědomil si nebezpečí teprve tehdy, když byla Pitova matka skoro u něho. Zahlédl ji, až když se její tlapa vymrštila jako kyj. Uskočil, a rána určená jemu dopadla plnou silou na Pitův spánek tak prudce, že medvídek odletěl jako míč dvacet yardů daleko.

Miki nečekal, co se bude dít dále. Zmizel jako střela v rybízovém houští a pádil úžlabinou za Nýwou. Na pláň dorazili společně a dobrých deset minut jen utíkali, ani se neohlédli. Zarazili se teprve asi míli od údolíčka. Usedli a funěli jako lokomotivy. Nýwa byl tak vyčerpán, že mu červený jazyk visel z tlamy. Byl samý drápanec a krev; po celém těle měl chuchvalce vytržené srsti. Podíval se na Mikiho – a v bolestném výrazu tváře se mu zračilo přiznání, že mu dal Pit co proto.

## KAPITOLA XII

Po boji ve žlebu Mikiho ani Nýwu nenapadlo, aby se vrátili do rajske zahrady oplývající tak lahodným rybízem. Miki byl každým coulem těla dobrodruh a jako staří kočovní zálesáci byl nejšťastnější, když byl na cestách. Patřil divočině tělem i duší a je pravděpodobné, že by se byl v tomto vývojovém stadiu vyhnul lidskému táboru stejně jako Nýwa. Avšak stejně jako v životě lidí, tak i v životě zvířat někdy zasáhne a zadovádí si osud. Když zahnuli do tajemných prostor kolem velkého jezera a říčnaté krajiny na západě, začaly události pomalu směřovat k tomu, co se mělo stát snad nejčernější hodinou v životě Mikiho, syna Hely.

Šest nádherných, sluncem zalitých týdnů pozdního léta a raného podzimu, až do poloviny září, putovali k západu, stále za zapadajícím sluncem, do země Jacksonova kolena, k Tou chwoodu, Clearwateru a Božímu jezeru. V tomto kraji spatřili spoustu nových věcí. Oblast měřila několik set čtverečních mil. Umělecká ruka přírody z ní vykouzila opravdový skvost divočiny. V tmavých a tichých místech objevili velké bobří osady a pozorovali dovádějící vydry. Losy a soby potkávali tak často, že se jich už nebáli ani se jim nevyhýbali; beze strachu se pouštěli na louky nebo k břehům jezer, kde se zvěř pásala. Zde se také Mikimu dostalo velkého poznání, že spár a tesák jsou určeny k lovu sudokopytníků a parohaté zvěře; bylo tu totiž plno vlků a Nýwa s Mikim častokrát narazili na jejich oběti a stále častěji slyšeli divoký štěkot honící smečky. Po zkušenosti s Mahýgan Miki již nikdy nezatoužil po jejich společnosti. A Nýwa také nenaléhal, aby

zůstali u masa, když nějaké našli. V Nýwovi se probouzelo Kwaska-Hau – pudové tušení velké změny.

Až do začátku října Miki na svém druhovi nepozoroval žádné příznaky této proměny. Pak ale byl Nýwa den ode dne neklidnější a jeho nepokoj vzrostl s příchodem chladných podzimních nocí. Vedení se ujal Nýwa a putovali dále. Zdálo se, že stále po něčem pátrá – po něčem tajemném, co Miki nemohl ani vycítit, ani spatřit. Již nespal celé hodiny v jednom kuse. V polovině října už skoro vůbec nespal, putoval bez ustání dnem i nocí a jedl, jedl a jedl a stále věřil ve vzduchu po té neznámé věci, kterou mu příroda prikazovala hledat, dokud ji nenalezne. Neustále očichával hromady vyvrácených stromů, prolézal mezi skálami a Miki se ho stále držel, připraven dát se do boje s tím, co Nýwa hledal. A zdálo se mu, že to nikdy nenalezne.

Pak Nýwa zamířil na východ, přitahován pudy svých předků, zpátky do země Núzačiny a Suminitikovy, do země matky a otce. A Miki šel za ním. Noci se ze dne na den ochlazovaly. Hvězdy připadaly vzdálenější a měsíc nad lesy již nebyl rudý jako krev. Sojky vřeštěly v naříkavé tónině, v tónině smutku a bolesti. A obyvatelé lesa v chýších a vigvamech sáli mrazivý ranní vzduch, máčeli pasti do rybího tuku a bobřího sádla, zhotovovali si mokasíny, opravovali sněžnice a sáně, protože křik sojky oznamoval, že ze severu se blíží zima. Močály ztichly. Losice již nebučely na svá mláďata. Místo toho se ozývaly z rozlehlých plání a mýtin odvážné výzvy býka a smrtelný praskot parohů pod hvězdami noci. Vlk již nezpíval svou samotářskou píseň. Do dupotu kopyt se vkradla plíživá lovecká ostražitost. V celém lesním světě znovu proudila žhavá krev.

A pak přišel listopad.

Miki snad nikdy nezapomněl na první den, kdy napadl sníh. Zprvu si myslel, že okřídlení celého světa rozhazují své bílé peří. Pak ucítil pod tlapami jeho měkkost a chlad. Krev mu v těle zahořela jakýmsi novým ohněm, divokou a chvějivou radostí, jásavým vzrušením, které proskakuje vlkovými žilami, když nastane zima.

Na Nýwu působil sníh jinak, tak rozdílně, že i Miki byl stísněn a matně a úzkostně očekával, co se stane. Ten den, kdy napadl první sníh, si Miki všiml, jak si jeho druh počíná podivně a nevysvětlitelně. Začal požírat věci, jichž se nikdy předtím jako potravy ani nedotkl. Hltavě polykal měkké borovicové jehličí a několikrát si ukousl i suché dřevotvorné hmoty shnilých dřev, A pak vlezl do velké rozsedliny vedoucí do skalnatého hřebene a konečně našel to, co hledal. Jeskyni – hlubokou, tmavou a teplou.

Příroda si počíná nevyzpytatelně. Ptákům nebeským dává zrak, který lidé nikdy mít nemohou, a pozemským zvířatům pud, který lidé nikdy nepoznají. Neboť k prvnímu dlouhému spánku se Nýwa vrátil na místo svého narození, do jeskyně, v níž ho matka

Núzak přivedla na svět.

Bylo tam ještě jeho staré lože, pelech v měkkém písku, poduška ze srsti, kterou nastlala Núzak, avšak mateřský pach již vyprchal. Nýwa ulehl do hnízda, v němž se narodil, a naposled měkce zakňučel na Mikiho. Jako by na sobě cítil dotek ruky, měkký, ale rozhodný, jemuž se nemohl dále vzpírat, a jako by Mikimu naposled říkal: „Dobrou noc!“

Té noci se od severu přihnala jako lavina pipú-kestin – první zimní bouře. S ní se přiřítíl vítr, dunící jako stádo býků, a v celé divočině ztichl naráz veškerý život. I v hluboké jeskyni slyšel Miki víření a vytí vichru a svištění sněhu šlehajícího ke vchodu, jímž vešli dovnitř. Přitiskl se těsněji k Nýwovi, spokojen, že jsou v úkrytu.

Když se rozednilo, vyšel ke štěrbině v průčelí skály. Úžasem ze sebe nevydal ani štěk; strnule zíral na svět, který opustil včera večer. Příroda bělostně zářila. Na obloze již stálo slunce. Vystřelovalo Mikimu do očí tisíce blýskavých šípů oslnivého světla. Kam až dohlédl, země jako by byla pokryta démantovým šatem. Skály, stromy i keře plály jako v ohni. Koruny stromů ohýbající se pod tíží sněhu se stříbřitě leskly. Zářivý třpyt se rozléval údolím jako moře tak jasné, že nezamrzlá řeka protékající jeho středem se zdála černá. Ještě nikdy neviděl Miki tak velkolepý den. Nikdy mu při pohledu na slunce nebušilo srdce tak jako nyní a nikdy mu krev nevřela tak divokou a prudkou radostí.

Zakňučel a odběhl k Nýwovi. Zaštěkal do temné jeskyně a štouchl kamaráda čumákem. Nýwa rozespale zachrčel. Protáhl se, na okamžik pozvedl hlavu a pak se opět svinul do klubíčka. Nadarmo se Miki bouřil, že je den, že už mají být na nohou. Nýwa neodpovídal, a tak se Miki po chvilce vrátil k ústí jeskyně. Ohlédl se, nejde-li Nýwa za ním. Zklamaně vykročil do sněhu. Hodinu se nehnul od jeskyně dále než na deset stop. Třikrát zašel k Nýwovi a pobízel ho, aby vstal a šel s ním ven na světlo. V odlehlém koutě jeskyně, kde Nýwa spal, bylo tma. Vypadalo to, jako by chtěl Miki Nýwovi říci, že je hlupák, když tak leží a pořád si myslí, že je noc, zatímco venku svítí slunce. Ale neměl úspěch. Nýwa byl na pokraji svého dlouhého spánku – na začátku Aski-pou-a-mú, medvědí říše snů.

Miki byl rozmrzlý a měl tisíc chutí zabořit Nýwovi zuby do ucha, avšak tyto pocity v něm pomalu ustupovaly jinému dojmu. Podivně a znepokojivě v něm uzrálo pudové tušení, které je u zvířat tím, čím u lidí rozumová úvaha. Miki se cítil stále víc a více nespůj. Pobíhal kolem vchodu do jeskyně a jeho neklid postupně přerůstal v úzkost. Naposled se vrátil k Nýwovi a pak se pustil do údolí sám.

Měl hlad, ale byla malá naděje, že najde první den po bouři něco na zub. Sněžní králíci byli úplně pohřbeni pod polomy a v úkrytech a tiše leželi v teplých hnízdech. Celé hodiny, kdy trvala bouře, se nic nepohnulo. Miki nenašel jediné stopy po živých tvorech, po níž by se mohl pustit, a místy zapadal do měkkého sněhu až po břicho. Probrodil se k potoku.

Nebyl to již ten potok, který znal. Byl obrouben ledem. Bylo v něm cosi ponurého a zádumčivého. Nezpíval již zurčivou píseň léta a zlatého podzimu. V jeho jednotvárném bublání znělo cosi výhružného, jakýsi nový hlas, jako by jej ovládl zlý, zakletý duch a jako by Mikiho varoval, že se časy změnily a že v zemi, v níž se narodil, zavládly nové zákony a nová moc.

Opatrně se napil vody. Byla studená jako led. Pomalu začal pociťovat, že kráse tohoto nového světa, který mu patří, chybí teplý a pulsující tep života. Je sám! Sám! Všechno ostatní zmizelo. Všechno ostatní jako by zemřelo.

Vrátil se k Nýwovi, přitulil se k němu a tak proležel celý den. A celou následující noc se z jeskyně nehnul ani na krok. Nejdále došel ke vchodu, odkud viděl nebeské prostory planoucí hvězdami a měsícem, který plul po obloze jako vybledlé slunce. Ale ani to už nebyly ty hvězdy a ten měsíc, které znal. Byly strašidelně tiché a studené. A země pod nimi byla hrůzně bílá a mlčenlivá.

Když se rozbřesko, pokusil se ještě jednou probudit Nýwu. Tentokrát si však nepočíнал tak naléhavě. Nepocítil ani touhu zakousnout se mu do ucha. Něco se stalo – cosi, co nedovedl pochopit. A přepadl ho zvláštní, úzkostný strach.

Opět se vydal na lov. Králíci právě slavili pod nádherou měsíce a hvězd své reje. Na okraji lesa narazil Miki na místo, kde udusali sních jako mlat. Toho rána si Miki obstaral snídani bez jakýchkoliv potíží. Zadával kořist a pohodoval. Pak další a potom ještě jednu. Mohl zabíjet donekonečna, vždyť králíky prozrazoval sních, takže byli ve svých úkrytech jako v pasti. Mikimu se vrátila odvaha. Opět kypěl radostí ze života. Nikdy nezažil takový lov, dosud neobjevil takovou spižírnu, dokonce ani v rybízové úžlabině ne. Dosať se nacpal a pak se vrátil k Nýwovi. Jednoho zadáveného králíka vzal s sebou. Upustil jej svému druhovi před nos a zakňučel. Ani tehdy Nýwa neodpověděl, jen se zhluboka nadechl a maličko změnil polohu.

Toho odpoledne se Nýwa poprvé za mnoho hodin zvedl, protáhl se a přičichl k mrtvému králíkovi. Ale nežral. Miki byl úžasem bez sebe, když se Nýwa převalil na své písečné lože a spal dále.

Příštího dne asi ve stejnou dobu se Nýwa probudil ještě jednou. Tentokrát vyšel až k otvoru jeskyně a několikrát si nabral do tlamy sněhu. Mrtvého králíka však znovu odmítl. Příroda mu napovídala, že nesmí dráždit jehličí a suchou kůru, jimiž si nacpal břicho, a znovu se dal do spaní. Potom již nevstal.

Den míjel za dnem. Zima uchopila pevně své žezlo a Miki se cítil stále osamělejší. Lovil sám. Celý listopad se Miki každý večer vracel do jeskyně k Nýwovi a přenocoval s ním. A Nýwa vypadal jako mrtvý, jen tělo měl teplé, dýchal a občas mu vycházely z hrdla chrčivé

zvuky. To však nestačilo naléhavé touze, která hlodala v Mikiho nitru stále víc a více – bodavé touze po společenství, po bratrství a po společné stezce. Měl Nýwu rád. Celý první dlouhý zimní týden se k němu věrně vracel a přinášel mu potravu. Sevřel ho podivný smutek – ještě silnější, než kdyby byl Nýwa mrtev. Neboť Miki věděl, že Nýwa žije, a neuměl si vysvětlit, co se to děje. Smrt by byl pochopil a prchl od ní co nejdál a nadobro. Až jednou, po lovu ve vzdálenějších končinách, zůstal poprvé na noc mimo jeskyni a vyspal se pod vysokou haldou větrem vyvrácených stromů. Bylo stále těžší a těžší odolat volání . A tak strávil venku druhou a třetí noc. Až pak, tak zákonitě, jako vycházejí a zapadají měsíc a hvězdy, nastal čas, kdy poznání prorazilo nakonec naději i strach a napovědělo mu, že Nýwa s ním již nebude putovat světem, který ztratil svou něhu, zeleň a hřejivé slunce a stal se mrtvě bílým a tichým. Pochopil, že ty slavné staré dny, kdy bok po boku snášeli životní slasti i strasti, nenávratně ode šly.

Nýwa nevěděl, kdy byl Miki v doupěti naposled. A přece jako by mu Dobrotivý duch zašeptal do hlubokého spánku, že ho Miki opouští, protože několik následujících dnů se Nýwova říše snů čeřila nepokojem a neklidem.

„Tiše lež – a spi!“ šeptal mu snad duch. „Zima je dlouhá. Řeky jsou černé a studené, jezera se ukryla pod ledové příkrovy, vodopády zamrzly a připomínají ohromné bílé obry. Spi! Neboť Miki musí jít svou cestou, jako vody řek musí plynout k moři. Je to pes. A ty jsi medvěd, spi!“

## KAPITOLA XIII

Mnoho let nezuřila na celém severu tak krutá bouře jako ta, která se přihnala s prvním sněhem, jenž zahnal Nýwu do doupěte – bouře na sklonku listopadu v roce, který bude dlouho vzpomínán jako Kaskita Pippún (Černý rok), rok kruté a náhlé zimy, hladu a smrti.

Strhla se týden poté, co Miki opustil jeskyni, kde Nýwa tak zdravě vospával. Od okamžiku, kdy se celý lesní svět ukryl do bílého pláště, svítilo slunce den co den a měsíc a hvězdy planuly na nočním nebi tak jasně jako zlaté ohně. Od západu vál vítr. Všude bylo tolik králíků, že sních v houštinách a na mokřinách udupali jako humno. Toho roku se objevilo hodně sobů i losů a v uších tisíců lovců kožešin v chýších a ve vigvamech zněl první řev lovících vlků.

Děsivou rychlostí se přiřítilo to, co nikdo nečekal . Bez jediné výstrahy. Den se rozbřeskl s čistým nebem a po svítání vyšlo zářivé slunce. Pak svět ztemněl tak náhle, že muži

objíždějící pasti se s úžasem zarazili. S houstnoucí temnotou se přihnalo podivné burácení; bylo v tom zvuku něco, co připomínalo víření mohutného bubnu – hranu nadcházejícího posledního soudu. Byl to rachot hromu. Varování přišlo pozdě. Než se mohli muži vrátit do bezpečí nebo si zbudovat úkryt, přepadla je velká bouře. Tři dny a tři noci běsnila od severu jako rozzuřený býk. Na otevřených pláních se nemohlo udržet na nohou nic živého. Prudká vánice vyvracela lesy a rdousila zemi. Všechno, co dýchá, se zahrabalo – nebo zahynulo, protože sníh, který se kupil v závějích a haldách, byl ostrý a tvrdý jako olověné broky. A se sněhem přišly i třeskuté mrazy.

Třetího dne bylo v zemi mezi Shamattawou a Jacksonovým kolenem šedesát stupňů pod nulou. Teprve čtvrtého dne se živí tvorové začali hýbat. Losi a sobi se zvedli z tlustého příkrovu sněhu, který je chránil. Menší zvířata se prodrala z hlubokých závějí a hromad sněhu. Polovina králíků a ptactva uhynula. Avšak nejkřutější daň zaplatili lidé. Mnohým z těch, kdo byli zaskočeni venku, se podařilo uchovat si v těle aspoň kapku života; dovlekli se pak k chatě nebo vigvamu. Ale hodně se jich už nevrátilo – na pět set jich zemřelo v těch třech strašlivých dnech Kaskity Pippúnu mezi Hudsonovým zálivem a Athabaskou.

Mikiho zastihla velká bouře na mýtině v oblasti Jacksonova kolena. Pudově se rychle skryl v hlubokém lese; zde zalezl pod propletenou hromadu vyvrácených kmenů a korun a za celé tři dny se ani nepohnul. Uprostřed zuřící bouře zmocnila se ho nepřekonatelná touha vrátit se do jeskyně k Nýwovi a opět se k němu přitulit, i když leží jako zabitý. Hlavou mu vířily vzpomínky tak živé, jako by se to všechno stalo teprve včera – na zvláštní přátelství, které ho s Nýwou spojilo, na jejich společné letní toulky, radosti i strádání v dlouhých měsících, v nichž zápasili, lovili a hodovali jako bratři. Sníh ho v temném polomu pohřbíval stále hlouběji a hlouběji a Miki snil.

Zdálo se mu o Challonerovi, který mu byl pánem v těch dnech, kdy byl ještě šťastným štěňátkem. Snil o době, kdy Challoner přinesl do tábora osiřelého medvídka Nýwu, a o příhodách, které pak spolu prožili; jak ztratil pána, jaké podivné a vzrušující dobrodružství v divočině zažili a nakonec jak Nýwa ulehl v doupěti ke spánku. Nemohl se v tom vyznat. Beze spánku naslouchal bouři a dumal, čím to je, že Nýwa s ním už neloví, proč se místo toho stočil do klubka, upadl do spánku a není k probuzení. Celé dlouhé hodiny těch tří dnů a nocí ho v nitru víc hlodala osamělost než hlad. Když čtvrtého dne ráno vylezl ven, žebra mu vystávala a na očích měl narudlý povlak. Nejdříve pohlédl k jihozápadu a zakňučel.

Dvacet mil se ten den brodil sněhem zpátky k hřebeni, kde spal Nýwa. Slunce zářilo oslepujícím ohněm. Svítalo tak jasně, že třpyt sněhu bodal Mikiho do očí a narudlý povlak na nich červenal ještě více. Než se dostal na konec cesty, prorážel od západu už jen studený svit. Na střechy a lesy se již začal snášet soumrak, když dospěl k hřebeni, kde měl



Nýwa svou jeskyni. Nebyl to již hřeben. Vítr na něm nakupil sníh do groteskních a strašidelných tvarů. Skály a keře zmizely. Na místě, kde měl být vchod do jeskyně, ležela deset stop hluboká závěj.

Promrzlý, hladový a vysílený několikadenním postem, s poslední nadějí pohřbenou pod nelítostnými horami sněhu, zamířil Miki po své stopě zpět. Zbýval mu už jen starý polom. Jeho srdce nebylo již srdcem veselého kamaráda a bratra medvídky Nýwy. Vyšly hvězdy. V jejich svitu vypadala noc strašidelně bíle. A mrzlo, až praštělo. Stromy začaly pukát. Tu a tam se ozvala rána jako z pistole – to mráz lomcoval kmeny stromů. Bylo třicet stupňů pod nulou a stále se ochlazovalo. Mikiho držela na nohou a hnala kupředu jen vyhlídka na teplý úkryt. Nikdy neprocházela jeho síla a vytrvalost takovou zkouškou jako nyní. Mnohem starší psi by byli padli na takovéto cestě nebo by si vyhledali úkryt a odpočali by si. Ale Miki byl věrným synem Hely, obřího mackenzijského otce, a byl rozhodnut nepovolit; buď zvítězí, nebo zahyne.

Stalo se však něco zvláštního. Miki měl v nohou dvacet mil cesty k hřebeni a patnáct mil od hřebene nazpět, když pod ním najednou povolila vrstva sněhu a Miki se propadl dolů. Jakmile se vzpamatoval z omámení a postavil se na polozmrzlé nohy, zjistil, že se ocitl na podivném místě. Byl ve vigvamovitém přístřešku ze smrkových větví a tyček a v chřípí ucítil silný pach masa. Objevil maso ani ne stopu před ním. Byl to špalek sobího masa nabodnutý na kolík. Neptal se, jak se sem dostalo, a hladově se do něho zahryzl. Byl by to mohl vysvětlit jen Jakub Le Beau, který žil osm nebo deset mil dále na východ. Miki spadl do jedné jeho padací pasti a požíral návnadu.

Nebyla veliká, avšak vlila Mikimu do krve nový život. Ucítil další pach a začal se prokousávat sněhem. Za chvíli narazil zuby na něco tvrdého, studeného. Byla to ocelová past na kuny. Vytáhl ji zpod silné vrstvy sněhu a spolu s ní ohromného králíka. Sníh chránil králíka tak znamenitě, že ještě neztuhl, ačkoliv byl několik dní mrtvý. Miki ho slupl do poslední kostičky. Spolkl dokonce i hlavu. Pak šel dále k polomu a tam spal v teplém pelíšku až do druhého dne.

Toho dne Jakub Le Beau, kterého Indiáni nazývali Mučit-tatau (člověk zlého srdce), obcházel pasti, napravoval sněhem pobořené „domky“ a líčil nové návnady.

Miki odpoledne lovil a narazil na jeho stopu v bažině vzdálené několik mil od polomu. Srdce mu již nejitřila divoká touha po pánovi. Podezíravě očichával stopy po Le Beauových sněžnicích. Srst se mu na hřbetě ježila, když věřil a naslouchal. Čenichal obezřele po stopě a sto metrů dále narazil na kekek, čili padací past. Také zde bylo maso – opět nabodnuté na kolíku.

Miki přistoupil blíže. Pod předními tlapami to ošklivě cvaklo a ocelové čelisti pasti mu

vmetly do tváře větvičky a sníh. Zavrčel a několik okamžiků čekal s očima upřenými na návnadu. Nohama zůstal na místě a natáhl se, aby dosáhl na maso. Objevil dnes zákeřnost železných čelistí a instinkt mu řekl, jak se jim vyhnout.

Sledoval Le Beauovy stopy další třetinu míle. Vycítil přítomnost nového vzrušujícího nebezpečí, přesto však ze stopy neodbočil. Pud ho hnal dále, byl proti němu bezmocný. Přišel k druhé pasti a tentokrát strhl maso z kolíku, aniž vyskočilo to, o čem věděl, že je skryto pod sněhem. Cvakl tesáky a šel dále. Dychtil zahlédnout dvounohé zvíře. Ale nespěchal. Vykradl ještě třetí, čtvrtou a pátou past.

Když den končil, zahrnul k západu a rychle proběhl pět mil mezi močálem a svou skrýší pod vyvrácenými stromy.

Za půl hodiny se Le Beau vracel kolem pastí zpátky. Uviděl první prázdný kekek a stopy ve sněhu.

„Hrome, vlk,“ zvolal. „A za bílého dne!“

Pak se mu do obličeje vplížil výraz údivu; poklekl na sníh a prohlížel si stopy.

„Ne!“ vydechl. „Je to pes! Zatracené divoké psisko – vykrádá mi pasti!“

S klením povstal. Z kapsy kabátu vytáhl malou plechovou krabičku. Z krabičky vyňal kuličku sádla. Do sádla byla zabalena strychninová kapsle. Byla to otrávená návnada, určená pro vlky a lišky.

Le Beau se zlomyslně zachechtal a napíchl smrtící lákadlo na špičku návnadového kolíku.

„Divoké psisko,“ vrčel. „Já mu dám! Zítra bude po něm!“

Na všech pět vybraných návnadových kolíků nabodl strychninovou dávku zabalenou do lákavé kuličky tuku.

## KAPITOLA XIV

Příští ráno se Miki opět vydal k pastím Jakuba Le Beaua. Nepřitahovala ho představa snadno dosažitelné potravy. V lovu na vlastní pěst by byl našel více vzrušení. Táhl ho sem jako magnet stopa s pachem dvounohého zvířete. Na místech, kde byl tento pach obzvláště silný, pociťoval nutkání lehnout si a čekat. Avšak s touhou se mísil také strach a vzrůstající obezřelost. Nechal na pokoji první i druhý kekek. U třetího si Le Beau při kladení návnady počínal velmi neobratně, a proto sádelná kulička silně páchla po jeho ruce. Liška by se byla od ní bystře odvrátila. Miki ji však stáhl z kolíku a pustil si ji do sněhu mezi přední nohy. Pak se rozhlédl a celou minutu naslouchal. Konečně kuličku olízl

jazykem. Pach po Le Beauových rukou ho zarazil, proto ji hned nezhltl jako předešlého dne sobí maso. Trochu podezřívavě ji pomalu drtil mezi zuby. Sádlo chutnalo lahodně. Už měl kuličku skoro v krku, když ucítil jinou, méně příjemnou chuť. Rychle vyplival na sních všechno, co mu ještě zbylo v tlamě. V jícnu mu zůstala štiplavě hořká příchuť jedu. Palčivost postupovala níže. Nabral plnou tlamu sněhu a spolkl je, aby se zbavil pálivého pocitu, který se mu plazil hlouběji do útroh.

Kdyby byl spolkl sádelnou kuličku tak, jako sežral ostatní návnady, byl by s ním býval do čtvrt hodiny konec a Le Beau by nebyl musel hledat jeho mrtvolu daleko. Takhle mu po čtvrt hodině jen začalo být zle. Předtucha smrtelného nebezpečí, které mu hrozí, ho hnala ze stopy do úkrytu v polomu. Sotva udělal několik kroků, nohy pod ním poklesly, svalil se a začal se třást. Chvěl se mu v těle každý sval, jektal zuby, oči se mu rozšířily a nemohl se už ani hnout. A pak, jako by byl škrčen svěrákem, začala mu do zátylku vstupovat podivná ztuhlost a dech mu sípavě hvízdal z hrdla. Strnulost mu projela tělem jako zášleh plamene. Svaly, které se před chvílkou napínaly a chvěly, nyní ztvrdly a zůstaly bez vlády. Škrtivé sevření jedu na spodní části mozku mu vyvracelo hlavu dozadu, až mířil čumáčkem přímo k obloze. Přece však ani nezasténal. Na okamžik se mu každý nerv v těle napjal v smrtelné křeči.

Pak náhle nastala změna. Strašlivý stisk na zátylku povolil, jako když praskne struna, mrtvolná ztuhlost se změnila v zimniční záchvat a Miki se začal svíjet, až sních létal na všechny strany. Křeč jím lomcovala asi minutu. Když přešla, Miki zalapal po dechu. Z tlamy mu vytékaly na sních proudy slin. Smrt ho minula jen o vlásek, zůstal živ. Po chvílce se mátožně postavil na nohy a pokračoval v cestě k polomu.

Po této zkušenosti mohl Jakub Le Beau nastražit na každém kroku milión otrávených návnad, Miki by se jich už ani nedotkl. Nikdy již nesebral maso z návnadového kolíku.

Dva dny poté přišel Le Beau k místu, kde Miki zápasil se smrtí. Srdce mu zaplavil vztek a zklamání. Pustil se po stopě za psem. Bylo poledne, když přišel k Mikiho úkrytu a uviděl vyšlapanou stezku, kudy Miki do něho vcházel. Poklekl a nahlédl do temné prohlubně. Nespatriil nic. Miki ležel přitisknut k zemi a ostražitě hleděl na muže; připadal mu jako ta černovousá příšera, která ho před dávnou dobou div nezabila polenem. A v srdci pocítil zklamání, přestože hluboko v jeho paměti stále žila vzpomínka na Challonera, pána, kterého ztratil. Dvakrát už narazil na pach člověka, ale Challonera nenašel.

Le Beau zaslechl jeho vrčení, a když se narovnal, krev mu vzkypěla vzrušením. Nemůže se dostat dovnitř za divokým psem a nemůže ho vylákat ven. Půjde to však jinak. Vyžene ho ven ohněm.

Hluboko ve své pevnosti Miki slyšel, jak sních křupe Le Beauovi pod nohama. Za chvílku

spatřil dvounohé zvíře znovu – zvědavě nahlíželo do doupěte.

„Ty bestie, ty bestie!“ volal muž polovýsměšně. Miki znovu zavrčel.

Jakub byl spokojen. Vývrat neměřil v průměru více než třicet nebo čtyřicet stop a okolní les byl řídký a bez podrostu. Zdálo se vyloučeno, aby divoké psisko uniklo jeho pušce.

Ještě jednou obešel hromadu nakupených stromů. Ze tří stran byla úplně zavalena sněhovými závějemi. Byla otevřená jen na místě, kde ústily Mikiho stopy.

Na protilehlém konci polomu se Le Beau přikrčil po větru a rozdělal isku z březové kůry a suchého dřeva. Vyschlé kmeny a klestí chytly jako troud a v několika minutách plameny praskaly a hučely tak, že Miki ostražitě zavětril. Kouř dosud k němu nepronikl. Le Beau číhal s puškou v holých rukou a ani na okamžik nespouštěl z očí místo, odkud měl divoký pes vyběhnout.

Náhle vnikl Mikimu do nosu závan čpavého kouře; mezi něho a otvor se jako strašidelný závoj pomalu sunul řídký bílý mrak. Štěrbinou mezi dvěma ani ne yard vzdálenými kmeny začal se k Mikimu plazit hadovitý proužek kouře. Zároveň se přibližoval podivný hukot a hrozivě sílil. Teprve potom uviděl za spleť větví oslňující zášlehy žlutého plamene; oheň se zuřivě zakusoval do hromady pryskyřičného smrkového dřeva. V dalších deseti vteřinách vyskočily plameny na dvacet stop vysoko. Jakub Le Beau stál s puškou zpola zaměřenou, připraven k výstřelu.

I když Mikiho vyděsila hrůza, která se na něho valila, nezapomněl na Le Beaua. Každý jeho nerv byl v pohotovosti – číhal jako liška. Ihned pochopil, kolik uhodilo. Dvounohé zvíře pro něho přichystalo nový úklad; a venku, zrovna za otvorem, na něho čeká! A jako liška udělal Miki to, co Le Beau naprosto neočekával. Prodral se spletenými větvemi dozadu, až narazil na sněhový strop, který hromadu stromů přikrýval. Prohrabal se touto stěnou téměř tak hbitě jako liška. Zuby prokousal vrchní půlpalcovou kůru a v příštím okamžiku již stanul na volném vzduchu. Oheň plápolal mezi ním a Le Beauem.

Hromada stromů a větví žhnula jako pec. Náhle Le Beau deset kroků poodběhl, aby viděl na druhou stranu. Tu spatřil Mikiho sto metrů před sebou, jak prchá k lesu.

Le Beau si byl jistý. Byl by vsadil svůj život, že se na tuto vzdálenost nemůže chybit. Nespěchal. Jediný výstřel, a bude po všem! Pozvedl pušku – a v tom okamžiku, jako když švihne bičem, vmetl mu závan větru obláček kouře přímo do očí, takže kulka proletěla Mikimu tři palce nad hlavou. Takový svištivý zvuk slyšel Miki poprvé. Slyšel však zahřmění pušky a věděl, co puška dokáže. Le Beau stále pátil přes milosrdnou kouřovou clonu na Mikiho, který mu připadal jako šedý proužek pádící do hustého lesa. Vystřelil ještě třikrát. Když Miki vnikl do hustého porostu, odpověděl mu vyzývavým zavytím. Zmizel teprve tehdy, když za ním poslední Le Beauův výstřel zvířil kopy sněhu.

Miki unikl dvounohému zvířeti jen o chlup, ale z oblasti Jacksonova kolena ho to nevypudilo. Naopak, připoutalo ho to k ní ještě pevněji. Zbavil se tak aspoň věčných vzpomínek na Nýwu a myšlenek na svou osamělost. Jako liška se plíživě vrací k pasti, v níž téměř uvázla, tak i Le Beauovy pasti měly pro Mikiho novou, vzrušující přitažlivost. Až dosud si jen mlhavě uvědomoval význam člověčího pachu; nyní v něm spatřoval skutečné, hmatatelné nebezpečí. A Miki je uvítal. Smysly se mu zbystřily. Pasti ho lákaly mocněji než dříve.

Od spáleniště běžel velkou oklikou až k místu, odkud stopy po Le Beauových sněžnicích vedly na okraj močálu. Zde se skryl do hustého křoví a pozoroval Jakuba, který se tudy za půl hodiny vracel k domovu.

Od toho dne se držel pastí jako ponurý šedý přízrak. Neslyšně, ostražitě, vždy ve střehu před nebezpečím, které mu hrozilo, štvál Le Beauovy myšlenky se záluďnou vytrvalostí vlkodlaka z Černého lesa. Dvakrát ho Le Beau zahlédl. Třikrát ho slyšel výt. A podvakrát ho stopoval, ale vrátil se zoufalý, vyčerpaný a s prázdnou. Nikdy nezastihl Mikiho nepřipraveného. Miki už nepožíral návnady z pastí, nechal dokonce na pokoji celého mrtvého králíka, na něhož ho chtěl Le Beau nalákat. A nedotkl se ani králíka, který v oku zmrzl. Žral jen ta zvířata, která našel v pasti ještě naživu, hlavně ptáky, veverky a velké sněžné králíky s blanitými tlapkami. Jednou se na něho vrhl mink a rozdrásal mu čumák; z pomsty pak zřídil celou řadu minků tak zuřivě, že se jejich kožešiny staly bezcenné. Našel si úkryt v jiném polomu, počínal si však již obezřetněji – vracel se k němu i odcházel oklikou, nikdy ne přímo.

Dnem i nocí osnoval proti němu Le Beau, dvounohé zvíře, nástrahy. Nalíčil nespočetně otrávených návnad. Zabil laň a do jejích vnitřností roztrousil strychnin. Vymýšlel nejrůznější pasti a kladl do nich maso napuštěné jedem ve vařícím tuku. Ze smrkových a cypřiškových větví si zbudoval úkryt, vysedával v něm dlouhé hodiny a číhal s puškou v ruce. A přece stále vítězil Miki.

Jednoho dne našel Miki v pasti kanadskou kunu. Nevymizelo mu dosud z paměti, jak kdysi dávno zápasil s Účakem, jinou kunou, nezapomněl na výprask, kterého se mu od ní dostalo. Avšak toho časného večera, kdy se seznámil s Účakem Druhým, neměl v srdci myšlenku na pomstu. Zpravidla býval za soumraku již v doupěti, ale toho odpoledne ho udržoval na stezce velký a stravující pocit osamělosti. Těžce ho svíral duch Kaskajetama – ruka boha družnosti; šířavá touha masa a krve po společenství jiného masa a krve. Pálila ho v žilách jako horečka. Zahнала každou myšlenku na hlad nebo lov. Jeho duše hárala bezmeznou nesplněnou touhou.

A tu narazil na Účaka. Snad to byl týž Účak jako před několika měsíci. Byl-li to on, pak

vyrostl stejně jako Miki. Byl nádherný ve svém dlouhém hedvábném kožichu a se svým štíhlým tělem; nezmítal se v pasti, nýbrž seděl a bez vzrušení očekával svůj další osud. Mikimu připadal teploučký, mírný a spokojený. Vzbudil v něm vzpomínky na Nýwu a na sto a jednu noc, které spolu prospali. Přenesl svou touhu na Účaka. Blížil se k němu s měkkým kňučením. Snad se spřátelí! I se svým starým nepřitelem Účakem by ulehl v míru a štěstí, tak palčivě bolela hlodající prázdnota v srdci.

Účak se nijak neprojevoval; ani se nepohnul, jen schouleně seděl jako veliká měkká koule a pozoroval, jak se Miki plazí k jeho břichu. V psovi se vzkřísilo cosi z bývalého štěněte. Vrtěl a sekal ocasem, a když opět zakňučel, jako by říkal:

„Zapomeňme na staré nesváry, Účaku! Budme kamarádi! Mám pod hromadou stromů pěkné doupě – a ulovím ti králíka!“

Účak se stále nehýbal ani neozýval. Posléze mohl již na něho Miki dosáhnout předními tlapami. Posunul se ještě blíže a silněji tloukl ocasem.

„A vytáhnu tě z pasti,“ jako by říkal. „Je to past dvounohého zvířete – a já ho nenávidím.“

A potom tak náhle, že se Miki nestačil krýt, Účak vyskočil, až napjal řetěz pasti, a vrhl se na něho. Jako břitvy ostrými zuby a drápy rozedral Mikimu čumák. I pak stoupala v Mikim bojovná krev jen pozvolna, a snad by byl i ustoupil, kdyby se mu Účak nebyl zakousl do ramene. Miki bolestně zavyl a snažil se ho setřást, ale Účak nepovolil. Tu Miki popadl kunu za zátylek. Když sevřel čelisti, ležel už Účak mrtvý.

Miki se odplížil, nezachvíval se však vítězným vzrušením. Zabil, ale nenašel v zabití žádnou radost. On – čtyřnohé zvíře – podlehl nakonec tísní, která dohání lidi k šílenství. Stál uprostřed nesmírného světa obklopen mučivou prázdnotou. Byl vyvržencem. Srdce úpěnlivě toužilo po přátelství, avšak na každém kroku poznával, že všichni se ho buď bojí, nebo ho nenávidí. Byl páriou, tulákem bez přátelské duše a bez domova. Nechápal tyto věci rozumově, ale smutek se na něho snesl jako černá noc.

Nevrátil se do svého polomu. Seděl na bobku, naslouchal na pláni zvukům noci a pozoroval vycházející hvězdy. Brzy zazářil měsíc. Velký, žhnoucí rudý kotouč, jakoby plný života, tiše vyplul nad lesy. Miki zvrátil hlavu a žalostně zavyl. Za chvíli odběhl na rozlehlou paseku. Noc zde byla jako den, tak jasná, že Mikiho provázel vlastní stín. Ze všech stran ho obklopovaly mlčenlivé stíny lesa. A pak najednou zachytil v nočním vánku zvuk, který častokrát slýchal.

Přicházel zdaleka a zprvu se nesl jako šepot, ozvěna tajemných hlasů pádící s větrem. Stokrát již slyšel ten vlčí řev. Od doby, co mu Mahýgan tak nemilosrdně rozerval plece, v dávno minulém dětství, uhýbal tomu křiku z cesty. Naučil se jej nenávidět. Nedokázal však zcela potlačit vzrušení, které to volání krve vzbuzovalo. A dnes večer přehlušilo

strach i nenávist. Tam v dáli byla družnost! Tam, odkud se řev nesl, běželi divocí bratři po dvou a po třech. Tam bylo přátelství! Zachvěl se a z hrdla se mu drala odpověď, která zhasla v tichém zakňučení. Pak se už vlčí řev ve větru neozval. Kdesi daleko na západě křik smečky docela zanikl. Kraj tonul v měsíčním svitu. Po chvíli smečka proběhla okolo ztichlé chatrče míšence Pierrota.

V Pierrotově chýši spal té noci běloch, který cestoval do Fort O ' Godu. Všiml si, jak se Pierrot křížuje a něco si mumlá.

„Je to vzteklá smečka,“ vysvětloval pak Pierrot. „M'sieu, ti vlci jsou kiskwau od začátku nového měsíce. Jsou posedlí zlými duchy.“

Pootevřel dveře a do chýše pronikl zběsilý řev zvířat. Když dveře zavřel, zračila se mu v očích podivná bázeň.

„Občas to takhle vlky uprostřed zimy popadne – stanou se kiskwau – úplně se vzteknou,“ otrásl se. „Před třemi dny jich bylo dvacet, m'sieu, viděl jsem je na vlastní oči a spočítal podle stop ve sněhu. Některé z nich od té doby smečka zadávala a rozsápala na cáry. Poslechněte si jejich běsnění. Jak mně to vysvětlíte, m' sieu? Povězte mi, proč se vlci vzteknou v zimě, kdy nemůžou ochořet ani z horka, ani ze zkaženého masa? Nevíte to? Ale já vám to řeknu. Jsou to vlkodlaci. Jejich těla posedli ďábli a ti je budou štvát, dokud nepojdou. Protože vlci, kteří se vzteknou, když je plno sněhu, vždycky zahynou, m'sieu. To je na tom to zvláštní. Zahynou!“

Vzteklí vlci se od Pierrotovy chaloupky stočili na východ a dostali se do kraje velikého močálu, kde na kmenech stromů bylo vysekáno bílé dvojité X – značka Jakuba Le Beaua. Čtrnáct se jich hnalo bílou měsíční nocí. Nikdo dosud nevysvětlil, proč se vlčí smečka vzteknou uprostřed hluboké zimy. Snad to začne „zlým“ vlkem, stejně jako „zlý“ tažný pes, štípající a kousající své druhy, rozšíří mezi spřežením nákazu, až se z něho stane ošklivá, svárlivá horda. Moudrý člověk takového psa utratí nebo pustí na svobodu.

Vlci, kteří se řítily územím Le Beaua, byli vychrtlí a oči měli podlité krví. Byli samý šrám a u huby měli krvavou pěnu. Běželi jinak než vlci štvoucí oběť. Byla to pochmurná a podezřelá sebranka. Kyčle měli záludně pokleslé a nevydávali hluboký hrdelní řev lovců smečky, nýbrž rozběsněně, nesmyslně a nesourodě vyli. Sotva se smečka ztratila z Pierrotova doslechu, přitřela se jedna z těchto vyzáblých šelem k hrudi druhé; ta se obrátila s rychlostí hada a jako „zlý“ pes v postraňkách zaryla tesáky do masa prvního vlka. Kdyby to byl viděl Pierrot, byl by pochopil, jak skončili ti čtyři, které našel.

Mezi oběma se rozpoutala v okamžiku rvačka. Ostatních dvanáct vlků se zastavilo. Ustoupili a s ponurým mlčením kroužili kolem zápasících kamarádů. Seřadili se do kruhu jako lidé kolem pěstního zápasu a čekali. Tlamy se jim bělaly pěnou a tesáky cvakaly. V

chřtánech dusili tiché a zlověstné skučení. A pak se to stalo. Jeden ze zápolících vlků se dostal na zem a zůstal ležet – mrtev. V tu chvíli se na něho ostatní vlci vrhli jako šílení a rozsápali ho na kusy jako ty, které viděl Pierrot. Sežrali ho. Třináct vlků se pak hnalo dále do oblasti Le Beaua.

Uplynula hodina hlubokého ticha a Miki je opět uslyšel. Stále víc se vzdaloval od lesa. Přešel paseku a octl se na rozlehlé planině, kterou po stranách uzavíraly strmé hřebeny a řeka. Nebylo zde tak pochmurno. Miki tu nepociťoval samotu tak tíživě jako uprostřed lesa.

A přes tuto pláň dolehl k němu řev vlků. Dnes večer se neskryl. Čekal na vrcholku skalnaté vyvýšeniny a ostře se rýsoval proti jasnému hvězdnému nebi. Na vrcholku bylo málo místa a Miki se tam sotva mohl pohodlně posadit. Nikdo další by se tam už nevešel. Celá pláň tonula v záplavě bílého svitu hvězd a měsíce. Touha odpovědět divokým bratrům nikdy na Mikiho nedotírala tak mocně jako nyní. Zvrátil hlavu dozadu, až černá špička čumáku mířila přímo k hvězdám, a z hrdla se mu vydral zvuk. Byl to jen náznak zavytí. Veliká samota ho tížila a skličovala, ale pud ho nabádal k opatrnosti a varoval před zradou. Pak náhle ztichl. Vlci se blížili. Miki napjal v těle každý sval a přestal výt. Z krku se mu dralo tiché, zdušené vrčení. Vycítil nebezpečí. Zaslechl v křiku vlků ono zběsilé zabarvení, které přimělo Pierrota, aby se pokřižoval a mumlal něco o vlkodlacích. Miki se na temeni skalnatého kopečku schoulil a přitiskl k zemi.

Tu je spatřil. Letěli jako temné, rychlé stíny mezi ním a lesem. Náhle se zastavili a několik vteřin ani nehlesli, zaraženi pachem čerstvých stop ve sněhu. Najednou se znovu rozběhli – přímo k Mikimu. Z chřtánů se jim valil divoký řev, prosycený rozvášněnou zuřivostí. V desíti vteřinách byli na pahrbku. Celá smečka se přehnala kolem, jen jeden vlk – obrovské šedé zvíře – vyrazil přímo do kopce za kořistí, kterou jeho druzi zatím nespátřili. Miki ho očekával s nepřátelským vrčením. Znovu se ho zmocnilo vzrušení velkého boje. Opět mu v žilách vzkypěla krev a strach se rozplynul jako obláček kouře závanem větru. Kdyby tu tak měl Nýwu, aby mu kryl záda, to by si už Miki v zápase poradil. Vztyčil se a postavil se proti zvířeti, které se na něho hnalo. Jejich čelisti se srazily. Divoký vlk se dnes setkal s čelistmi, které rozdrtily jeho tlamu, jako by to byla štěněcí kůstka. Ve smrtelné agónii se skutálel dolů na pláň. Ale již tu byl další šedý stín, aby ho nahradil. Sotva se druhý vlk vynořil na vrcholku, zaťal mu Miki tesáky do chřtánu. Byla to sečná, šavlovitá rána severského psa. Krev se proudem vyvalila vlkovi z široce rozervaného krku jakoby puštěná čepelí nože. Útočník letěl dolů za prvním vlkem. Vtom zavalila Mikiho celá smečka a zdusila ho pod hromadou svých těl.

Kdyby ho napadli dva nebo tři, bylo by po něm tak rychle, jak skončili první dva útočníci.



V prvním nárazu ho zachránilo to, že jich bylo tak mnoho. Na rovné pláni by byl roztrhán na cucky jako hadr, avšak na vrcholku ne větším než stůl zmizel na několik okamžiků pod ječící a řvoucí hordou nepřátel. Tesáky určené jemu se zarývaly do masa jiného vlka. Vzteklost smečky se přelila v zaslepenou zběsilost a útok na Mikiho se změnil ve vražednou rvačku mezi vlky. Miki ležel pod tíhou těl na hřbetě a neúnavně trhal vlčí maso.

Náhle se mu zařaly do slabiny dvě čelisti a tělem mu projela mučivá bolest. Smrtící skousnutí mu pronikalo stále hlouběji k útrobám. V posledním okamžiku vlk Mikiho pustil, protože ho zuřivě popadly čelisti kteréhosi jeho druha. V tu chvíli se Miki zřítíl po strmém svahu kopce a za ním sletěla polovina těch, kteří zůstali ze smečky naživu.

V Mikim ustoupil najednou bojovný zápal oné liščí lstivosti, která mu ve chvílích smrtelného nebezpečí prospěla více než tesák a spár. Ještě ani nedopadl na pláň a již stál na nohou a uháněl jako vítr k řece, jako by se ani nohama nedotýkal země. Než první vlk zpozoroval jeho útěk, získal Miki padesát yardový náskok. Nyní ho pronásledovalo už jen osm vlků. Z třinácti vzteklých zvířat pět bylo mrtvých nebo umíralo u paty pahorku. Z toho Miki zadával dvě. Ostatní vlci zahynuli tesáky vlastních bratrů.

Půl míle dále byla řeka se strmými útesy a na jejich okraji byla velká hromada balvanů, kde našel Miki jedné noci útulek. Pamatoval si chodbu do spletité masy kamenné tříště i to, jak snadno by se dala hájit zevnitř. Jakmile by se dostal do tunelu, postavil by se do vchodu a oddělával by jednoho nepřítele po druhém, poněvadž by ho mohli napadat jen po jednom. Nepočítal však s oním ohromným šedým stínem za sebou, který by se mohl jmenovat Blesk, nejzuřivějším a nejrychlejším vlkem z celé vzteklé smečky. Letěl před svými pomalejšími druhy jako pruh světla; Miki urazil sotva polovinu cesty k útesu, když uslyšel za sebou Bleskův sípavý dech. Ani jeho hbitý otec by nemohl běžet rychleji než Miki, ale ať uháněl sebevíc, Blesk byl rychlejší. Miki měl za sebou dvě třetiny vzdálenosti k řece, když se čenich velkého vlka octl Mikimu po boku. Miki zoufale zrychlil a maličko unikl. Pak se mu Blesk hnal po boku jako ponurý a nelítostný stín záhuby.

Skaliska byla sto yardů dále, trošku napravo. Ale Miki nemohl zahrnout doprava, nechtěli vletět Bleskovi do tlamy; a tu si uvědomil, že i kdyby se dostal ke skálám, bude mít na sobě svého nepřítele dříve, než bude moci vběhnout do tunelu a obrátit se. Zastavit se a zápasit by znamenalo jistou smrt, protože za sebou slyšel ostatní vlky. Za dalších deset vteřin se před nimi rozevřela propast řeky.

Na samém okraji se Miki stočil a vrazil do Bleska. Ovanul ho dech smrti a tváří v tvář konci se veškerá jeho zášť soustředila na to jediné zvíře, které běželo po jeho boku. V mžiku se octli na zemi. Byli dva yardy od okraje útesu, když Miki popadl Bleska za krk; a

tu se na ně přivalila smečka a smetla je z útesu. Země jim pod nohama zmizela a padali do prázdna. Miki neúprosně držel svého nepřítele za chřtán. Všelijak se při pádu přetáčeli, až přišel strašlivý náraz. Blesk byl vespod. Náraz byl však tak prudký, že Mikiho omámil a omráčil, třebaže měl pod sebou jako podušku tělo velikého vlka. Uplynula minuta, než se vrávoravě postavil na nohy. Blesk nehybně ležel, rozdrcen a bez života. Kousek nad ním ležela těla dalších dvou vlků, kteří v divokém honu přeletěli přes útes.

Miki pohlédl vzhůru. Vysoko nad sebou, pod hvězdami, uviděl okraj útesu. Očichal těla tři mrtvých vlků, jednoho po druhém. Pak se pomalu belhal podél úpatí útesu, až došel k rozsedlině mezi dvěma skalisky. Zalezl dovnitř, ulehl a lízal si rány. Na světě byly přece jen horší věci než pasti Le Beaua. A možná i horší věci než lidé.

Po chvíli si položil velkou hlavu mezi přední tlapy. Svit hvězd pozvolna matněl, sních šedivěl a Miki spal.

## KAPITOLA XV

V zátočině řeky Three Jackpine, uprostřed hlubokých lesů mezi Shamattawou a Hudsonovým zálivem, stála chaloupka, v níž žil Jakub Le Beau, lovec kožešin. V celé divočině nebylo druhého muže, který by se mu špatností vyrovnal, leda snad Durant, který lovil lišky sto mil dále na sever. Soupeřil s Jakubem v mnoha věcech. Postavou byl Jakub Le Beau obr, tvář měl hrubou a zachmuřenou a oči vypadaly jako polospuštěné, nazelenalé střílny nelítostné duše – dalo-li se u něho o duši vůbec mluvit. Byl zrůdou nejhoršího druhu. V chýších a vigvamech si Indiáni tiše šeptali, že se v něm sešli všichni ďábli jeho předků.

Byl to krutý a nelítostný osud pro ženu, která si ho vzala. Kdyby byl dostal čarodějnici, skrz naskrz zlou, pěkně by se k sobě hodili. Ale ona taková nebyla. Líbezná tvář, v bledých lících a hladovějících očích stále cosi neobyčejně krásného; třásla se při jeho příchodu, a když byl doma, stávala se jeho otrokyní; stejně jako psi byla i ona surovcovým majetkem. A ta žena měla děťátko. Jedno už pochovala. A právě představa, že i druhé by mohlo odejít za tím prvním, jí občas zažíhala v tmavých očích nový plamen.

„Dobrý Bože, přísahám, že budeš žít!“ Vzlykala nad ním občas, tisknouc ho pevně na ňadra. A v těchto chvílích jí vstupoval do očí oheň a bledé líce jí zrůžověly náznakem plamene, který byl kdysi jejich krásou. „Jednou, jednou ...“

Ale ani před dítětem nikdy nedořekla, co má na mysli.

Někdy byly její sny plné vidin. Svět je ještě mladý, ani ona není stará. Myslívala na to, když stála před úlomkem zrcadla, kartáčujíc si vlasy, které byly černé, lesklé a tak dlouhé, že jí padaly až do pasu. Vlasy si udržely svou mladistvou krásu. Vzdušovaly surovci. A hluboko v očích a v tváři se ukrývaly dosud živé stopy dívčího půvabu, připraveného opět rozkvést, kdyby jen osud napravil konečně svůj omyl a zbavil ji drtivé přítomnosti pána. Zůstala ještě chvíli před kouskem zrcadla, když tu zaslechla venku chrupání kroků na sněhu.

Z obličeje jí rychle vyprchalo všechno vzrušení. Le Beau objížděl od včerejška pasti a jeho návrat jí naplňoval starou hrůzou. Dvakrát ji zastihl před zrcadlem a spílal jí, že marní čas sebeobdivováním, místo aby seškrabovala tuk z kožešin. Podruhé jí mrštil na stěnu a rozbil zrcadlo, takže střípek, který nyní schovávala, nebyl větší než dvě její útlé dlaně. Nechtěla být opět přistižena. Odběhla se sklem k místu, kde je ukrývala, a pak rychle splekla těžké prameny vlasů do copu. Tajemství, které její oči předtím odhalovaly, se zastřelo závojem podivného strachu a neblahé předtuchy. Obrátila se ke dveřím, jak to vždy s ženskou nadějí a toužebností činívala, a uvítala ho pozdravem.

Surovec vešel dovnitř jako ponurý, temný přízrak, byl ve špatném rozmaru. Hodil na podlahu čerstvě ulovené kožešiny. Ukázal na ně a oči se mu zúžily do hrozivých štěrbin, když na ni pohlédl.

„Ten ďábel tam byl zas!“ zavrčel. „Hleď, zničil kunu, sežral mi návnady a sklapl pasti. Ďábel, však já ho dostanu! Přísahám, že ho rozřežu na nudle, až ho chytну – a já ho chytну už zítra. Dej mi najíst a pak se postarej o ty kůže! Roztržená místa na kuně sešij a šev zakryj dobře tukem, aby nákupčí na stanici nepoznal, že je špatná. – Už zase ten fakan! Co si vždycky schovávaš to fňukání, až přijdu domů, ty parchante?“

Takový byl jeho pozdrav. Hodil sněžnice do kouta, oklepal z nohou sníh a z police nad kamny si vzal nový žvanec tabáku. Pak opět odešel ven; ženino srdce se studeně zachvívalo a v tváři měla sinalý zármutek a beznaděj, když začala připravovat jídlo.

Le Beau šel z chaloupky do psince, ohrady z tenkých kmenů, s ochranným přístřeškem uprostřed. Surovec se pyšnil, že má nejzuřivější psí spřežení v celém kraji mezi Hudsonovým zálivem a Athabaskou. O to se stále přel s Durantem, svým soupeřem, žijícím dále na severu; jeho cílem bylo vychovat štěně, které by zadávalo bojovné psisko, které Durant přiváděl každou zimu na Nový rok na stanici. Na toto období si vybral pro velký zápas u Božího jezera Netaha (Zabijáka). Ten den chtěl vsadit proti Durantovi své peníze i pověst; Netahovi měl tehdy chybět do dvou let právě měsíc. A na Netaha nyní zavolal.

Pes se k němu připlížil s tichým vřením v chřtánu. Le Beauovi poprvé zasvitl v obličeji

náznak radosti. Měl rád to vrčení. Rád se díval na červený, zrádný zážeh v Netahových očích; s rozkoší naslouchal hrozivému skřípění tesáků. Měl-li snad Netah kdysi v krvi něco ušlechtilého, tento muž to z něho vytloukl. Měli oba společné to, že jejich duše byly mrtvé. A Netah nebyl pes, ale ďábel. Z toho důvodu ho Le Beau vybral pro velký zápas.

Le Beau se na něho podíval a zhluboka si spokojeně oddechl. „Jsi ty ale fešák, Netahu,“ jásal. „Skoro v těch tvých očích vidím proudy krve – oui – rudé krve, horké a vonící, jako ta, která poteče z Durantova púsa (domáckého kotěte), až mu těmihle zuby prokousneš chřtán. A zítra si to zkusíš – bude to jedinečná příprava – s divokým psem, který mi vykrádá pasti a trhá kuny na cáry. Protože já ho chytanu a ty s ním budeš zápasit, až skoro chcípne, a pak mu zaživa vyříznu srdce, jak jsem slíbil, a ty je ještě bijící sežereš, aby ses neměl na co vymlouvat, kdybys to projel s tím púsem, kterého m'sieu Durant přivede. Rozumíš? Bude to nádherná zkouška – zítra. A jestli mě zklameš, tak tě zabiju. Oui, jestli jen zaskučíš, utluču tě k smrti!“

## KAPITOLA XVI

V tu noc, deset mil na západ, spal Miki pod hromadou kmenů a stromových korun, ne dále než půl míle od Le Beauových pastí.

Za rozbřesku, když Le Beau odešel z chýše, provázen Netahem-Zabijákem, vylezl Miki z polomu, po noci plné těžkých snů. Zdálo se mu o prvních týdnech po ztrátě pána, kdy měl stále po boku Nýwu; a vidiny, které ho navštívily, ho naplnily neklidem a pocitem osamělosti. Stál a pozoroval, jak s příchodem dne blednou temné stíny, a teskně zakňučel. Kdyby ho tam byl Le Beau viděl, ozářeného prvním studeným slunečním paprskem, byla by mu slova, která stále Zabijákovi opakoval, uvázla v hrdle. Protože v jedenácti měsících života byl Miki mladým obrem svého plemene. Vážil šedesát liber a z toho ani jedinou netvořil tuk. Tělo měl štíhlé a hubené jako vlk. Měl mohutnou hrud', a když se pohyboval, hrály na ní svaly jako provazce. Nohy měl po Helovi, velkém mackenzijském psu, který byl jeho otcem; a v zubech dovedl rozdrtit sobí kost tak, jak by ji asi rozdrtil Le Beau kamenem. Osm měsíců mu byla pánem jen divočina; zakalila ho na tvrdost živé oceli; bez ohledu na věk ho ztvárňovala a vychovávala nelítostnou rukou – naučila ho bojovat o život, zabíjet pro život a užívat mozku dříve než čelistí. Silou se vyrovnal Netahovi, jenž byl dvakrát tak starý, a kromě síly měl lstivost a rychlost, kterou Zabiják nikdy nepoznal. Tak ho krutá divočina připravila na tento den.

Když slunce zalilo lesy studeným světlem, vyrazil Miki směrem k Le Beauovým pastím. Přišel na místo, kudy Le Beau včera přešel, a podezíravě očichával lidský pach, který ulpěl v stopách po sněžnicích. Zvykl si na tento pach, neztratil k němu však své podezření. Přitahoval ho stejně mocně, jako odpuzoval. Naplňoval ho nevysvětlitelným strachem, ale přece nebyl schopen odpoutat se od něho. Třikrát za posledních deset dnů spatřil dvounohé zvíře. Když šel jednou Le Beau kolem, skrýval se Miki asi deset yardů od něho.

Toho rána zamířil přímo k močálu, kde Le Beau nakladl a nalíčil pasti. Bylo zde hojně králíků, na močálu se nejčastěji dostával do Jakubových kekeků – malých domečků, které stavěl z tyčí a cypřišových větví, aby chránil návnady před sněhem. Králíků bylo tolik, že se stali metlou; pokaždé, když Le Beau objížděl pasti, viděl, že mu sklapli dvě třetiny pastí a tím znemožnili, aby se do nich chytla kožešinová zvěř. Avšak kde bylo hodně králíků, tam byli i ryši a kuny, a proto přes vztek, který na tu havěť měl, nepřestal zde Le Beau líčit pasti. A kromě králíků musel teď ještě zápasit s divokým psem.

Le Beau spěšně kráčel jasně ranního slunce a srdce mu hořelo pomstychtivostí. Těsně za sebou vedl na řemínku Zabijáka. Miki očichával první domečkovou past, když Le Beau vstoupil tři míle odtud na pokraj močálu.

Byl to týž kekek, v němž předcházející odpoledne zabil kunu. Nyní byl prázdný. Zmizel i návnadový kolík a po pasti nebylo ani vidu. Čtvrt míle dále přišel na druhou pastovou nástrahu, i ta byla prázdná. Několik minut Miki stál a ještě podezřívavěji zavětřil, než se k ní přiblížil. Bylo zde více lidských stop. Sníh byl udusán a Miki cítil ve vzduchu Le Beauův pach tak silně, že si na okamžik myslel, že je člověk poblíž. Pak postoupil k otvoru, aby viděl dovnitř. Dřepěl tam velikánský sněžný králík a velikýma kulatýma očima zíral na Mikiho. Miki se zarazil předtuchou nebezpečí. Wapús, starý králík, vypadal poněkud podezřele. Nebyl jako ostatní králíci, které Miki zadával v Le Beauových pastích. Nezmítal se v pasti, neležel polozmrzlý, ani se nehoupal ve smyčce. Choulil se do klubíčka a tvářil se spokojeně. Le Beau ho totiž chytil vlastníma rukama v dutém stromě a kusem řemínku ho přivázal k návnadovému kolíku; a kousek od Wapúsa, mimo jeho dosah, nastražil celé hnízdo pastí a zakryl je sněhem.

Miki se pozvolna přibližoval k tomuto nebezpečí, přestože ho nějaký nevysvětlitelný hlas nabádal, aby zůstal na místě. Wapús, fascinován napjatým dravčím plížením, se nehýbal, ale seděl jako zmrzlá hrouda. A tu se na něho Miki vrhl. Jeho mocné čelisti se drtivě sevřely. V témž okamžiku se ozvalo hněvivé cvaknutí oceli a jedna zadní noha mu uvázla v kuní pasti. Miki zavrčel, pustil Wapúsa a obrátil se k ní. Cvak – cvak – cvak – spustily další tři Jakubovy pasti. Dvě sekly naprázdno, třetí chytila Mikiho za přední nohu. Chňapl po tomto novém, krutém nepříteli stejně zuřivě jako po kuně nebo Wapúsovi. Tesáky

zaskřípěly na studené oceli; doslova ji z přední nohy serval, až vytryskla krev a zbarvila sníh do ruda. Zuřivě se stočil, aby dosáhl na zadní nohu. Na této noze se past zasekla tak, že bylo nemožné jí pohnout. Drtil ji mezi zuby, až se mu z huby řinula krev. Zápolil s ní, když od skupiny smrků vzdálených dvacet yardů vyšel Le Beau se Zabijákem u nohy.

Surovec se zastavil. Těžce supěl a oči mu plály. Zaslechl řinčení pastového řetězu už na dvě stě yardů.

„Ach! Je tam,“ vydechl a pevněji přitáhl řemen, na němž vedl Netaha. „Máme ho, Netahu, ty rudé oko! To je ten lupičský ďábel, kterého máš zabít – téměř zabít. Pustím tě a pak – do něho!“

Miki už přestal zápolit s pastí a pozoroval jejich příchod. V této chvíli krajního nebezpečí necítil před člověkem strach. Horká krev mu v žilách vzkypěla vražednou zuřivostí. V náhlém vzplanutí instinktu uviděl plnou pravdu. Jeho nepřítelem není ta věc na noze, nýbrž tito dva – dvounohé zvíře a Netah, Zabiják. Vzpomněl si na jednu věc – jako by to bylo včera. Nebylo to poprvé, co viděl člověka s holí v ruce. A Le Beau držel hůl. Ale Miki se nebál. Upřeně pozoroval Netaha, kterého pán již pustil. Zabiják se zastavil deset stop od pasti. Zježil hřbet a napjal v těle každý sval.

Miki slyšel, jak dvounohé zvíře promluvílo:

„Do něj, ďáble! Do něj!“

Miki čekal bez jediného zachvění svalu. Tolik ho naučily tvrdé lekce divočiny – čekat a pozorovat a užít lsti. Ležel natažen na břicho, s nosem mezi předními tlapami. Maličko nakrčil pysky, jen nepatrně, ale nevydal ze sebe jediný zvuk, jen oči mu nehnutě plály jako dva žhavé uhle. Le Beau zíral. Náhle pocítil nové vzrušení, nikoliv však z touhy po pomstě. Viděl už v pasti rysa, lišku i vlka – ale taková podívaná jako teď se mu ještě nikdy nenaskytla. Nikdy neviděl psa s takovýma očima, jako byly ty, které se upíraly na Netaha. Na okamžik zatajil dech.

Zabiják se blížil stopu za stopou a pak téměř palec za palcem. Devět stop, osm stop, šest – a Miki se stále nehýbal, nemrkl ani okem.

Netah zuřivě zavrčel jako tygr a skočil po něm.

Před Jakobovými očima se pak odehrál ten nejzáračnější výjev, jaký kdy viděl. Skoro ani nestačil postřehnout, jak rychlostí blesku proklouzl Miki Netahovi pod břichem, a když se pak řetěz napjal, otočil se a popadl Zabijáka za chřtán, dříve než by Le Beau napočítal do desíti. Octli se na zemi; surovec sevřel v ruce hůl a hleděl jako očarován. Uslyšel drtivé skřípění čelistí a věděl, že to jsou čelisti divokého psa; slyšel vrčení Zabijáka, zdušené v sípavý, drásavý sten. Krev se mu hrnula do obličeje. Rudý oheň v jeho očích zesinal – přerůstal v plápol rozjásané vítězoslávy.

„U čerta! On Netaha zardousí!“ vyrazil. „ Non , takového psa jsem ještě neviděl. Nechám ho naživu. A ten s tím Durantovým jehnětem ve Fort O ' Godu zatočí! U všech rohatých, to je –“

Za další minutu by byl Zabiják nadobro mrtvý. Le Beau napřáhl hůl a vykročil kupředu. Miki zarýval tesáky hlouběji do Netahova chřtánu a jen koutkem oka zahlédl toto nové nebezpečí. Pustil psa a odskočil od něho, když hůl užuž dopadla. Nepodařilo se mu zcela vyhnout tvrdé ráně; hůl ho zasáhla přes plece a srazila ho k zemi. Jako blesk vyskočil a vrhl se na Le Beua. Francouz ovládal hůl suverénně. Měl v tom celoživotní praxi; rozmáchl se k prudké ráně ze strany a strašlivým úderem praštil Mikiho přes hlavu. Z huby a nosu vystříkla psovi krev. Omráčilo ho to a zpola oslepilo. Opět vyskočil – a znovu ho hůl srazila. Zaslechl, jak Le Beau radostí divoce vykřikl. Klesl pod holí potřetí, počtvrté, popáté – ale Le Beua přešel smích. Divoce mlátil holí a v očích měl výraz, který prozrazoval strach. Při šesté ráně se minul, Mikiho čelisti se sevřely na surovcově hrudi a vyrvaly kus kabátu i košile, jako by byly z papíru; na Jakubově kůži zůstal krvácející šrám. Deset palců dále – kdyby mu krvavá mlha nezastírala zrak – a byl by se zakousl do mužova hrdla. Le Beau bolestí vykřikl. Na okamžik cítil mrazivý dech smrti.

„Netahu! Netahu!“ křičel a divoce mlátil holí.

Netah se neukázal. Snad v té chvíli vycítil, že ten člověk z něho vychoval obludu. Všude kolem byla divočina, která mu dokořán otvírala dveře volnosti. Když Le Beau zavolal podruhé, plížil se již pryč; na každém kroku z něho kapala krev – a víckrát ho už Le Beau nespatriil. Pravděpodobně se přidal k vlkům, protože z jedné čtvrtiny byl totiž Zabiják divokým vlkem.

Le Beau ho už jen letmo zahlédl. Opět praštil holí – úplně vedle. A tentokrát ho zachránila jen čirá náhoda. Pastový řetěz strhl Mikiho nazpět ve chvíli, kdy už surovec cítil horký psí dech na krku. Pes se převalil na bok. Než se mohl vzpamatovat, zatloukla mu hůl hlavu do sněhu. Svět zčernal. Nemohl se už ani pohnout. Když už ležel jako mrtvý, uslyšel ještě nad sebou sípavý, vítězoslavný hlas dvounohého zvířete. Neboť Le Beau, i když měl srdce černé jako peklo, nedovedl zadržet výkřik díkyvzdání, že zvítězil – a že ušel smrti, i když jen o délku jediného článku řetězu.

Pozdě k večeru uviděla Jakubova žena Naneta, jak její manžel vychází z lesa a něco vleče za sebou po sněhu. Od chvíle, kdy začal Le Beau o divokém psu hovořit, tajila v srdci se zvířetem soucit. Dávno předtím, než se jí narodilo druhé dítě, měla svého oblíbeného psa. Od tohoto psa se jí dostalo jediné lásky, kterou za soužití se surovcem poznala; a Le Beau jí ho s barbarskou krutostí vyrval. Sama ho pobídla, aby utekl do svobodné divočiny, kde našel nakonec volnost i Netah. Proto se modlila, aby se divokému psu od pastí podařilo uniknout.

Když se Le Beau přiblížil, poznala, že za sebou táhne po sněhu saně zhotovené ze čtyř stromků; a když za chvíli uviděla náklad, tiše vykřikla hrůzou.

Mikiho čtyři nohy byly tak pevně přivázány k jednomu stromku, že se nemohl hnout. Provaz od krku byl připoután k příčnému dřevu a na tlamu mu Le Beau narychlo zhotovil ná hubek z pevného řemínku. Byl s tím se vším hotov dříve, než nabyl Miki po zranění vědomí. Žena se vyjeveně dívala a po tichém výkřiku, který jí splynul ze rtů, prudce zatajila dech. Mnohokrát už viděla, jak Jakub ztloukl psy, ale takhle zřízeného psa ještě neviděla. Hlava a plece Mikiho byly jediný chuchvalec zmrzlé krve. A pak spatřila jeho oči. Pohlížely přímo na ni. Ze strachu, aby Jakub nezahlédl výraz její tváře, se odvrátila.

Le Beau zavlekl své břemeno přímo do chýše; pak poodstoupil a mnul si ruce, když se díval na Mikiho na podlaze. Naneta poznala, že je nezvykle dobře naladěná, a vyčkávala.

„U všech svatých, mělas ho vidět, div Netaha nerozsápal,“ jásal. „Oui, držel ho za krk dříve, než bys mrkla okem, a dvakrát jsem měl na kahánku, když jsem se s ním rval holí. Dieu! Víš, co se stane s Durantovým psem, až se utkají na stanici Fort O' God? Vsadím se ještě navíc, že s ním bude hotov dříve, než proběhne vteřinová ručička na správcových hodinkách dvakrát dokola. Je báječný! Dej na něho, Naneto, pozor, já mu jdu připravit zvláštní ohradu. Kdybych ho pustil mezi ostatní, zadává je všechny.“

Miki nespustil z Jakuba oka, dokud za sebou nezavřel dveře. Pak se rychle zadíval opět na Nanetu. Přistoupila k němu. Oči jí zářily, když se nad něj sklonila. Vrčení, které stoupalo Mikimu v hrdle, odumřelo. Viděl poprvé ženu. Zcela náhle vytušil nesmírný rozdíl, tak nesmírný jako sám svět. Srdce se mu v ztlučeném a rozbolavěném těle zastavilo. Naneta na něho promluvila. Za celý život neslyšel tak měkký a lahodný hlas jako její; hlas se vzlykavě zachvěl a pak – zázrak nad zázraky, klesla na kolena a pohládila ho po hlavě.

V té chvíli jeho duch proběhl nazpět generacemi – přes otce a přes otcova otce zpátky k onomu vzdálenému dni, kdy v žilách jeho rodu kolovala „čistě psí“ krev a kdy skotačil s dětmi, naslouchal volání žen a věrně sloužil člověku. A žena nyní rychle odběhla ke kamnům a vrátila se s mísou teplé vody a měkkým hadříkem. Začala mu omývat hlavu a stále k němu mluvila tím něžným, zalykavým hlasem soucitu a lásky. Zavřel oči – už beze



strachu. Z těla se mu vydral hluboký povzdech. Chtělo se mu vypláznout jazyk a lízat útlé, bílé ruce, které mu přinášely útěchu a úlevu. A pak se přihodilo to nejpodivnější. V postýlce se posadilo dítě a začalo žvatlat. Byl to pro Mikiho nový zvuk, nová píseň jarního přílivu života; vzrušilo ho to tak, jak dosud nic na světě. Široce rozevřel oči – a zakňučel.

Do ženina hlasu vstoupil radostný smích – jí samotné připadal nový a zvláštní – odběhla k postýlce a vrátila se s dítětem v náruči. Opět k němu poklekla. Když děťátko uvidělo na podlaze tuto prazvláštní hračku, natáhlo ručky, zadupalo nožičkami v mokasínkách, vrnělo, smálo se a kroutilo; Miki se v poutech napínal, snažil se posunout blíže, aby se dotkl nosem tohoto báječného tvora. Zapomněl na bolest. Již necítil mučivé pálení v potlučených a rozbitých čelistech. Z pevně svázaných a zmrzlých nohou vyprchala ztuhlost. Všemi instinkty se soustředil na tyto dva tvory.

A žena nyní zářila krásou. Chápala; zapomněla na surovce a ušlechtilé srdce se jí v hrudi rozbušilo. Z očí jí sálal měkký svit hvězd. Bledé líce polil ruměnec. Posadila dítě na zem a teplou vodou a měkkým klůckem dále omývala Mikimu hlavu. Jak tam tak klečela, musel by ji Le Beau zbožňovat, kdyby v něm byl kousek lidského citu; na chvíli, co na něho zapomněla, se rozzářila. Ztělesňovala veškerou čistotu a krásu mateřství, zosobnění milosrdenství. Ale tu vstoupil Le Beau – a uviděl ji. Přišel tak tiše, že si na čas ani neuvědomovala jeho přítomnost. Upřeně se na ni díval, a ona stále mluvila, smála se a povzlykávala, a dítě kopalo nožičkami, žvatlalo a radostně a vzrušeně vztahovalo ručky.

Le Beau zkřivil své masité rty do ošklivého úšklebku a divoce zaklel. Naneta uskočila, jako by dostala ránu.

„Vstaň, ty blázne!“ zavrčel.

Poslechla a ucouvla s dítětem v náruči. Miki postřehl změnu, a když uviděl Le Beaua, znovu mu oči zahořely nazelenalým světlem. V hrdle mu stoupalo hluboké, vlčí vrčení.

Le Beau se obrátil k Nanetě. Jas a červeň jí dosud nezmizely z očí a tváří; stála a tiskla dítě k prsům, těžký, lesklý cop jí padl přes rameno a v podvečerním světle svítil sametovým ohněm. Ale Le Beau neměl pro tu krásu oči.

„Jestli mi uděláš z toho psa púsa, jakos to udělala z fenky Minú, tak ti...“

Nedořekl, ale zaťal své veliké pěsti a oči se mu ošklivě zaleskly. Nanetě to stačilo. Rozuměla. Dostala už mnoho ran. A zvlášť na jednu se dobře pamatovala, dnem i nocí. Jednou, až se dostane na stanici Fort O'God, a bude-li mít odvahu, poví o té ráně správci – jak ji Jakub Le Beau, její manžel, ztloukl v době kojení a dítě z toho tehdy před dvěma roky zemřelo. Řekne to, až si bude jista, že ona i dítě jsou v bezpečí před surovcovou pomstou. A pouze správce, veliký muž ve sto mil vzdálené stanici Fort O'God, je tak mocný, aby ji ochránil.

Ještě dobře, že Le Beau nečetl její myšlenky. Když vyřkl svou výhrůžku, obrátil se k Mikimu a vyvlekl ho z chýše do klece zhotovené z planěk, v níž minulou zimu choval dvě lišky. Než strčil zajatce do ohrady, uvázal mu na krk desetistopový řetěz, jehož volný konec připevnil k jednomu kmenu; nožem pak přeřezal Mikimu pouta.

Na několik minut zůstal Miki nehybně ležet, krev se mu pomalu vracela do ztuhlých a polozmrzlých údů. Posléze se mátožně postavil na nohy; tehdy se Le Beau vítězoslavně zachechtal a zamířil zpátky k chatě.

Následovala dlouhá řada dnů, které pro Mikiho znamenaly peklo a muka – dny nerovného zápasu síly surovce s duchem psa.

„Musím tě zlomit, přísámboh! A já tě zlomím!“ říkával Le Beau znovu a znovu, když přicházel s holí a bičem. „Budeš se přede mnou plazit – oui, a až ti řeknu »bij se!«, budeš bojovat!“

Klec byla malá, tak malá, že Miki před holí a bičem nemohl uniknout. Nějaký čas ho rozzuřovaly, ale Le Beauovi se černá duše dmula radostí, když se Miki neustále vrhal proti mřížím a rval je zuby, s krvavou pěnou u huby, jako vzteklý vlk. Již dvacet let cvičil Le Beau psy pro zápasy a používal této metody. Tak nakládal s Netahem, až ho pokořil. Stačilo písknout, a Zabiják se plazil k pánovi.

Třikrát přihlížela Naneta oknem chaty těmto hrůzyplným zápasům člověka a psa, a potřetí skryla tvář do dlaní. Když Jakub vstoupil do chaty a našel ji v pláči, přivlekl ji k oknu a přinutil ji, aby se opět dívala na Mikiho, který ležel v krvi napolo mrtvý. Přišlo ráno, kdy se vydal na objížďku pastí; byl vždy z domu až do večera příštího dne. A sotva zmizel z dohledu, vyběhla Naneta z domu a šla ke kleci.

V těch chvílích zapomínal Miki na surovce. Někdy byl tak zmlácen, že se nemohl ani postavit a skoro neviděl na oči; tehdy se vždy připlazil k mřížím klece a laskal měkké ruce, které mu Naneta bez obav nastavila. Brzy poté začala Naneta přinášet s sebou i dítě, které bývalo zachumlané jako Eskymáček. Miki radostně kňučel, sekal ocasem a zbožně se před ženou i děťátkem plazil.

V druhém týdnu jeho zajetí se stalo něco nádherného. Le Beau byl pryč a venku zuřila taková sněhová vánice, že se Naneta neodvažovala vzít dítě ven. Proto šla ke kleci, s divoce tlukoucím srdcem otevřela vrátka a přivedla Mikiho do domu. Kdyby se tak Le Beau někdy dověděl, co udělala!

Při pouhém pomyšlení na to se zachvěla.

Pak už ho brávala do chýše stále. Srdce se jí jednou zastavilo, když Le Beau uviděl na podlaze krev a podezřívavě do Nanety zabodl oko. Pomohla si lží.

„Řízla jsem se do prstu,“ řekla a za chvíli, když stála k němu zády, se skutečně řízla.

Jakub se jí podíval na ruku a uviděl na prstě hadřík s krvavými skvrnami.

Po této události Naneta vždy pečlivě prohlédla podlahu.

Tato chýše, v níž žila žena s dítětem, se stávala pro Mikiho stále větším rájem. Pak přišel čas, kdy se Naneta odvážila ponechat ho v chatě přes celou noc. Miki si zbožně lehl vedle postýlky a nespouštěl z ní oka. Bylo už pozdě, když se Naneta chystala ke spánku. Převlékla se do dlouhého, měkkého šatu, sedla si blízko Mikiho, bosé nožky nastavila sálání ohně, rozpustila si nádherné vlasy a začal je česat. Miki ji spatřil poprvé v tomto novém, skvostném rouše. Vlasy jí padaly přes ramena až téměř k podlaze, nádherně se třpytily a voněly tak sladce, že se Miki o pár palců připlazil – a tiše zakňučel. Když byla s česáním hotova, Miki se díval, jak útlými prsty splétá vlasy do dvou copů.

Potom pochovala dítě v náručí, zhasla světlo a lehla si; a za celé dlouhé noční hodiny nevydal Miki jediný zvuk, aby je neprobudil.

Sotva otevřela ráno Naneta oči, našla Mikiho s hlavou položenou na okraji postele, blízko dítěte, které si hovělo vedle ní.

Když toho rána zatápěla v kamnech, cosi zvláštního ji rozechvívalo a nutilo do zpěvu. Le Beau se měl vrátit až za tmy. Nikdy by se mu neodvážila přiznat, co zamýšlí. Měla narozeniny. Dvacáté šesté; a zdálo se jí, že prožila dva životy. A z toho osm let s tím surovcem manželem. Ale dnes to oni tři pěkně oslaví! A celé dopoledne byla chýše naplněna novým duchem – neznámým štěstím.

Před mnoha lety, ještě než poznala Le Beaua, daleko ve Waterfoundu, říkali Indiáni Nanetě Tanta Penaši (Ptáček), protože měla nádherný, zpěvný hlas. I dnes si prozpěvovala, když chystala hostinu k narozeninám; okny proudilo dovnitř slunce a Miki radostně kňučel a tloukl ocasem, dítě žvatlalo a výskalo; všichni na surovce zapomněli. V tom zapomnění se Naneta stala opět dívkou jako v oněch dnech, kdy starý Krí – Zakrslá sosna, nyní již mrtvý, jí říkal, že se zrodila z květů. Báječný oběd byl konečně hotov a k velké radosti dítěte Naneta Mikiho přiměla, aby si sedl na židli ke stolu. Připadal si a vypadal tam tak směšně, že se Naneta rozesmála, až jí dlouhé tmavé řasy zvlhly slzami. Miki se cítil strašně zahanben a sklouzl ze židle, ale Naneta k němu přiběhla, objala ho a žadonila, až si dal říci a znovu zaujal místo u stolu.

Tak plynul den až do odpoledne; Naneta pak odstranila všechny stopy oslav a zavřela Mikiho do klece. Měla štěstí, že si pospíšila, protože sotva byla se vším hotova, objevil se na okraji mýtiny Le Beau a přiváděl s sebou Duranta, svého známého a soupeře, který žil na pokraji pustiny dále na severu. Durant poslal svou výstroj po Indiánovi do Fort O ' Godu a se sáněmi a dvěma psy si zajel na jihozápad, aby na den nebo dva navštívil bratrance. Na cestě ke stanici se setkal s Le Beauem, který objížděl pasti.

Tak to vysvětlil Le Beau Nanetě. Naneta pohlížela na Duranta úzkostlivými zraky. Jakub a host byli jako dvojníci, až na to, že Durant byl starší. Na krutost v Le Beauově tváři si už trochu zvykla, Durant jí však připadal jako obluda. Naháněl jí strach, a proto byla ráda, když vyšli z chaty.

„Teď vám ukážu tu bestii, co zaškrťí to vaše kotě tak hladce jako dnes váš pes toho králíka, m'sieu,“ holedbal se Jakub. „Už jsem vám o něm vyprávěl, ale to ho musíte vidět!“

A vzal si hůl a bič.

Mikiho dnes hůl a bič rozzuřovaly jako tygra právě chyceného v džungli. Durant stál u vytržení a tiše zvolal:

„Mon Dieu! To je ďábel!“

Naneta oknem pozorovala, co se děje, a úzkostně vykřikla. Jako výbuch sopky vyšlehlo v ní – vítězně a nebojácně – konečně to, co v ní surovec po léta ubíjel; její ženství se vzkřísilo! Duše zlomila okovy a osvobodila se. Víra, síla a odvaha ožily. Odvrátila se od okna, běžela ke dveřím a odtud po sněhu ke kleci; a poprvé v životě napadla Le Beua a zuřivě mu bušila do ruky, v níž třímal hůl.

„Ty zvíře!“ křičela. „Tohle nesmíš! Slyšíš? Nesmíš!“

Surovec ztuhl ohromením. Je tohle Naneta, jeho otrokyně? Tento nádherný tvor s očima žhnoucíma ohněm a vzdorem a s výrazem, který dosud neviděl v tváři žádné ženy? Non – to je nemožné! Vzrypěl zuřivým vztekem a jediným rozmachem své mocné paže ji odrazil, až padla na zem. S divokým klením uvolnil závoru na dveřích ke kleci.

„Teď ho zabiju! Zabiju ho!“ téměř ječel. „A ty, ty ďáblice, sežereš jeho živé srdce. Vecpu ti ho do krku. Já tě...“

Popadl řetěz a vlekl Mikiho ven. Napřáhl hůl, když se Mikiho hlava octla ve dveřích. V příštím okamžiku by mu rozbil hlavu na kaši – avšak Naneta se vrhla jako blesk mezi hůl a psa, a rána dopadla vedle. Tentokrát se Le Beau rozmáchl a pěstí uhodil Nanetu do ramene tak prudce, že ji srazil na zem, až to zapraštělo. Surovec na ni skočil. Jeho prsty ji popadly za husté, černé vlasy.

A pak...

Durant varovně vykřikl. Ale bylo už příliš pozdě. Jako štíhlý, šedý stín pomsty a odplaty vzepjal se Miki na řetěze a zakousl se Le Beauovi do hrdla. Naneta slyšela! Omámeným zrakem viděla. Zatápala rukama, vrávoravě povstala a jen jednou pohlédla na sníh. Pak se se strašným nářkem odpotácela do chaty.

Když sebral Durant odvahu a odtáhl Le Beua z dosahu Mikiho tesáků, pes se ani nepohnul, aby mu ublížil. Snad mu Dobrotivý duch opět řekl, že již splnil svou povinnost.

Vrátil se do klece, lehl si na břicho a díval se na Duranta.

Durant pohlédl na krví zbarvený sníh a na surovcovu mrtvolu a opět zašeptal:

„ Mon Dieu! To je ďábel!“

## KAPITOLA XVIII

Stává se někdy, že smrt způsobí otřes, ne však hoře. A tak tomu bylo u Nanety Le Beauové. Na vlastní oči viděla strašný osud svého manžela, a přece se její jemná duše nezachvěla pláčem ani přáním, aby zůstal naživu. Dostalo se mu spravedlivé odplaty. A ani ne tak kvůli sobě, jako kvůli dítěti necítila lítost. Durant, jehož duše byla jen o malinko méně zkažená než duše mrtvého muže, na nic nečekal, vykopal do zmrzlé země jámu a pohřbil tam Le Beua skoro ještě dříve, než tělo vychladlo. Naneta se nad tím nermoutila. Surovec odešel, zmizel navždy. Již ji nikdy neudeří.

Miki ležel v kleci z tyček schoulený na břiše. Od těch hrozných okamžiků, kdy vyrval život z hrdla dvounohého nepřítele, se skoro ani nepohnul. Když odtahoval Durant tělo, ani na něho nezavrčel. Padla na něj bázlivá a nepřekonatelná stísněnost. Nemyslel na kruté bití ani na to, že ho Le Beau chtěl utlouci k smrti; necítil bolest zhmožděného a ztlučeného těla, nevnímal bolest v krvácejících čelistech a zbičovaných očích. Myslel na ženu, na Nanetu. Proč utekla s tím strašným nářkem, když zabil toho člověka? Nesrazilo ji snad dvounohé zvíře, nebyla to jeho ruka na jejím bílém hrdle, když skočil na řetěze a překousl mu krční žílu? Proč tedy uprchla a nevrací se?

Tiše zakňučel.

Odpoledne už téměř minulo a na lesy se hustě snášel brzký soumrak severské zimní noci. V tom šeru stanula před mřížemi Mikiho vězení temná postava Durantova. Miki instinktivně nenáviděl tohoto lovce lišek z pokraje pustiny stejně silně, jako nenáviděl Le Beua, protože svými krutými obličejí i srdci se sobě podobali jako vejce vejci. Přesto však na Duranta nezavrčel, když nahlížel do klece. Ani se nepohnul.

„Ach ty ďáble!“ otrásl se Durant.

Pak se zasmál. Tichým, strašlivým smíchem, zpola zdušeným v hrubém černém vouse. Mikiho při tom hlase zvláště zamrazilo.

Potom se Durant obrátil a vešel do chýše.

Naneta mu vykročila v ústrety; v smrtelně bledém obličejí jí plály velké tmavé oči. Dosud

se nevzpamatovala z otřesu způsobeného Le Beauovou tragickou smrtí; a přece již oči zrcadlily cosi nového, probuzeného. Neměla to v nich, když odpoledne přišel Durant do chaty s Jakubem. Udiveně se na ni díval, jak tam stála s dítětem v náručí.

Byla to jiná Naneta.

Necítil se ve své kůži. Jak to, že ještě před několika hodinami se směle smál, když jí manžel spílal a nadával – a nyní nemůže vydržet upřený pohled jejích očí. Dieu! Nikdy si dosud nevšiml, jak je půvabná. Vzchopil se a ujasnil si svůj plán.

„Nebudete toho psa chtít,“ řekl. „Vezmu ho s sebou.“

Naneta neodpovídala. Zdálo se, že sotva dýchá, když se na něho dívala. Připadalo mu, že čeká na vysvětlení; a pak mu myslí svítl nápad, aby si pomohl lží.

„Víte, při novoroční slavnosti na stanici Fort O'God měl být velký zápas mezi jeho psem a mým,“ pokračoval, šoupaje těžkýma nohama. „Proto váš manžel Jakub cvičil toho divokého psa. A když jsem toho učana – vlčího ďábla – uviděl, jak lomcuje mřížemi v kleci, poznal jsem, že zakousne mého psa tak jistě, jako že liška zadává králíka. A tak jsme se dohodli. Koupil jsem toho psa za dvě křížové a deset ryšavých lišek. Mám je venku,“ (Povzbudilo ho, že to působí pravděpodobně. Znělo to docela věrohodně – a Jakub byl mrtvý, takže nemohl popřít jeho tvrzení.) „Proto je můj,“ dodal trochu rozjařeně, „a vezmu ho na stanici a postavím ho proti každému psu z celého severu. Mám přinést kůže, madame?“

„Není na prodej,“ pronesla Naneta a žár v očích jí potemněl. „Pes patří mně – mně a dítěti. Rozumíte, Henri Durante? Není na prodej!“

„Oui,“ vydechl Durant zmateně.

„A až dojdete na stanici Fort O'God, m' sieu, řekněte správci, že Jakub je mrtev a jak zemřel. A řekněte mu, aby někoho poslal pro dítě a pro mne. Až do té doby zde zůstaneme.“

„Oui,“ řekl Durant opět, couvaje ke dveřím.

Nikdy ji takovou neviděl. Nechápal, jak jí mohl Jakub Le Beau nadávat a mlátit ji. On sám z ní měl strach. Jak tam stála s těma nádhernýma očima a bílou tváří, držíc dítě v náručí a s vlasy přes prsa, připomínala mu jeden překrásný obraz, který kdysi viděl.

Prošel dveřmi a zamířil opět ke kleci z planěk, kde ležel Miki. Tiše k němu přes mříže mluvil.

„Ty bestie!“ říkal, „neprodá tě. Nechává si tě, protože ses za ni bil a zardousils Jakuba Le Beua. A proto si tě musím vzít sám. Za chvíli bude na nebi měsíc a pak ti hodím přes hlavu smyčku připevněnou k tyči a zadrhnu ti ji na krku tak rychle, že ani nemukneš. A kdo může vědět, kam ses poděl, když budou dveře u klece otevřené? A budeš pro mne

zápasit na stanici Fort O'God. Mon Dieu! A jak budeš zápasit! Přisámboh! To bude mít Jakubův duch podívanou, až to uvidí.“

Odešel na pokraj lesa, kde měl své lehké sáně a dva psy, a čekal, až vyjde měsíc.

Miki se stále nehýbal. V okně chaty se objevilo světlo. Toužebně na ně upíral oči a z krku se mu opět dralo tiché kňučení. Za tím oknem byl celý jeho svět. Tak přilnul k ženě a dítěti, že si už nedovedl přát nic jiného než být v jejich blízkosti.

Naneta v chýši přemýšlela o něm – a o Durantovi. Stále se k ní vracela slova toho muže, živě a významně: „Nebudete toho psa chtít!“ Ano, to samé řeknou všichni obyvatelé lesa – i sám správce, až o tom uslyší. Nebude toho psa chtít! A proč ne? Protože zabil jejího manžela Jakuba Le Beaua? Protože ji vysvobodil ze surovcových okovů? Protože v tom strašlivém okamžiku zasáhl, aby Nanetku nepotkal osud prvního dítěte, aby vyrůstala se smíchem na rtech, a ne ve vzlycích? Náhle se v ní zrodila myšlenka, která rozdmýčávala nový plamen v srdci. Jiní ať pochybují, ona – nikdy! Vzpomněla si na všechno, co jí Le Beau o tom divokém psovi řekl – jak mu řadu dní vylupoval pasti a jak zoufale bojoval, když byl konečně chycen. A z celé surovcovy řeči nejjasněji vystupovala slova, která pronesl jednoho dne:

„Je to ďábel, ale nemá v sobě vlčí krev. Non . Dávno – hodně dávno – patřil ten pes bílému muži.“

„Pes patřil bílému muži!“

Duše se jí chvěla vzrušením. Jednou – už hodně dávno – poznal pána s bílým srdcem, tak jako ona poznala mládí, v němž kvetly květiny a zpívali ptáci. Snažila se proniknout do minulosti, nemohla však dohlédnout moc daleko. Nemohla tušit, že před rokem přišel Miki s Challonerem z dálného severu jako vychrtlé štěně; nemohla nic vědět o podivném kamarádství mezi štěnětem a černým medvídkem Nýwou, ani o tom tragickém dnu, kdy vypadli z Challonerovy kánoe do prudkého proudu, který je přenesl přes vodopád, vstříc velkým dobrodružstvím. Ta z Nýwy udělala dospělého medvěda a z Mikiho divokého psa. Ale srdcem to všechno vycítila . Miki nepřišel náhodou. Poslalo ho k ní cosi mocnějšího.

Tiše vstala, aby nevzbudila dítě v postýlce, a otevřela dveře. Nad lesem právě vycházel měsíc a v jeho svitu šla ke kleci. Slyšela, jak pes radostně zakňučel, a pak na rukou, které prostrčila mřížemi, ucítila horké polaskání jeho jazyku.

„Non, non , ty nejsi ďábel,“ tiše zvolala hlasem podivně rozechvělým. „Ach můj Sokitáo, prosila jsem, prosila – a tys přišel! Ano, každou noc jsem na kolenou prosila Matku, aby se smílovala nad mým dítětem, aby rostlo v jasu a štěstí. A tys přišel!“

A Miki, jako by jí z vyššího vnuknutí rozuměl, položil si zhmožděnou a ztlučenou hlavu na

její ruce.

Na pokraji lesa číhal Durant. Zahlédl záblesk světla u dveří a viděl Nanetu, jak jde ke kleci. Nespustil z ní oka, dokud se nevrátila do chýše. Přistoupil k ohni a zasmál se; dokončil wahgan (smyčku), který pak upevnil na konec dlouhé tyče. Tento wahgan, tyč a jeho vlastní chytrost mu měly ušetřit dvanáct dobrých liščích kožešin. Když si pomyslel, jak je snadné ženu napálit, stále se v záři ohně pochechtával. Naneta je blázen, že odmítla kůže, a Jakub – ten je mrtvý! Nemohl si přát příznivější okolnosti. Štěstí mu opravdu přeje! Při velkém zápase vsadí na bestii, jak říkal divokému psovi, veškerý svůj majetek. A vyhraje!

Počkal, až světlo v chatě zhaslo, a teprve potom se přiblížil ke kleci. Miki slyšel, jak přichází. Viděl ho na značnou vzdálenost, neboť měsíc již změnil noc v den. Durant to se psy uměl. Tam, kde Le Beau používal hole a biče, sahal Durant k úskoku. Proto šel přímo a směle, a jen jakoby náhodou prostrčil konec tyče mezi mřížemi. Rukama se opřel o klec; neprozrazoval nejmenší strach a začal k Mikimu nenuceně hovořit. Působil jinak než Le Beau. Miki ho chvíli upřeně pozoroval a pak opět spočinul zraky na temném oknu chaty. Durant začal pokradmu využívat příležitosti. Kousek po kousku posouval konec tyče, od něhož visela smrtící šňůra s otevřenou smyčkou, až jej měl Miki nad hlavou. Byl přeborníkem v zacházení s wahganem. Chytil tím způsobem už mnoho lišek a vlků, a dokonce i medvěda. Miki byl tak zkřehlý zimou, že ani necítil, jak mu řemínková smyčka měkce sklouzla na krk. Ani neviděl, jak se Durant vzepřel nohama o spodní břevno klece.

Pak se Durant prudce napjal dozadu a Mikimu se zdálo, že mu krk sevřela obrovská ocelová past. Vyrazilo mu to dech. Zoufale se snažil vyprostit, ale nemohl ani hlesnout. Durant ho přitahoval k mřížím střídavě levou a pravou rukou, a když ho tam dostal, začal ho škrtit – s nohama stále vzepřenýma – ze všech sil; když pak nakonec wahgan uvolnil, zhroutil se Miki jako mrtvý. O deset vteřin později mu Durant uvazoval kolem zavřených čelistí náhubek. Nechal dveře klece otevřeny a s Mikim v náručí se vracel k saním.

Nanetin slepičí mozek se nikdy nedovtípí, říkal si. Bude si myslet, že bestie utekla do lesa.

Chtěl si Mikiho zotročit, ne však bitím a holí. S tím ztroskotal Le Beau. Durant byl mazanější. Počínal si krutě a nelítostně, ale naučil se rozumět duši zvířete. Nebyl psychologem, avšak brutalita ho ještě zcela nezaslepila. Proto nepřivázal Mikiho k saním, jako ho Le Beau připoutal k improvizovanému smyku; pohodlně zajatce uložil, přikryl ho teplou pokrývkou a teprve pak se vydal na cestu k východu. Přesvědčil se ovšem, zda je náhubek na Mikiho čelistech neporušený a zda je konec řetězu, na němž byl Miki stále uvázan, pevně ovinut kolem rukojeti saní.



Když s tím se vším byl Durant hotov, vyrazil k Fort O'Godu; kdyby ho mohl vidět Le Beau, snadno by uhádl, proč je tak rozjařen. Celým svým založením byl Durant především hazardní hráč a teprve pak lovec kožešin. Kladl pasti, aby si vydělal na vzrušení při hazardních sázkách a karbanu; a šest roků po sobě vyhrál na stanici Fort O'God velké výroční psí zápasy. Avšak letos se trochu bál. Neměl strach z Jakuba Le Beaua a Netaha, ale z míšence od jezera Red Belly. Míšenec se jmenoval Tetřívka Piet a „pes“, s nímž měl na zápasy přijít, byl poloviční vlk. Jeho touha zmocnit se Le Beauova divokého psa byla proto tak bláznovky žádostivá, že za něj nabídl dvě křížové lišky a deset lišek ryšavých – cenu ne jednoho, ale pěti psů. A nyní, když ho získal zadarmo a Naneta byla o dvanáct kožešin chudší, byl šťastný. Protože teď byl polovlkovi Tetřívka Pieta dobrým soupeřem; chtěl proti němu na stanici vsadit svou pověst a všechny peníze.

Když se Miki probral k životu, zarazil Durant psy, protože dychtivě čekal na tento okamžik. Sklonil se nad sáně a začal mluvit, ne hrubě jako Le Beau, ale nenuceným kamarádkým hlasem, a rukou v palečnici hladil zajatce po hlavě. Pro Mikiho to bylo něco nového, neboť věděl, že to není ruka Nanetina, ale ruka člověka-nepřítele; novým bylo i měkké hnízdo pod pokrývkou, přes niž Henri rozprostřel medvědí kůži. Ještě před chvilkou byl zmrzlý a ztuhlý. Teď mu bylo teplo a příjemně. Ani se nepohnul. A Durant jásal nad svou chytrostí. Necestoval tu noc daleko, ale zastavil čtyři nebo pět mil od Nanetiny chaty a rozdělal oheň. Uvařil si čaj a začal pomaloučku opékat maso na dřevěném rožni, takže jeho vůně ve vzduchu houstla a stávala se stále přitažlivější. Své tažné dva psy uvázal padesát kroků dále; sáně však nechal těsně u ohně a pozoroval, jak vůně opékaného masa na Mikiho působí. Naposled cítil Miki takovou vůni v nose v prvních dnech života, které strávil s Challonerem. A posléze Durant uviděl, jak se pes olizuje a cvaká zuby. Pousmál se, ale ještě čtvrt hodinku počkal. Pak maso strhl z rožně, rozřízl je a polovinu dal Mikimu. A Miki je hltavě spolkl.

## KAPITOLA XIX

V posledních prosincových dnech všechny stopy v okruhu několika set mil vedly ke stanici Fort O' God. Blížil se předvečer Uski Pipúnu (Nového roku), doba slavnosti zimního slunovratu pro obyvatele divočiny. Z dalekých i blízkých vigvamů a chat

přicházejí lovci s rodinami, aby prodali kožešiny a oslavili několik dnů ve společnosti svých druhů. Celé dlouhé a krušné měsíce se muži, ženy i děti těší na toto novoroční shromáždění. Lovcova žena nemá sousedku. Manželova oblast je neporušitelným malým královstvím a na míle od něho není živé duše; proto je pro ženy Uski Pipún časem veselí; děti mají svůj „velký cirkus“ a muži odměnu za namáhavý a lopotný lov kožešin. V těchto několika dnech ožívají staré známosti a navazují se nové. Zde se rozšiřují „zprávy“ divočiny, v níž není spojů, zprávy o úmrtích, svatbách a narozeních, o tragických událostech, které vyvolávají hrůzu, smutek a slzy, i o takových, které rozesmějí a poveselí. Poprvé a naposled za celou sedmiměsíční zimu přicházejí obyvatelé lesa „do města“. K oddechu se scházejí Indián, míšenec i „čistokrevný“ běloch, všichni – bez ohledu na barvu a vyznání.

Tento rok se ve Fort O' Godu mělo konat ohromné barbecue, opékání sobů. V době, kdy Henri Durant dorazil na vzdálenost šesti mil od stanice, byly již stezky od severu, jihu, východu i západu udupané od stop psů a lidí na led. Toho roku přijelo z lesů na sto saní a s nimi tři sta mužů, žen a dětí a půl tisíce psů.

Durant se proti plánu o den opozdil, ale využil svého času dobře: Miki už běžel na řemínku za saněmi. Byl přivázan na řemenu a stále ještě měl náhubek. Odpoledne třetího dne poté, co opustil chýši Nanety Le Beauové, odbočil Henri z hlavní cesty a zajel k chatě Andrého Ribona, který zásoboval správce stanice a jeho rodinu čerstvým masem. André byl už netrpělivý, nemohl se dočkat, kdy už jeho přítel přijede. Zde zanechal Indián Durantova zápasnického psa, obrovské eskymácké psisko. A zde nechal Durant Mikiho. Zavřeli ho v Ribonově chatě. Pak odešli oba muži na stanici, která byla jen míli vzdálena.

Ani Durant, ani Ribon se tu noc nevrátili. Chata byla prázdná. A když nastával soumrak, uslyšel Miki tajuplné a podivné zvuky, které sílily, jak tma houstla. Byl to hlahol slavnosti na stanici – směsice vzdáleného vření lidských hlasů a vytí stovek psů. Dosud nikdy nic takového neslyšel, a dlouhou dobu bez hnutí naslouchal. Pak se postavil jako člověk před okno – přední tlapy si položil na bytelný rám. Ribonova chata stála na temeni vyvýšeniny, z níž byl rozhled na zamrzlé jezero; a v dálce, za vrcholky hustého lesa lemujícího jezero, uviděl Miki na obloze rudou záři, pocházející od velkého počtu vysokých táborových ohňů. Zakňučel a opět klesl na všechny čtyři. Bylo to úmorné čekání – musí čekat až do příštího dne. Ale chata byla pohodlnější než vězeňská klec Le Beaua. Do neklidných dřímot se mu celou noc vplétaly vidiny Nanety a dítěte.

Durant s Ribonem se vrátili příští den až skoro v poledne. Přinesli čerstvé maso; Miki se hltavě nažral, protože byl už vyhládlý. Lhostejně snášel blízkost obou mužů. I druhou noc zůstal v chatě sám. Když se Durant a Ribon časně za svítání vrátili, přivezli s sebou čtyři

stopy širokou klec z březových planěk. Pootevřeli u ní dvířka, přistrčili ji ke dveřím chaty a kusem čerstvého masa vlákali Mikiho dovnitř. Padací dvířka okamžitě zaklapla a Miki se stal zajatcem. Klec stála na širokém toboganu; slunce teprve vycházelo a Miki již ujížděl do Fort O'Godu.

Dnes byl vrcholný den slavnosti – den opékání soba a den zápasu. Hodnou chvíli předtím, než měli Fort O'God v dohledu, uslyšel Miki vzrůstající hluk. Udivovalo ho to; vztyčil se v kleci, napjatě a ostražitě. Přestal vnímat muže, kteří ho vezli. Díval se kupředu. Durant se vítězoslavně zasmál, když uslyšeli, jak vrčí a cvaká zuby.

„Oui, bude se bít! Bil by se už nyní,“ pousmál se blaženě.

Jeli po břehu jezera. Náhle přejeli podél špičky ostrohu – a celé Fort O'God leželo před nimi na stráni stoupající od břehu. Vrčení uvázlo Mikimu v krku. Čelisti se s posledním cvaknutím zavřely. Na okamžik jako by mu srdce ztuhlo a znehybnělo. Až dosud celý jeho svět obsahoval všeho všudy půl tuctu lidských bytostí. A teď náhle, bez nejmenší výstrahy, jich viděl sto, dvě stě, tři sta. Když uviděli Duranta s klecí, dal se chumel lidí do běhu ke břehu. A všude byli vlci, tolik vlků, že mu při pohledu na ně přecházely smysly. Jak klec stoupala do svahu, obklopil ji houf křičících, gestikulujících mužů a chlapců. K zástupu se začaly přidávat ženy, z nichž mnohé nesly v náručí malé děti. Pak jeho cesta skončila. Octl se těsně vedle jiné klece; v té kleci bylo zvíře jako on sám. Vedle této klece stál vysoký, snědý, kosmatý míšenec, který vypadal jako pirát. Byl to Durantův soupeř Tetřívek Piet.

Pohlédl na Mikiho a opovržlivě zkřivil odulé rty. Obrátil se a řekl něco skupině tmavých Indiánů a míšenců; jeho slova vyvolala hrdelní smích.

Durantovi zbrunátněla tvář.

„Směj se, ty pohane,“ prohlásil vyzývavě, „ale nezapomeň, že Henri Durant sem přišel, aby s tebou uzavřel sázku.“ Pak potřásl dvěma křížovými a deseti zrzavými liškami Tetřívkovi Pietovi před nosem.

„Zabal je, Tetřívku,“ křičel. „A tam, odkud jsem je přivezl, jich mám desetkrát více!“

Miki zvedl čumák a větřil ve vzduchu. Byl prosycen podivnou směsicí pachů lidí, psů a pěti obrovských sobů, kteří se opékali na rožních nad velkými ohni. Deset hodin se měli sobi opékat za pozvolného otáčení na rožních silných jako lidská noha. Psí zápas se měl konat před hostinou.

Asi hodinu kolem obou klecí vířilo hlaholení a vřava lidských hlasů. Muži oceňovali zápasníky a uzavírali sázky, a Tetřívek Piet a Durant se až do ochraptění častovali posměchem a opovržením. Po hodině začal zástup řídnout. Místo mužů a žen začalo obléhat klece na půl sta snědých dětí. Teprve tehdy zahlédl Miki na okraji mýtiny houfy

zvířat uvázaných po jednom, po dvou a po skupinkách. Podle pachu je konečně rozpoznal. Nebyli to vlci, nýbrž psi jako on.

Teprve po dlouhé době spočinul očima na vlčákovi v druhé kleci. Přistoupil k mřížím a větril. Vlčák k němu strčil svůj obrovský čumák. Mikimu připomněl velkého vlka, s nímž se kdysi rval na kraji útesu, instinktivně vycenil tesáky a zavrčel. Vlčák zavrčel také. Henri Durant si rozjařeně zamnul ruce a Tetřívek Piet se tiše zasmál.

„Oui . Budou se bít! “ řekl Henri znovu.

„Jó, vlk, ten se bude bít,“ odpověděl Piet. „Ale váš pes, m’sieu, s tím být tuze zle, jak se štěnětem, když zápas přijít!“

O chvíli později uviděl Miki těsně u klece bílého muže. Byl to MacDonnell, skotský správce stanice. Starostlivýma očima pohlížel na Mikiho a vlčáka. Deset minut později seděl v malé místnůstce, v níž měl kancelář, a říkal mladšímu muži:

„Rád bych to zatrhl, ale nemohu. Nedali by si to líbit. Přišli bychom o polovinu kožešin ulovených za sezónu. Takovýhle zápas se koná na stanici Fort O’God každoročně už padesát let. A koneckonců si nemyslím, že je horší než některé ty zápasy o ceny v civilizovaných zemích. Až na to, že v tomto případě...“

„Končí smrtí,“ dokončil mladší muž.

„Ano, to je to. Jeden pes obyčejně zajde.“

Mladší muž si vyklepal popel z dýmky.

„Mám rád psy,“ řekl prostě. „Na mé stanici nebude nikdy zápas – leda mezi muži. A nepůjdu se na tento zápas podívat, protože bych musel někoho zabít, kdybych tam byl.“

## KAPITOLA XX

Byly dvě hodiny odpoledne. Sobi na rožních již začínali hnědnout. Měla začít hostina. Hodina zápasu nadešla.

Uprostřed mýtiny se kolem plaňkové klece, deset yardů čtverečních veliké, tísnilo v kruhu tři sta mužů, žen a dětí. Těsně k této kleci byly přiřazeny, na každé straně jedna, obě menší klece. Vedle jedné této klece stál Henri Durant, vedle druhé Tetřívek Piet. Teď se nevysmívali. Obličejové měli tvrdé a strnulé. Upíralo se na ně tři sta dvojic očí a tři sta párů uší čekalo na vzrušující signál.

Dal jej – Tetřívek Piet.

Durant prudkým pohybem vytrhl dveře u klece. Pak rychle pošťouchl zezadu Mikiho

špičatou holí a ten se jedním skokem octl ve velké kleci. Téměř zároveň vyskočil z klece vlčák Tetřívka Pieta a oba stanuli v aréně proti sobě.

Při dalším nadechnutí Durant téměř zasténal. Mikiho chování v následující půlminutě lze vysvětlit vlivem prostředí. V lese by ho vlčák zaujal tak, že by všechno ostatní přestalo pro něho existovat. Byl by na něho pohlížel jako na druhého Netaha nebo divokého vlka. Avšak za současných okolností mu nebylo nic vzdálenější než myšlenka na zápas. Ten chmurný a čekající kruh tváří obklopujících velkou klec ho fascinoval. Zkoumal je, otáčeje prudce hlavou hned sem, hned tam, jako by doufal, že uvidí Nanetu a dítě, nebo dokonce svého prvního pána Challonera. Piet dal vlčákovi jméno Táo, podle jeho neobyčejně dlouhých tesáků; a k rostoucí Durantově hrůze Miki si Táo po prvním pohledu vůbec nevšímal. Odběhl na konec klece a prostrčil čumák mřížemi; Tetřívkovi se vydral z hrdla škodolibý smích. Pak začal Miki běhat v kleci dokola, s očima ostře upřenými na mlčenlivý kruh obličejů. Táo stál uprostřed klece a ani na chvíli nespustil z Mikiho své narudlé oči. Nejevil nejmenší zájem o to, co se děje mimo klec. Bylo mu jasné, co se od něho čeká; byl vycvičen na řemeslného vraha. Chvíli, v níž Durantovi tlouklo srdce jako buchar, se otáčel jako na obrtlíku a sledoval Mikiho pohyby; srst se mu na páteři zježila jako ostny.

Pak se Miki zastavil a v tom okamžiku se Durantovi zdálo, že je veta po všech nadějích. Bez jediného hlesnutí vrhl se vlčák na svého protivníka. Ze rtů Tetřívka Pieta vyšlo zařvání. Kruhem diváků proběhlo hluboké oddychnutí a Durantovi proběhl mráz po páteři až ke kořínkům vlasů. Události příštího okamžiku zastavily lidem srdce. S Mikim by měl být konec hned po tom prvním dravém útoku. Očekával to Tetřívek Piet a také Durant se s tím již smířil. Avšak v nejposlednějším zlomku vteřiny, než se čelisti vlčáka sevřely, proměnil se Miki v živoucí blesk. Vrhl se na Táo tak prudce, že se přihlížejícím zatajil dech.

Jejich čelisti se srazily. Bylo slyšet hrůzný zvuk drcených kostí a hned nato se oba už váleli a svíjeli v jednom chumlu na hliněné podlaze. Ani Tetřívek Piet, ani Durant nemohli sledovat, co se děje. V hrůze toho zápasu zapomněli i na vlastní sázky. Takový zápas na stanici Fort O' God ještě nebyl.

Hluk boje dolehl do skladu Společnosti. Ve dveřích stál mladý bílý muž a díval se k velké kleci. Slyšel vrčení, skřípění zubů. Čelisti mu ztvrdly a oči se mu temně zaleskly. Prudce vydechl.

„Hrome!“ zvolal tiše.

Sevřel pěsti a zvolna vykročil od prahu a zamířil ke kleci. Když se prodral kruhem diváků, bylo už po všem. Zápas skončil tak náhle, jako začal; vlčák Tetřívka Pieta ležel uprostřed klece s přetahou krční žilou. Miki vypadal jako v posledním tažení. Durant otevřel dveře a

hodil mu přes hlavu provaz; před klecí pak Miki chvějivě stál na nohou, zakrvácený a poloslepý. Na mnoha místech bylo vidět rudé živé maso a z huby mu crčela stružka krve. Když se na něho mladý bílý muž podíval, splynul mu ze rtů výkřik hrůzy.

A pak, téměř týmž dechem, ozval se ještě podivnější výkřik.

„Dobrý Bože! Miki – Miki – Miki –“

Miki uslyšel ten hlas; bušil mu na mozek jakoby z ohromné dálky, pronikal k němu přes clonu bolesti.

Ten hlas! Hlas, který s ním žil ve všech snech, hlas, na nějž čekal a jejž hledal a o němž věděl, že jej jednoho dne nalezne. Hlas jeho pána Challonera!

Klesl na břicho, kňučel a snažil se prohlédnout krvavým očním povlakem; ležel tam víc mrtvý než živý a tloukl ocasem do země na důkaz, že ho poznává. A pak – k úžasu všech přihlížejících – poklekl Challoner vedle něho, objal ho pažemi a Miki hledal svým rozdrásaným jazykem jeho ruce, obličej, šaty.

„Miki – Miki – Miki!“

Durantova ruka těžce dopadla Challonerovi na rameno. Challonera jako by se dotklo do červena rozžhavené železo. Vyskočil jako blesk a stanul tváří v tvář Durantovi.

„Je můj,“ vykřikl Challoner, snaže se potlačit svůj hněv. „Je můj, vy – vy ďáble!“

A pak, neschopen utlumit touhu po pomstě, sevřel pěst a drtivým úderem do brady srazil Francouze k zemi. Chvíli nad ním Challoner postál, ale Durant se nepohnul. Divoce se obrátil k Tetřívkoví Pietovi a k zástupu. Miki se mu opět lísal k nohám. Challoner na něj ukázal a zvolal hlasitě, aby všichni slyšeli:

„Je to můj pes! Nevím, kde k němu přišlo to zvíře. Ale je můj. Přesvědčte se sami! Vidíte – líže mi ruce. Dělal by to jemu? A podívejte se na to ucho! Na celém severu není druhé takhle useknuté ucho. Ztratil se mi už skoro před rokem, ale poznal bych ho podle toho ucha mezi desetitisíci jiných psů. Bože! Kdybych jen věděl...“

Protlačil se mezi míšenci a Indiány a odvedl si Mikiho na provaze, který mu hodil Durant kolem hlavy. Zašel k MacDonnellovi a řekl mu, co se stalo. Vyprávěl mu o loňském jaru a o nehodě, při níž Miki a medvíďátko vypadli z kánoe a byli smeteni vodopádem. Zaprotokoloval svůj nárok proti jakémukoliv možnému tvrzení Duranta a pak odešel do chaty, v níž na stanici Fort O'God bydlel.

O hodinu později seděl Challoner s Mikiho velkou hlavou v ruce a mluvil k němu. Omyl mu a ovázal rány, takže Miki už viděl. Očima visel pánovi na tváři a tvrdým ocasem tloukl do podlahy. Žádný z nich nevnímal zvuk hlučné zábavy za okny: křik mužů, výskot chlapců, smích žen a neustálý psí štěkot. Challonerovy oči měkce zářily.

„Miki, starý brachu, nezapomněls na nic – vůbec na nic, že? Byls tehdy jen prachobyčejné

nohaté štěně, ale tys nezapomněl . Víš ještě, jak jsem ti říkal, že tě i s medvídkem zavezu k jedné dívce? Vzpomínáš si? Povídal jsem ti, že ta dívka je anděl a že tě bude mít k smrti ráda a bůhvíco všechno? Nu, jsem rád, že to dopadlo jinak a žes se mnou nešel. Bylo to jiné, když jsem se vrátil, i ona byla jiná, Miki. Představ si, vdala se a má dvě děti! Jen si pomysli, starý zálesáku, dvě! Jak by se u všech všudy byla mohla starat o tebe a medvídku? A všechno se to nějak změnilo, hochu. Tři roky v boží přírodě – zde, kde ti při pouhém nadechnutí praskají plíce – mě myslím trochu změnily. Nepřešel ještě týden a už se mi chtělo jít nazpátek, Miki. Ano, brachu, stonal jsem touhou vydat se zpátky. A tak mě tu máš. A teď potáhneme spolu, Miki. Půjdeš se mnou do té nové stanice, kterou mi dala Společnost. Odtedka jsme nerozluční braši. Jasně, starý zálesáku, jsme braši!“

## KAPITOLA XXI

Noc velké slavnosti ve Fort O ' Godu už značně pokročila, když správce MacDonnell poslal pro Challonera. Challoner se už chystal do postele, když indiánský chlapec zabouchal na dveře u chýše a vyřídil vzkaz. Challoner se podíval na hodinky. Bylo jedenáct hodin. Co asi na něm může chtít správce v tuto hodinu, přemítal. Miki ležel na bříše poblíž teplých kamínek a zkoumavě pozoroval svého právě nalezeného pána, jak si natahuje boty. Oči měl nyní široce otevřeny. Challoner z něho smyl krev toho strašného odpoledního zápasu.

„Něco kvůli tomu zatracenému Durantovi,“ zabručel Challoner dívaje se na zápasem zřízeného psa. „No, jestli doufá, že tě znovu dostane, Miki, pak je dokonale vedle. Jsi můj!“

Miki sekl svým tvrdým ocasem do podlahy a v němém zbožnění se připlazil k pánovi. Společně vyšli do noci.

Noc tonula v bílém měsíčním světle a nebe bylo poseto hvězdami. Čtyři velké ohně, na nichž se toho dne opékali sobi pro divošskou hostinu, dosud jasně hořely . Na pokraji lesa, který obepínal stanici, doutnaly uhlíky menších ohňů. Za těmito ohni se matně rýsovaly stíny vigvamů a stanů. V jejich úkrytu spalo tři sta míšenců a Indiánů, kteří přišli po lesních stezkách na novoroční slavnost na stanici. Jen tu a tam zašlevelil život. I psi se po prvních hodinách vzrušení a žravosti uklidnili.

Challoner šel k správcově kanceláři kolem velkých ohňů, kde dosud stály obrovité rožně. Miki očichal čerstvě ohlodané kosti. Z dvou tisíc liber masa, které se odpoledne upeklo na

rožních, zbyly jen tyto kosti, po ničem jiném ani památky. Muži, ženy, děti a psi se tak nacpali, že nezůstalo zhola nic. Vznášelo se ticho boha Mutai – boha zažívání –, který každý večer jí tak dlouho, až z toho usne; Mutai ovládl stanici Fort O'God, vzdálenou tři sta mil od civilizace.

Ve správčově místnosti se svítilo a Challoner s Mikim v patách vstoupil. Skot MacDonnell rozladěně bafal z dýmky. Na osmahlé tváři měl starostlivý výraz, když se mladší muž posadil, upíraje oči na Mikiho.

„Byl tu Durant,“ řekl. „Zuří. Bojím se nepříjemností. Kdybyste ho aspoň nepraštil...“

Challoner si naplňoval dýmku správčovým tabákem a pokrčil rameny.

„Víte – nerozumíte dobře situaci ve Fort O'Godu,“ pokračoval MacDonnell. „Už celých padesát let se zde vždy na Nový rok pořádá velký psí zápas. Stalo se to tradicí, už to nějak patří k stanici Fort O'God. Proto jsem se to za těch patnáct let, co tu jsem, nepokusil zarazit. Myslím, že by to vedlo k jakési – revoluci. Vsadil bych se, že polovina mých lidí by odešla se svými kožešinami na jinou stanici. Proto jsou asi všichni na straně Duranta. I jeho soupeř Tetřívka Piet mu říká, že je blázen, když se nechá takhle napálit. Durant tvrdí, že pes je jeho.“

MacDonnell kývl směrem k Mikimu, který ležel u Challonerových nohou.

„Pak lže,“ prohlásil Challoner klidně.

„Říká, že ho koupil od Le Beaua.“

„Pak Le Beau prodal psa, který mu nepatřil.“

Na okamžik se MacDonnell odmlčel. Potom řekl:

„Ale proto jsem si vás nezavolal, Challonere. Durant mi večer vyprávěl věc, nad kterou mi stydne krev v žilách. Zítra vyjíždí vaše spřežení na stanici u Sobího jezera, že?“

„Ráno.“

„Nemohl byste si to zařídit tak, abyste s jedním mým Indiánem a spřežením zajel do kraje Jacksonova kolena? Ztratil byste týden, ale k Sobímu jezeru byste se dostal včas. Prokázal byste mi tím ohromnou laskavost. Stalo se tam totiž něco příšerného.“

Opět pohlédl na Mikiho.

„Bože,“ vzdychl si.

Challoner čekal. Zdálo se mu, že se správčova ramena zachvěla.

„Šel bych sám, měl bych jít, ale ty moje zmrzlé plíce mě nutí sedět tuto zimu pěkně za pecí, Challonere. Měl bych jet. Totiž,“ oči mu náhle zazářily, „znal jsem tu Nanetu Le Beauovou, když byla tákhle veliká, už je tomu patnáct let. Vyrůstala mi před očima, Challonere. Kdybych už nebyl ženatý, zamiloval bych se do ní. Znáte ji, Challonere? Viděl jste už někdy Nanetu Le Beauovou?“



Challoner zavrtěl hlavou.

„Prostě anděl,“ pronesl MacDonnell přes zrzavé vousy. „Žila s otcem za Jacksonovým kolenem. A ten chlapík zmrzl, když jel jedné noci přes jezero Red Eye. Stále si myslím, že ji pak Le Beau přinutil, aby si ho vzala. Nebo ho snad neznala, byla šílená nebo se hrozila samoty. Tak či onak, vzala si ho. Už je to pět let, co jsem ji naposled viděl. Tu a tam jsem něco zaslechl, ale nevěřil jsem tomu – aspoň ne všemu. Nevěřil jsem, že ji jednou tahal za vlasy sněhem, až z toho skoro zemřela. Řeči, říkal jsem si – a Le Beau byl sedmdesát mil daleko. Ale teď jim věřím. Přišel od nich Durant a tuším, že mi nalil čistého vína, aby zachránil toho psa.“

Opět se podíval na Mikiho.

„Durant mi totiž říká, že Le Beau chytil psa do jedné své pasti, vzal ho domů do chaty a tam ho týral, aby ho vycvičil na veliký zápas. Když k nim přijel Durant, pes ho tak uchvátil, že ho koupil. A právě ve chvíli, kdy Le Beau psa v kleci dráždil, aby předvedl jeho zuřivost, vložila se do toho Naneta. Le Beau ji srazil k zemi a pak se na ni vrhl, rval jí vlasy a škrtil ji, když tu na něho pes skočil a zabil ho. Tak to aspoň říká Durant. Přiznal se mi ze strachu, že bych dal psa zastřelit, kdyby to byl vyložený vražedník. A proto chci, abyste jel přes Jacksonovo koleno. Chci, abyste to přešetřil a udělal vše, co bude ve vaší moci, pro Nanetu Le Beauovou. Můj Indián ji přiveze do Fort O' Godu.“

MacDonnell potlačil se skotským klidem každé vzrušení, které snad cítil. Mluvil klidně. Avšak rameny mu opět projelo zvláštní zachvění. Challoner na něho hleděl s krajním údivem.

„Chcete říci, že Miki – tenhle pes – zabil člověka?“

„Ano. Durant říká, že ho zabil právě tak, jako zabil Tetřívka vlčáka v dnešním zápase.“ Když Challonerovy oči pomalu sklouzly na Mikiho, správce dodal: „Jenže pes Tetřívka Pieta byl lepší než ten muž. Jestli je pravda, co o Le Beauovi slyším, zaplať pánbůh, že už nežije. Challonere, jestli by vás to příliš neobtěžovalo, kdybyste se tam zajel podívat, co Naneta...“

„Pojedu,“ řekl Challoner, položiv ruku Mikimu na hlavu.

Půl hodiny mu pak MacDonnell vyprávěl, co věděl o Nanetě Le Beauové. Když Challoner povstal k odchodu, vyprovodil ho správce až ke dveřím.

„Dejte si pozor na Duranta,“ varoval. „Ten pes má pro něho větší cenu než všechny jeho dnešní výhry a říká se, že to bylo hodně. Obohatil se na Tetřívkově Pietovi, ale míšenec je s ním teď jedna ruka. Vím to. Proto opatrně!“

Venku pod širým nebem, ve světle měsíce a hvězd, se Challoner na chvíli zastavil a položil si Mikiho přední tlapy na prsa. Hlava psa mu sahala téměř k ramenům.

„Pamatuješ, jaks vypadl z kánoe, hochu?“ ptal se měkce. „Pamatuješ, jaks byl na přídi přivázán k medvídkovi, jak jste se spolu začali prát a pak vypadli z kánoe zrovna nad peřejemi? Pamatuješ? Bože! Ty peřeje málem dostaly i mne! Myslel jsem, že jste určitě zahynuli oba dva. Co se asi stalo s medvídkem?“

Miki mu odpověděl zakňučením a celým tělem se zachvěl.

„A od té doby jsi zabil muže,“ dodal Challoner, jako by tomu nemohl docela uvěřit. „A teď tě mám přivést zpátky k ženě. To je na tom to zvláštní. Půjdeš k ní zpět, a řekne-li, zabít tě...“

Shodil ze sebe Mikiho přední nohy a šel dál k chatě. Na prahu se vydralo Mikimu z hrdla tiché vrčení. Challoner se zasmál a otevřel dveře. Když vstoupili, zavrčel pes ještě zuřivěji. Před odchodem z chaty stáhl Challoner knot lampy a v jejím matném světle teď uviděl, že ho očekávají Henri Durant a Tetřívka Piet. Vytáhl knot a pokynul na pozdrav.

„Dobrý večer. Už je na návštěvu trochu pozdě, ne?“

Výraz na tupém obličejí Tetřívka Pieta se nezměnil. Když na něho Challoner pohlédl, napadlo ho, že hlavou a rameny se groteskně podobá mrožovi. Durantovy oči temně planuly. Na místě, kam ho Challoner uhodil, měl oteklou tvář. Miki, napjatý jako luk, stále potichu vrčel a vlezl pod pryčnu. Durant na něho ukázal.

„Přišli jsme si pro toho psa,“ řekl.

„Nemůžete ho dostat, Durante,“ odpověděl Challoner a úporně se snažil, aby vypadal klidně, ačkoliv mu běhal mráz po zádech. Zatímco mluvil, snažil se uhádnout, proč přišel s Durantem Tetřívka Piet. Oba dva byli chlapi jako hory, ba více než to – obři. Instinktivně se k nim postavil tak, že ho od nich odděloval stolek. „Mrzí mě, že jsem se tak unáhlil,“ pokračoval. „Neměl jsem vás uhodit, Durante. Omlouvám se – byla to moje chyba. Ale pes je můj. Ztratil jsem ho v kraji Jacksonova kolena, a jestli ho Le Beau chytil do pasti a prodal vám ho, pak prodal psa, který mu nepatřil. Jsem ochoten vám uhradit, co jste zaň dal, abyste o nic nepřišel. Kolik to dělalo?“

Tetřívka povstal. Durant přistoupil k protějšímu konci stolu a naklonil se nad něj. Challonerovi nešlo do hlavy, jak ho mohl srazit k zemi jedinou ranou.

„Non, není na prodej.“ Durantův hlas byl tichý, tak tichý, že se zdálo, jako by ho někdo škrtil. Přetékal potlačovanou záští. Durant sevřel okraj stolu a Challoner viděl, jak se na jeho uzlovitých rukou dmou pod kůží mohutné provazce svalstva.

„M' sieu, přišli jsme si pro toho psa. Dáte ho?“

„Zaplatím vám, co jste za něho dal, Durante. Dám ještě něco navrch.“

„Non. Je můj. Vráte ho – hned teď?“

„Ne!“

Challoner skoro ještě ani nedomluvil, když se Durant opřel celou svou vahou a silou proti stolu. Challoner nečekal tento pohyb – ne tak brzy. Durant vztekle a nenávistně zařval, vrhl se na Challonera a svou obří vahou ho srazil na zem. Strhli s sebou stůl a lampu. Plamen živě zaprskal a chata se ponořila do tmy. Jen na kousek podlahy se rozlévalo měsíční světlo řinoucí se dovnitř jediným oknem. Challoner si to představoval jinak. Očekával, že Durant bude vyhrožovat, než přistoupí k činu. Viděl, koho má před sebou, a proto se chtěl během řeči dostat k okraji pryčny, kde měl pod polštářem revolver. Teď bylo již pozdě. Durant ho zalehl a šmátral ve tmě po jeho hrdle. Když vymrštil Challoner paži, slyšel, jak Tetřívka Piet odhazuje stůl. V příštím okamžiku se váleli v měsíčním světle; Challoner zahlédl, jak se nad nimi sklání jako ohromný kolos Tetřívka Piet. Durantovu hlavu měl zkroucenou pod jednou paží, avšak jedna obrovská ruka mu sevřela krk. Míšeneček to uviděl a cosi hrdelním hlasem vykřikl. S nadlidským úsilím se Challoner překulil i se svým protivníkem ze světlé skvrny zpět do tmy. Durantův silný krk zapraštil. Tetřívka opět vykřikl tím hrdelním, tázavým hlasem. Challoner vložil do stisku své ruky každou špetku sil, a Durant neodpovídal.

Pak na ně dopadla váha Tetřívka Pieta a jeho velké prsty se sáply Challonerovi na krk. Tlusté prsty nahmátly nejdříve Durantovy vousy, jak tápaly po Challonerovi, až našly, co hledaly. Kdyby se sevřely, v deseti vteřinách by zlomily Challonerovi vaz. Ale nestačily se sevřít. Ze rtů Tetřívka Pieta se vydral divoký, drásavý výkřik a současně s tímto křikem, končícím téměř zaječením, se ozvalo v temnotě cvaknutí mocných čelistí a zuřivý skřípot tesáků. Durant to uslyšel; mohutným vzednutím svého hřmotného těla se vydral z Challonerova stisknutí a vyskočil na nohy. Jako blesk se octl Challoner u pryčny a namířil na útočníky revolverem.

Všechno se odehrálo rychle. Uplynula sotva minuta od chvíle, kdy převrátili stůl. Situace se změnila v jeho prospěch, přesto však zkameněl hrůzou. Krvavě a strašně se mu vybavila scéna, již byl ten den svědkem ve velké kleci, kde zápasil Miki s vlčákem. A zde, v temné chatě...

Uslyšel naříkavý hlas a dunivý pád těla na podlahu.

„Miki, Miki,“ křičel. „Ke mně! Ke mně!“

Pustil revolver, skočil ke dveřím a rozrazil je dokořán.

„Proboha zmizte!“ volal. „Zmizte!“

Kolem něho proletěl do noci ohromný stín. Poznal, že je to Durant. Pak se vrhl k tmavým obrysům na podlaze a oběma rukama uchopil Mikiho za kůži na krku, táhl ho pryč a volal na něho. Viděl, jak se Tetřívka Piet plazí ke dveřím. Viděl, jak se vztyčil – na okamžik se rýsoval ve dveřích proti světlu hvězd – a jak se vypoťácel do noci. A pak ucítil, jak se Miki

celý hroutí k zemi. Svaly psa mu v rukou povolily a změkly. Dvě nebo tři minuty klečel vedle Mikiho, potom zavřel dveře a rozsvítil novou lampu. Postavil převrácený stůl a položil na něj lampu. Miki se nehýbal. Ležel natažen na břicho, s hlavou mezi předními tlapami, a s něhou prosbou v očích pohlížel na Challonera.

Challoner napřáhl obě paže.

„Miki!“

V mžiku byl Miki u něho, vzepjal se a přední tlapy mu položil na prsa. Challoner psa objal a pohlédl na podlahu. Byly tam skvrny a kusy vytržené látky.

„Miki, starý brachu, mockrát ti děkuju,“ řekl.

## KAPITOLA XXII

Nazítří ráno se vydala tři spřežení a čtyři muži s Challonerovou výstrojí na cestu k severozápadu, k Sobímu jezeru, kde stála při ústí Cochraný Challonerova nová stanice. O hodinu později vyrazil Challoner na západ s lehkými saněmi a pěti psy do kraje Jacksonova kolena. Za ním jel jeden MacDonnellův Indián se saněmi, na nichž měl přivést Nanetu do Fort O'Godu.

Duranta ani Tetřívka Pieta už Challoner nespatriil. Spokojil se MacDonnellovým vysvětlením, že nepochybně opustili stanici brzy poté, co napadli Challonera v chatě. Jejich zmizení urychlila zřejmě skutečnost, že se dnes očekával ve Fort O'Godu příjezd hlídky Královské severozápadní jízdní policie, která byla na cestě do York Factory.

Mikiho vyvedli z chaty až těsně před odjezdem a přivázali ho k rukojeti Challonerových saní. Když uviděl pět psů dřepících na zadku, ztuhl a v krku se mu ozvalo staré vrčení. Z Challonerových konejšivých slov rychle pochopil, že tato zvířata nejsou nepřátelé. Ostražitost a podezíravost přerostla v jakousi zvědavost a zájem. Bylo to dobromyslné spřežení; bylo odchováno na jihu a nemělo v sobě ani kapku vlčí krve.

V posledních čtyřadvaceti hodinách měly události v Mikiho životě tak rychlý a živý spád, že kus cesty od Fort O'Godu mu všechny smysly háraly rozjitřenými předtuchami. V mozku se mu promítala směsice podivných a vzrušivých obrazů. Kdesi daleko, v téměř nedohledné dálce, ožívaly obrazy událostí, které se staly dříve, než se stal vězněm Jakuba Le Beua. Události v Nanetině chýši a ve Fort O'Godu byly tak vzrušující, že v jejich světle bledla i vzpomínka na Nýwu. V mysli mu ožívaly podoby lidí, psů a mnoha jiných věcí, které nikdy dříve neviděl. Svět se náhle přeměnil v nepřehledný zástup takových Durantů,

Tetřívků Pietu a Jakubů Le Beauů, dvounohých zvířat, kteří ho tloukli a málem zabili a kteří ho nutili zápasit na život a na smrt. Pomstil se a okusil, jak chutná jejich krev. A měl se nyní před nimi na pozoru. Zkušenost mu říkala, že jsou všudypřítomní. V jeho představách jich bylo tak nespočetně jako vlků v lese, nespočetně jako těch, které viděl natlačené kolem velké klece, v níž zadával vlčáka.

V celém tomto rozvířeném a pokřiveném světě byl jen jeden Challoner, jen jedna Naneta a jen jedno dítě. Všechno ostatní byl chaos nejistoty a temné hrozby. Když se k nim Indián dvakrát zezadu přiblížil, ohnal se na něho s divokým zavrčením. Challoner ho pozoroval a rozuměl mu.

Jeden obraz mu v mozku vynikal nad všechny ostatní. Byl jasný a bez stínu – obraz Nanety. Ano, byl dokonce určitější než sám Challoner. Podvědomě živě cítil její jemné ruce; její líbezný měkký hlas, vůni jejích vlasů, šatů a těla; a součástí této ženy – jako je ruka součástí těla – bylo dítě. V tomto bodě nemohl Challoner Mikiho chápat a zmocňoval se ho zmatek, když se ten večer utábořili. Dlouho seděl u ohně a snažil se vzkřísit přátelství těch dnů, kdy byl Miki ještě štěnětem. Avšak podařilo se mu to jen částečně. Miki byl nepřístupný. Každý nerv se mu v těle napínal k prasknutí. Neustále pohlížel k západu a pokaždé, když tím směrem zavětril, vydralo se mu z krku tiché zakňučení.

Do Challonerova srdce vstoupila pochybnost, a proto uvázal ten večer Mikiho blízko stanu na silný kožený řemen.

Dlouho poté, co Challoner odešel spát, seděl Miki na kyčlích u smrku, k němuž byl přivázán. Bylo asi deset hodin; noc byla tak tichá, že prskání dohasínajícího ohně mu znělo v uších jako práskání bičem. Oči Mikiho byly široce rozevřené a číhavé. U pozvolna dohořívajících polen rozeznával nehybný obrys spícího Indiána, zabaleného do tlustých příkrývek. Kousek za ním si vyhrabali svá lože psi; byli tiše. Měsíc stál téměř přímo nad hlavou a jednu nebo dvě míle dále zamířil vlk čumákem k jeho zářivému jasu a zavyl. Tento zvuk – zvučí hlas dalek – přilil ohně do rostoucího vzrušení v Mikiho krvi. Obrátil se k nařikajícímu hlasu. Chtělo se mu zavýt v odpověď, toužil zvrátit hlavu dozadu a výt na lesy, měsíc a na nebe poseté hvězdami. A zatím cvakl jen čelistmi a pohlédl na stan, kde spal Challoner. Klesl na břicho do sněhu, ale hlava stále číhala a naslouchala. Měsíc začal již klesat k západu. Oheň dohořival, až z polen zbyla jen matná a čadivá záře; ručičky na Challonerových hodinkách ukazovaly, že již minula půlnoc, avšak Miki měl oči stále doširoka otevřené a vzrušení, které se ho zmocnilo, ho naplňovalo neklidem. Až ho pak nakonec volání, které na něho dýchalo z noci, zcela ovládlo; rozkousal řemen. Volala ho dobrá žena – Naneta a dítě.

Když se Miki osvobodil, očichal okraj Challonerova stanu. Hřbet mu poklesl. Svěsil ocas. Věděl, že v této chvíli zrazuje pána, na kterého tak dlouho čekal a který tak silně žil v jeho snech. Uvědomoval si to jen nejasně, přesto však na něho padla sklíčenost. Vrátil se k němu. Toto přesvědčení mu matně tanulo v mysli. Ale teď – tuto noc – musí jít. Odplížil se do tmy. S liščí obezřetností se proplétal mezi spícími psy. Nenaroval se, dokud nebyl nejméně čtvrt míle od tábora. A pak jako šedý pádící stín uháněl ve světle měsíce na západ. Jeho běh neprozrazoval ani stín nejistoty. Neúnavně utíkal stále kupředu, rány ho přestaly bolet, nohy měl silné a plíce mohutné jako nejzdatnější vlk v lese. Nezlákali ho králíci uskakuující mu z cesty, téměř pod nosem ucítil pach kanadské kuny, ale ani o píd' se neuchýlil ze své dráhy. Neomylný orientační smysl ho vedl stále vpřed, přes močály a hluboké lesy, přes jezero a bystřinu, přes rozlehlé mýtiny a zuhelnatělá spáleniště. Jen jednou se zastavil u potoka, kde rychle proudící voda nezamrzla, a napil se. I tehdy si jen chvatně lokl a hned uháněl dále. Měsíc klesal stále níže, až zmizel docela. Hvězdy počaly blednout. Malé zhasínaly a velké matněly, jako by usínaly. Na lesní svět se sneslo velké, sněhové, strašidelné šero.

Za šest hodin od půlnoci do svítání urazil Miki třicet pět mil.

A pak se zastavil. Natáhl se na břicho ke skále na temeni hřebene a pozoroval, jak se rodí den. Odpočíval, u huby měl pěnu a těžce oddychoval. Konečně matné zlato zimního slunce začalo barvit východní oblohu. A pak se objevily první zlaté šípy jasného slunce, vyrážející přes hradby na východě jako záblesky děl z opevnění. Miki se postavil a díval se na jitrní kouzlo světa. Padesát mil za sebou měl Fort O' God, před sebou – dvacet mil – Nanetinu chýši. Začal slézat směrem k chýši.

Jak mil mezi ním a chatou ubývalo, opět pocítil onu sklíčenost, která se ho zmocnila u Challonerova stanu. A přece byla odlišná. Běžel, jako by mu šlo o život. Poslechl volání. A nyní, před koncem, ho zachvátil strach, jak bude asi uvítán. Neboť u té chaty zabil muže – a ten muž patřil ženě. Jeho běh se stal nejistější. Odpoledne ho zastihlo jen míli od domova Nanety a dítěte. Jeho citlivý nos ucítil ve vzduchu slabý zápach kouře. Nešel za ním, ale kroužil jako vlk, opatrně a váhavě se přibližoval, až se posléze octl před malou mýtinkou, kde se pro něho přednedávnem zrodil nový svět. Uviděl klec z planěk kmenů, tak jak ji nechal Durant, když ho ukradl. Uviděl sníh navršený na místě, kde napadl dvounohé zvíře – a zakňučel.

Díval se na dveře chaty – byly dokořán otevřené. Neviděl známky života, ale cítil jej. Z komína stoupal kouř. Proplížil se přes otevřené prostranství. Způsob jeho chůze prozrazoval hlubokou pokoru – prosbu o milost, zachoval-li se špatně, modlitbu k bytosti, kterou zbožňoval, aby ho neodehnala.

Došel ke dveřím a nahlédl dovnitř. Místnost byla prázdná. Naneta tam nebyla. Pak natáhl uši kupředu a vzrušeně, napjatě naslouchal, naslouchal, naslouchal tichému broukavému zvuku, který vycházel z postýlky. Namáhavě polkl; z krku mu vyšlo neslyšné zakňučení, drápy zaškrábaly o podlahu a pak vystrčil svou velkou hlavu přes pelest postýlky. Uviděl dítě. Olízl ho svým horkým jazykem – jen jednou – a pak si podruhé zhluboka povzdechl a ulehl na podlahu.

Uslyšel kroky. Vešla Naneta s plnou náručí pokrývek; zanesla je do menšího pokoje a uviděla ho, až když se vrátila. Chvíli vyjeveně zírala. Pak podivně lehce vykřikla a rozběhla se k němu. Miki znovu ucítil na sobě její ruce, položil jí čumák na prsa a pošťkával jako štěně. A Naneta se smála a vzlykala, a dítě v postýlce kopalo, výskalo a zvedalo nožky v mokasínkách do vzduchu.

„ Aú - ú - tap - wa - mukan (po čertovi přichází anděl),“ říkají Kríové. A smrtí jejího manžela Le Beaua odešlo z Nanetina života všechno zlé. Byla krásnější než předtím. V tmavé, čisté záři jejích očí se zrcadlilo nebe. Nebyla již psem umořeným holí a bičem surovce; vzkříšená duše ji obestřela nádherou. Zbavila se tísnivého jařma a vrátilo se jí mládí. Byla šťastná. Radovala se z dítěte, ze svobody, ze slunce a z hvězd, které pro ni opět zazářily; svitla jí nová naděje, hvězda ze všech hvězd největší. Večer se k ní Miki vrátil, znovu se k ní připlazil, když si česala své skvostné vlasy; miloval jejich sladkou vůni, bylo pro něho rozkoší položit si hlavu na její kolena a cítit, jak ho vlasy zavalují. A Naneta ho k sobě vroucně přitiskla, neboť to on jí přinesl svobodu, naději a život. Události nedávné minulosti již přestaly být tragédií. Byla to spravedlnost. Přišel Miki, aby pro ni učinil to, co by byl jinak vykonal otec nebo bratr.

A druhý večer, když brzy po setmění přijel Challoner, měla Naneta náhodou opět vlasy rozpuštěny jako vždy před spaním; a když ji tak Challoner viděl, se třpytem světla v očích, pocítil, jak se mu svět pod nohama náhle zatočil – že celá léta směřoval k tomuto okamžiku.

## KAPITOLA XXIII

S příchodem Challonera do chaty Nanety Le Beauové zmizel ze světa Mikiho každý chmurný stín. Neuvědomoval si, jak je to všechno podivuhodné, ani se neznepokojoval, co přinese budoucnost. Žil výlučně jen přítomností – čarokrásným hodinám, kdy všechny bytosti, které kdy miloval, měl pohromadě. A přece v pozadí vzpomínek na ty věci, které

se mu vstřebaly hluboko do duše, byl obraz medvěda Nýwy, jeho druha, bratra a přítele z mnoha bitev; myslel na studenou, sněhem zavalenou jeskyni, v níž se Nýwa ponořil do toho dlouhého a tajemného spánku, který se skoro rovnal smrti. Ale nyní žil přítomným okamžikům. Hodiny přerůstaly v dny, a Challoner neodcházel, ani Naneta neodjela s Indiánem do Fort O'Godu. Indián se vrátil k MacDonnellovi se zprávou, v níž Challoner správci sděloval, že dítě má něco s plícemi a že Naneta nemůže cestovat, dokud se počasí, které je nesmírně studené, neoteplí. Žádal, aby jim po Indiánovi poslal určité zásoby.

Navzdory hroznému zimě, jež následovala po zrodu nového roku, postavil si Challoner na pokraji lesa, sto yardů od chaty, stan a Miki rozdělával svůj čas mezi chatu a stan. Nastaly mu nádherné dny. A Challonerovi...

Miki cosi pozoroval, i když bylo nad jeho síly to pochopit. Jak se dny prodlužovaly v týden a týden ve dva, měla Naneta v rozzářených očích něco, co tam nikdy dříve nebylo, její líbezný hlas se nějak nově zachvíval a večerní modlitba obsahovala díkůvzdání za nové a velké štěstí.

A pak jednoho dne, když Miki vzhlédl od dětské postýlky, vedle níž ležel, uviděl Nanetu v objetí svého pána, s obličejem k němu obráceným. Oči jí zářily jako hvězdy a Challoner říkal něco, co změnilo její tvář v tvář anděla. Miki byl zmaten. A jeho zmatek ještě stoupl, když Challoner přistoupil k postýlce a přivinul si dítě do náruče; a žena – chvíli je oba pozorujíc s tím kouzelným pohledem v očích – si náhle zakryla rukama obličej a začala vzlykat. Z Mikiho hrdla se vydralo slabé zavrčení, ale vtom objal Challoner i Nanetu, Naneta objala muže i dítě a vzlykala cosi, v čem se Miki nemohl vůbec vyznat. Přece však pochopil, že nesmí ani vrčet, ani vyskočit. Pocítil zázračné vzrušení té nové věci, která přišla do chaty; těžce polkl a díval se. Uplynuly sotva dvě vteřiny a Naneta poklekla k psovi a objala ho jako před chvílí muže. A Challoner tančil jako chlapec – chovaje děťátko na ruku. I on pak klesl vedle Mikiho a zvolal:

„Miki! Miki! Už nejsem sám!“

A Miki se snažil pochopit.

Tehdy po večeři Miki viděl, jak Challoner rozplétá Nanetě nádherné vlasy a češe je. Smáli se jako dvě šťastné děti. A Miki se ještě úporněji namáhal, aby tomu přišel na kloub.

Když Challoner odcházel do stanu na pokraji lesa, vzal Nanetu do náruče, líbal ji a hladil po lesklých vlasech; a Naneta vzala jeho obličej do dlaní, smála se a téměř plakala štěstím.

Tehdy Miki konečně pochopil. Poznal, že ke všem obyvatelům chaty zavítala radost a štěstí.



Nyní, když se jeho svět srovnal, dal se Miki opět na lov. Zmocnilo se ho znovu vzrušení stezky a stále více se vzdaloval od chýše. Opět se držel staré Le Beauovy cesty k pastím. Ale pasti byly nyní sklaplé. Miki ztratil hodně ze staré obezřetnosti. Ztloustl. Necítil už nebezpečí v každém závanu větru. V třetím týdnu Challonerova pobytu v chatě, v den, který přinesl konec studeného údobí a začátek teplého počasí, narazil deset mil od mýtiny, na močále, na starou padací past. Le Beau ji nalíčil na rysa, ale návnada zůstala nedotčena. Byl to kus na kost zmrzlého sobího masa. Miki je počal zvědavě očichávat. Přestal se bát nebezpečí. Z jeho světa zmizely nástrahy. Uždibl si. Zatáhl – a trám sekl dolů. Chybělo jen maličko a přerazil by mu hřbet. Čtyřicet hodin ležel bezmocně a ochromeně pod trámem. Celou tu dobu vytrvale zápasil, až se zpod něho vyprostil. Oteplilo se a napadl měkký sníh, který zakryl všechny stopy a stezky. Miki se vlekl tímto sněhem, zanechávaje za sebou cestu jako vydra v bahně, neboť zadní polovina těla mu úplně ochrnula. Hřbet přeražen nebyl; byl jen dočasně ochromen těžkým trámem.

Mířil k chatě, ale každá stopa, kterou se prodral, mu působila muka; postupoval tak pomalu, že za hodinu neušel víc než čtvrt míle. Další noc ho zastihla ani ne dvě míle od pasti. Dovlekl se do úkrytu pod keřem a ležel tam až do úsvitu. Celý den se ani nepohnul. Příští ráno – čtvrtý den od doby, kdy se vydal od chaty na lov – nebyla už bolest ve hřbetě tak velká. Ale i pak se dotáhl sněhem vždy jen o několik yardů. A opět ho vzal pod ochranu dobrý duch lesů, neboť odpoledne narazil na částečně ohlodanou mrtvolu jelena, kterého uštvali vlci. Maso bylo tvrdé, ale hladově je hryzl. Pak si našel úkryt pod kupou spadlých stromových vršků a deset dnů se tam zmítal mezi životem a smrtí. Nebýt jelena, byl by zahynul. Někdy se dovlekl k mrtvole každý den, někdy každý druhý den. To ho zachránilo před smrtí hladem. Teprve na konci druhého týdne se mohl pořádně postavit na nohy. Patnáctého dne se vrátil k chatě.

Když byl na pokraji mýtiny, padla na něho předtucha velké změny. Chata stála na svém místě. Nebyla jiná než před patnácti dny. Ale z komína nevycházel kouř a okna se bělala námrazou. Sníh kolem chaty byl bílý a čistý jako ohromné neposkvřené prostěradlo. Váhavě se pustil přes mýtinu ke dveřím. Nikde nenašel žádné stopy. Práh byl zavát vysokou závějí sněhu. Zakňučel a zaškrabal na dveře. Nikdo neotevřel. A nezaslechl ani nejmenší zvuk. Vrátil se na kraj lesa a čekal. Čekal celý den, občas zašel k chatě a číchal kolem ní, aby se přesvědčil, že se nezmýlil. Když se setmělo, vyhrabal si doupě v čerstvém sněhu u dveří a proležel tam celou noc. Přišel nový den, šedivý a prázdný, a z komína se zase nezakouřilo a za stěnami z kmenů se neozval ani hlásek. A Miki konečně pochopil, že Challoner, Naneta i dítě odešli.

Nevzdával se však naděje. Přestal již naslouchat, zda se neozvou zevnitř chaty, ale číhal a

bystřil uši, zda se nevyonoří z lesa. Vždy chvíli slídl, hnal se hned na tu, hned na onu stranu chaty, nadarmo přičichával k čerstvému, neporušenému sněhu a občas dlouze větřil. Odpoledne odběhl s tělem zoufale schlíplým hlouběji do lesa, aby si ulovil králíka. Když ho chytil a povečeřel, zase se vrátil a prospal v doupěti u dveří druhou noc. Zůstal ještě třetí den a třetí noc; tuto třetí noc slyšel výt vlky pod jasným a čistým nebem a tehdy poprvé bolestně zavyl – hořepným nářkem, který se kvílivě nesl od mýtiny, žadonivou touhou po pánovi, Nanetě a po dítěti. Nebyla to odpověď vlkům. V jeho hlase se chvěl strach, bázeň zvířete, které znenadání propadlo šílenému zoufalství.

A nyní propadl většímu pocitu opuštěnosti, než kdy předtím. Jako by něco našeptávalo jeho psímu rozumu, že vše, co viděl a prožil, byl pouhý sen a že stojí opět tváří v tvář starému světu, jeho nástrahám, jeho rozsáhlé a srdceryvné prázdnotě, jeho nepřátelství a neustálému zápasu o uhájení života. Pudy otupené bezstarostným životem v chatě se opět zostřily. Opět pociťoval bodavý záchvěv nebezpečí pramenící ze samoty a opět ho ovládla bývalá ostražitost, takže čtvrtého dne se plížil po okraji mýtiny jako vlk. Pátou noc už nespal na mýtině. Našel si míli vzdálenou hromadu vyvrácených stromů v lese. Té noci měl podivné a znepokojivé sny. Nezdálo se mu o Challonerovi, ani o Nanetě, ani o dítěti; ani o zápase a o nezapomenutelných věcech, které viděl na stanici. Snil o vysokém holém hřebeni zavaleném hlubokým sněhem a o jeskyni, která byla tmavá a hluboká. Opět bydlil se svým bratrem a přítelem z dní, které minuly – s medvědem Nýwou. Snažil se ho vzbudit, cítil jeho teplé tělo a slyšel ospalé, protestující bručení. A pak o chvíli později opět zápolil v ráji černých bobulí a utíkal s Nýwou před rozlícenou medvědicí, která vtrhla do jejich hájemství. Když se z těchto snů náhle probudil, chvěl se a svaly se mu napínaly. Zavrčel do tmy. Jeho kulaté oči svítily ve tmě jako pochodně. Tiše a toužebně zakňučel v té temné sloji pod polomem a chvíli naslouchal, neboť doufal, že se snad Nýwa ozve.

Měsíc od té noci se držel poblíž chaty. Alespoň jednou denně a někdy i v noci se vracíval na mýtinu. A stále častěji zabloudil myšlenkami k Nýwovi. Záhy v březnu nastalo Tiki-Swau (Velké tání). Na nebi nebylo ani mráčku a celý týden svítilo slunce. Oteplilo se. Sníh měkl pod nohama a na slunečných stráních kopců a hřebenů roztával do crčivých stružek nebo sklouzával dolů v sesuvech, které vypadaly jako miniaturní laviny. Svět se zachvíval novým vzrušením. Pulsoval sílícím tlukotem jara; Mikimu pučela v srdci nová naděje, nový pocit, nový rozlet, neboť mu pud našeptával rozechvívající novinu.

Nýwa se teď probudí!

Rozuměl tomu hlasu. To mu zpívala zurčivá hudba stoupajících bystřin; slyšel jej v teplém větru, z něhož vymizel mrazivý dech zimy; rozeznával jej v nových vůních, které stoupaly ze země; cítil jej ve vlhké omamné vůni černé lesní prsti. Vzrušovalo ho to. Hlas ho volal. A

Miki nabyl jistoty!

Nýwa se teď probudí!

Odpověděl na zavolání. Zákony přírody jsou tak neúprosné, že ho mohla zadržet jen fyzická síla. A přece nespěchal tak, jako spěchal z Challonerova tábora k chatě s Nanetou a dítětem. Tehdy měl před sebou jasný cíl, cosi určitého a hmatatelného, co ho pohánělo, aby toho dosáhl. Zpočátku ho poháněl jen pud, nikoliv skutečnost. Dva nebo tři dny byla jeho cesta k západu klikatá a neurčitá. Potom se napřímila a časně zrána pátého dne vyšel z hlubokého lesa na pláň a za tou plání uviděl hřeben. Dlouho se díval přes rovné prostranství a pak hned vykročil dále.

Obraz Nýwy se mu v mysli vyjasňoval stále ostřeji. Jako by to bylo teprve včera nebo předevečím, co z jeskyně odešel. Tehdy byl hřeben zavalen sněhem a nad zemí visel šedivý, strašidelný soumrak. Nyní tam bylo jen málo sněhu, slunce svítilo a nebe bylo opět modré. Šel dále a zavěšil u paty hřebene; nezapomněl cestu. Nebyl nedočkavý, protože čas přestal mít pro něho nějaký určitý význam. Včera z tohoto hřebene odešel a dnes se vrací. Šel přímo k ústí Nýwova doupěte, nyní již volnému. Strčil dovnitř hlavu až po ramena a zavěšil. Ach, to lenivé medvědisko je ale ospalec! Stále ještě spí. Miki ho cítil. Když se napjatě zaposlouchal, mohl ho i slyšet.

Přešel přes nízkou závěj sněhu, který ucpal hrdlo jeskyně, a důvěřivě vstoupil do tmy. Uslyšel tiché, ospalé chrčení a mocný vzdech. Nýwa spal na jiném místě a Miki o něho klopýtl. Nýwa opět zamručel a Miki zakňučel. Zajel čumákem do Nýwova čerstvého, nového jarního kožichu. Očichal Nýwu od ocasu až k hlavě. Opravdu, bylo to teprve včera. A nyní se mu vybavilo vše! A proto štípl náhle Nýwu zuby do ucha a pak zaštěkal oním tichým, hrdelním hlasem, jemuž Nýwa vždy rozuměl.

„Vstávej, Nýwo,“ jako by říkal. „Vstávej! Sníh zmizel a venku je nádherně. Vstávej!“

A Nýwa se protáhl a široce zazíval.

## KAPITOLA XXIV

Starý Krí Mišaba se vyhříval na skále na sluneční straně kopce, z něhož se otvíral rozhled nahoru a dolů na údolí. Mišaba, jemuž před mnoha a mnoha lety říkali Obr, byl velmi starý. Byl tak starý, že ani správcovy knihy ve Fort O'Godu neobsahovaly záznam o jeho narození. Nezmiňovaly se o něm ani „staniční deníky“ v Albany House, Cumberland

House, Norway House nebo Fort Churchill. Snad dále na severu, v Lac La Biche, Old Fort Resolutionu nebo ve Fort Mac Phersonu, by se možná po něm dala najít nějaká stopa. Pleť měl scvrklou a zvětralou jako stará jelení kůže a kolem hnědé vyhublé tváře mu padaly až na ramena vlasy bílé jako sníh. Ruce i nos byly stařecky vyzáblé. Ale oči měl ještě jako temné granáty, a ačkoliv mu už sloužily skoro celé století, jejich ostří se neotupilo.

Těkaly nyní údolím. Za zády, míli cesty na druhé straně hřebenu, měl starý lovec Mišaba srub, v němž žil sám a sám. Zima byla dlouhá a studená. Z radosti nad příchodem jara si Mišaba vyšel na hřeben, aby se vyhřál na sluníčku a porozhlédl se po měnícím se světě. Asi hodinu bloudily jeho oči sem a tam po údolí jako oči starého a ostražitého sokola. Vzdálený okraj údolí vroubil smrkový a cypřiškový les; mezi ním a hřebenem se rozprostírala lučnatá pláň – místy ještě pokrytá tajícím sněhem, místy holá a zářící v slunečním svitu matnou zelení. Z místa, kde Mišaba seděl, mohl též vidět srázný svah, který sbíhal od hřebene na pláň sto yardů dále. Ale ten ho nezajímal, leda snad v tom, že by byl viděl do údolí o míli dále, kdyby nebyl stál v jeho zorném poli.

Asi hodinu pozoroval všechno kolem s upřeností sfingy, zatímco se pomalu vinul vzhůru kouř z jeho černé dýmky – a zíral na probouzející se život. Půl míle od místa, kde seděl, vyšlo z lesa stádo sobů a zatoulalo se do nedalekého křovinatého porostu. Nezapálili Mišabovu starou krev touhou po zabíjení, protože vzadu v chatě již viselo čerstvé maso. Ještě kousek dále uviděl bezrohého losa, jehož jarní ošklivost byla tak směšná, že se Mišabova pergamenová kůže na obličeji na okamžik svařila do úsměvu a z úst mu vyšlo tiché a pobavené zachrčení. Neboť Mišaba si až do svého stáří uchoval smysl pro humor. Jednou zahlédl vlka, dvakrát lišku a nyní upíral oči na orla vznášejícího se vysoko nad jeho hlavou. Mišaba by ani za nic na světě nevystřelil na toho orla, protože rok co rok mu dělal společníka v jeho samotářském životě, a když přišlo jaro, kroužil vysoko nad ním, až u slunce. Proto Mišaba jen zamručel, když ho pozoroval, a byl rád, že Apisk v zimě nezahynul.

„Kata y ati sisjú,“ šeptal si a žhnoucí oči se mu pověřčivě zaleskly. „Už dlouho spolu žijeme a je souzeno, abychom spolu zemřeli, Apisku. Mnohokrát jsme už vítali jaro a brzy nás navždy pohltí černá zima.“

Jeho oči se pomalu svezly níže a pak spočinuly na srázném svahu hřebene, který mu uzavíral výhled. Srdce mu v těle prudce poskočilo, dýmka vypadla z úst do ruky; a bez pohnutí zíral – zíral jako zkamenělý.

Na rovné, sluncem zalité plošině, vzdálené ne více než osmdesát nebo devadesát yardů, stál mladý černý medvěd. V teplé záři slunce medvědův jarní kožich svítil jako leštěný

antracit. Mišabu však neudivilo to, jak se medvěd nenadále objevil. Žasl nad tím, že Wakajúovi stálo těsně po boku jiné zvíře a že to nebyl medvědí bratříček, ale obrovský vlk. Pozvedl pomalu jednu ruku k očím, aby si je protřel, neboť se domníval, že ho šálí zrak. Žil už na světě víc než osmdesát let, nikdy však nepoznal vlka, který by se spřátelil s medvědem. Byli od přírody nepřátelé. Příroda předurčila, aby jejich vzájemná nenávist byla nejhlubší záští v lese. Proto Mišaba nevěřil chvíli svým vlastním očím. Ale příští okamžik ho přesvědčil, že takový zázrak se doopravdy stal. Protože vlk se k medvědovi natočil bokem, a byl to opravdu vlk! Ohromné zvíře s mohutnou kostrou, sahající medvědovi Wakajúovi až po plece, velké zvíře s velikou hlavou a...

A tu poskočilo Mišabovi srdce podruhé, neboť vlk má na jaře ocas mohutný a ježatý, ale ocas tohoto zvířete byl tak hladký jako ocas bobra.

„Óni muš!“ vydechl tiše Mišaba. „Pes!“

Indián se skrčil a odplížil se dozadu. Puška jako naschvál stála mimo dosah na druhé straně skály.

Na druhém konci těch osmdesáti nebo devadesáti yardů stál Nýwa s Mikim a mžourali do jasného slunečního svitu; ústí jeskyně, v níž prospal Nýwa tolik měsíců, měli zrovna za zády. Miki byl zmaten. Znova mu připadalo, že opustil doupě a lenivého Nýwu vyspávajícího jako dudek teprve včera, a ne před měsíci. A teď, když se k němu vrátil po kruté zimě v lesích, ohromilo ho, že Nýwa tak zmohutněl. Neboť Nýwa během svého čtyřměsíčního spaní neustále rostl a byl teď o polovinu větší než v době, kdy uléhal ke spánku. Kdyby byl Miki uměl mluvit krísky a kdyby mu Mišaba byl dal příležitost, snad by mu byl vyložil, jak se věci mají.

„Víte, pane Indiáne,“ řekl by snad, „toto medvědí mládě a já jsme kamarádi skoro od chvíle, kdy jsme se narodili. Muž jménem Challoner nás spolu svázal už tehdy, kdy byl Nýwa tak veliký jako vaše hlava, a něco jsme se naprali, než jsme se jaksepatří seznámili. Potom jsme se ztratili a přilnuli jsme k sobě jako bratři. Zažili jsme minulé léto moře švandy a dobrodružství, až nakonec, když se ochladilo, našel si Nýwa tuto díru v zemi a ten líný darebák do ní zalezl a prospal celou zimu. A to nemluvím o tom, co jsem zažil v zimě. Bylo toho požehnaně. A tak mě teď na jaře napadlo, že je čas, aby Nýwa vymetl ze své pošetilé hlavy pavučiny, a vrátil jsem se k němu. A tady nás máte! Ale jedno mi řekněte: Jak to, že Nýwa tak vyrostl?“

Byla to právě tato myšlenka – velikost Nýwy –, která zaměstnávala v přítomném okamžiku Mikiho nejvíc. Mišaba však neposlouchal vysvětlování a místo toho sahal po pušce. Nýwa zatím větřil čumákem ve vzduchu a začal pociťovat podivný pach. Z nich tři Nýwa jediný neviděl na situaci nic podivuhodného. Když uléhal před čtyřmi a půl měsíci

ke spánku, měl Mikiho po boku; a dnes, když se probudil, měl ho u sebe zase. Čtyři a půl měsíce pro něho nic nezměnily. Tolikrát šli s Mikim společně spát a společně se probudili, čas pro něho nic neznamenal. Mohlo to být docela dobře včera večer, co šel spát.

Nýwu znepokojovala jediná věc – ten podivný pach, který zachytil ve vzduchu. Instinktivně si jej vysvětlil jako nebezpečí – přinejmenším jako něco, co by raději necítil, než naopak. Proto s varovným úf k Mikimu uskočil pryč. Když Mišaba vyhlédl podél okraje skály, připraven k jisté ráně, už se mu jen mihli na útěku. Rychle vypálil.

Zvuk výstřelu a kvílivý bzukot kulky nad hřbety vyvolal v Mikim a Nýwovi vzpomínky na přemnoho věcí; a Nýwa, jak to vždy v takových situacích dělával, nahrbil hřbet, uši přitiskl těsně k hlavě a dal se na útěk, který přiměl Mikiho, aby s ním zčerstva pelášil nejméně míli. Pak se Nýwa zastavil a mocně funěl. Poněvadž třetinu roku nic nejedl a tělo měl po dlouhém lenošení zesláblé, jen taktak, že se po běhu nezhroutil. Trvalo několik minut, než mohl popadnout tolik dechu, aby zachrčel. Miki ho zatím od čumáku až k zadku starostlivě očíhával. Zřejmě shledal všechno v pořádku, protože nakonec krátce zaňafal a bez ohledu na svou velikost a důstojnost dospělého věku začal kolem Nýwy poskakovat způsobem, jímž důrazně vyjadřoval radost nad tím, že se kamarád probudil.

„Byla to pekelně osamělá zima, Nýwo, a mám radost jako blázen, že tě vidím opět na nohou,“ říkalo jeho dovádění. „Do čeho se pustíme? Což abychom si zalovili?“

Zdá se, že tím vystihl Nýwovu myšlenku, protože medvěd zamířil přímo do údolí, a když se dostali k rozlehlému močálu, dal se do hledání kořenů a trávy k obědu; a jak hledal, pobroukával si – pobroukával si svým starým, sdílným, nemelodickým způsobem. A Miki, který lovil s ním, cítil, že opuštěnost opět z jeho světa zmizela.

## KAPITOLA XXV

Mikimu, a zvláště Nýwovi, se nezdálo nic kromobyčejného na tom, že jsou zase pohromadě a že se jejich kamarádství obnovilo. Tělo sice Nýwovi během zimního spánku vyrostlo, avšak vzpomínky či obrazy zůstaly v jeho mysli beze změny, mysl neprošla řadou pohnutých událostí, které pro Mikiho učinily zimu jediným dobrodružstvím, a proto přijímal Nýwa novou situaci naprosto samozřejmě. Stále se živil, jako by se za uplynulé čtyři měsíce nestalo nic neobvyklého, a když uhasil prvotní palčivost hladu, upadl do starého zvyku – přenechal vedení Mikimu. A Miki najel na staré koleje tak hladce, jako by

v jejich bratrství byla mezera jedno dne nebo týdne, a ne čtyř měsíců. Je možné, že dělal, co mohl, aby Nýwovi vypověděl, co se událo. Přinejmenším měl jistě přání vyprávět mu, jakým zvláštním způsobem našel svého starého pána Challonera a jak ho opět ztratil. A rovněž jak se seznámil s ženou Nanetou a s děťátkem Nanetkou a jak dlouhý čas s nimi žil; a že je miloval tak jako nikdy nikoho na světě.

Táhlo ho to k staré chatě na severozápadě – k chatě, v níž žila Naneta s dítětem; a k této chatě zaváděl Nýwu v prvních dvou týdnech lovu. Medvěd projevoval teď na jaře velkou žravost a devět desetin času, kdy byl vzhůru, potřeboval k tomu, aby se nacpal takovým proviantem, jako kořínky, nalévajícími se pupenci a trávou. A proto nepostupovali rychle. První dny Mikiho takový lov naplňoval zoufalstvím a znechucením. Jednoho dne zadával pět králíků. Nýwa z nich spořádal čtyři a hltavě škemral o další.

Udivovalo-li a děsilo-li Mikiho před rokem, kdy byli ještě štěnětem a medvidětem, jak byl Nýwa stále při chuti, byl nyní více než ohromen, protože v jídle byl Nýwa bezednou studní. Jinak byl zase veselejší než dříve a v zápolení byl pro Mikiho více než vyrovnaným soupeřem, neboť byl téměř dvakrát těžší. Velmi brzy si zvykl těžit ze své váhové převahy a neočekávaně vždy skočil na Mikiho a přitiskl ho k zemi, dusil ho svým tučným tělem jako obrovským měkkým polštářem, držel ho tlapami, že se Miki nemohl ani pohnout. Občas si ho v tomto objetí k sobě přitiskl a válel se s ním a oba pak vrčeli a zuřili, jako by se rvali na život a na smrt. Mikimu se tato hra líbila, ačkoliv na tom býval doslova „pod psa“; až jednou se překulili přes okraj hluboké strže a pes i medvěd se zřítily jako lavina na dno. Po této příhodě se Nýwa dlouhou dobu se svou obětí neválel. Kdykoliv chtěl Miki bitku ukončit, stačilo, aby Nýwu ostře štípl dlouhými tesáky, a medvěd se rozmotal a vyskočil na nohy jako struna. Před zuby Mikiho měl nejhlubší respekt.

Avšak největší chvíle radosti zažíval Miki, když se Nýwa vztyčil na zadní nohy jako člověk. Pak byla skutečná pranice. Nejvíce ho vždycky znechutilo, když se Nýwa rozložil na stromě a chrupal.

Teprve začátkem třetího týdne se dostali k chatě. Nic se na ní nezměnilo a Mikiho tělo bezútešně pokleslo, když se na ni s Nýwou díval od okraje mýtiny. Žádný kouř, žádná známka života, a okno bylo nyní rozbité – pravděpodobně zásluhou zvědavého medvěda nebo rosomáka. Miki šel k oknu, vzepjal se na ně a začal je očichávat. Pach tam dosud byl, tak slabý, že ho mohl sotva zjistit. Ale to bylo vše. Velká místnost byla prázdná, zbyla jen kamna, stůl a několik kusů hrubého nábytku. Všechno ostatní bylo pryč. Během příští půlhodiny se Miki třikrát nebo čtyřikrát vzepjal na okenní rám; a nakonec i Nýwa, ponoukán zvědavostí, učinil totéž. I on ucítil slabý pach, který zachytil ten den, kdy vyšel z doupěte – a přece poněkud odlišný. Byl slabší, a ne tak nepříjemný.

Celý měsíc pak Miki naléhal, aby lovili v sousedství chaty; nevysvětlitelně ho to k ní přitahovalo jako magnet. Nýwa s tím byl načas srozuměn. Pak ho trpělivost přešla, propadl bručounství a celé tři dny se toulal, jak se mu zachtělo. Chtěl-li Miki zachránit spojení, musel jít s ním. Čas bobulí – začátek července – je zastihl šedesát mil na severozápad od chaty, na pokraji končiny, kde se Nýwa narodil.

Avšak toho léta bebi nak am džída (léta sucha a požárů) bylo bobulí poskrovnu. Již uprostřed července se začal nad lesy vznášet v tetelivých vlnách teninký šedý opar. Tři týdny ani nekápllo. I noci byly horké a vyprahlé. Každodenně vyhlíželi správci stanic s úzkostí v očích na svou oblast; a prvního srpna měla každá stanice několik míšenců a Indiánů, kteří dávali pozor na oheň. Obyvatelé lesa, kteří neodešli strávit léto na stanici, čekali ve svých chatách a vigvamech, čekali a bděli; každé ráno, v poledne a večer šplhali na vysoké stromy a pátrali přes ten chvějivý našedlý opar po známkách kouře. Vítr vál celé týdny vytrvale od jihozápadu; byl vyprahlý, jako by se hnal přes žhavý písek pouště. Bobule přisychaly na keřích, jeřabinky se scvrkávaly na stopkách. Potoky vyschly, močály se změnilly ve spečené rašeliniště a listy topolů visely ochable a bez života, tak schlíple, že ve vánku ani nezaševalily. Jen jednou za život vidí obyvatel lesa, aby se topolové listy tak kroutily a odumíraly, k smrti spálené letním sluncem. Je to kiskewahún (signál nebezpečí). Nejen varování před možnou smrtí ve vražedném ohni, ale i zlověstná předzvěst chudého lovu a prázdných pastí v následující zimě.

Když přišel pátý srpen, bloudil Miki s Nýwou v močálovitém kraji. V nížině bylo k zadušení. Nýwovi visel jazyk z tlamy a Miki supěl. Vlekli se podél černé, bahnitě říčky, která vypadala jako velká stoka, mrtvá jako všechno kolem. Slunce nebylo vidět, ale po obloze se rozlévala červená, sinavá záře – jak se slunce snažilo prodrat dusivým oparem, který houstl nad zemí. Protože byli v jakémsi kaňonu – na členitém úseku položeném níže než okolní kraj –, nespatri Miki ani Nýwa ten černající se mrak. Pět mil dále by mohli slyšet dusot kopyt a lomoz těžkých těl prchajících před smrtonosnou hrozbou požáru. A tak se naši dva přátelé pomalu sunuli přes vyprahlou bažinu, takže teprve v poledne se dostali z jejího okraje a zamířili přes zelenou obrubu lesa k vrcholu hřebene. Žádný z nich dosud nezažil hrůzu lesního požáru. Teď ji však pocítili. Nebylo potřeba žádných zkušeností. V mozku a v každém vlákně se jim probudil instinkt nashromážděný tisíci předchozích generací. Jejich svět nelítostně sevřel Iskútau (Ďábel ohně). Na jihu, na východě a na západě jej zahaloval rubáš černý jako noc a za vzdáleným okrajem močálu, od něhož přišli, uviděli první silné výšlehy plamene.

Když byli nyní z „kaňonu“ venku, cítili z té strany horký dech a s tím dechem k nim doléhal dunivý hukot, který zněl jako vzdálené burácení vodopádu. Čekali a napjatě



pozorovali, snažice se přijít věci na kloub. Jejich mozek se na několik okamžiků napínal v gigantickém úsilí. Instinkt přerůstal v poznání a pochopení. Nýwa jako medvěd byl postižen krátkozrakostí svého plemene. Proto nemohl vidět, jak se k nim žene černé tornádo kouře, ani plameny vyskakující od močálu. Ale cítil to. Nakrčil čumák do sta vrásek a byl připraven k úprku ještě dříve než Miki. Ale Miki, který měl zrak jako sokol, běžel už vpředu.

Hukot mohutněl. Zdálo se, že se žene ze všech stran. Avšak první příval popela se neslyšně snesl od jihu ještě před ohněm a pak se přivalil dým. Tu se Miki s podivným zakňučením otočil. Ale vůdcem se nyní stal Nýwa. Nýwa, jehož předkové běželi už desettisíckrát po staletí týž divoký závod se smrtí od doby, kdy se zrodil jejich svět. Nepotřeboval teď, aby byl dalekozraký. Věděl. Věděl, co je za ním a co je na obou stranách a kudy vede cesta do bezpečí; a ve vzduchu cítil a číchal smrt. Dvakrát se Miki pokusil zamířit k východu, ale Nýwa se nedal zmást. Přitiskl uši k hlavě a běžel dále na sever. Třikrát se Miki zastavil a obrátil se proti hrozbě, která cválala za nimi, avšak Nýwa se nikdy nezarazil ani na okamžik. Stále rovně dál – na sever, sever, sever, k výše položené zemi, k mohutným vodám, k rozlehlým pláním.

Nebyli sami. Rychle jako vítr se kolem nich přehnal sob. Rychle, rychle, rychle! křičel Nýwův instinkt, ale – vydržet! Neboť sob, pádící ještě rychleji než oheň, brzy padne vyčerpáním a pohltí ho plameny. Rychle – ale vydržet!

A vytrvale, klidně, svým hopsavým během běžel Nýwa stále první. Od západu jim přeběhl šikmo přes cestu los, schvácený a chroptící, jako by měl proříznuté hrdlo. Byl zle popálen a bezhlavě běžel přímo proti ohnivému valu na východě.

Vzadu a po stranách, kde se plameny řítily s nelítostnou dravostí hunských hord, slavila smrt bohatou a otřesnou žeň. Menší tvorové divočiny hledali útočiště v dutých kmenech, pod hromadami vyvrácených stromů, v hustých korunách a v zemi samotné – a zde také zemřeli. Králíci se měnili ve vyskakující ohnivé míče; pak leželi scvrklí a zčernalí. Kuny se upekly na stromech, kuna kanadská, mink a hranostaj se vplazili do nejhlubších zákoutí polomů a hynuli tam centimetr po centimetru; sovy se třepetavě vznesly z korun stromů, potácely se chvíli ve žhavém vzduchu a pak spadly doprostřed plamenů. Žádné zvíře nevydalo ani nejmenší zvuk – kromě dikobrazů. Když ti umírali, naříkali jako malé děti.

V zeleném smrkovém a cypřiškovém lese nasyceném pryskyřicí, která činila z hustých vrcholků stromů výbušné nálože, se oheň řítit s hrozivým burácením. Přímým útekem nebylo před ním záchrany pro člověka ani pro zvíře. Z této ohnivé záplavy jako by stoupal k nebesům jeden veliký, toužebný křik: vodu – vodu – vodu! Kde byla voda, tam byla i naděje – a život. Ve velké hodině nebezpečí byly zapomenuty zákony plemene, krve i

divočiny. Každé jezero se stalo spásným přístavem.

K takovému jezeru se dostal Nýwa, vedený neomylným instinktem a čichem, podporovaným hukotem a burácením ohnivé bouře za zády. Miki byl úplně bezradný; smysly se mu zamlžily; nozdry necítily nic kromě zápachu světa v plamenech, a proto slepě následoval svého kamaráda. Oheň obepínal jezero na jeho západním břehu. Voda jezera byla již hustě obydlena. Jezero – skoro kulaté – nebylo veliké. V průměru nemělo více než dvě stě yardů. Dále od břehů bylo množství sobů a losů; někteří z nich plavali, většinou však stáli na dně a z vody jim čouhaly jen hlavy. Mnoho krátkonohých zvířat bezcílně plavalo, zatáčejíce hned sem, hned tam, pohybující nohama jen natolik, aby se udržela nad vodou. Na břehu, kde se Nýwa a Miki zastavili, stál ohromný dikobraz, bláznivě vřeštící a hudrující, jako by láteřil na všechny, že ho vyrušili od oběda. Pak se pustil k vodě. Kousek dále na břehu se kuna kanadská a liška tlačily těsně k vodě, váhající smáčet si vzácné kožichy, dokud na ně nesáhne smrt; a jako by chtěla přinést čerstvé zprávy o této smrti, dověkla se na břeh jiná liška, promočená až na kůži. Připlavala od protějšího břehu, kde se již oheň šikoval do plamenné hradby. A když tato liška připlavala, s nadějí na záchranu, starý medvěd, dvakrát tak veliký jako Nýwa, se vyřítil se supěním z mlází, ponořil se do vody a odplaval. Menší živočichové se plazili, plížili a kradli po břehu; malý rudooký hranostaj, kuna, norek, králíci, veverky, pištící krysy a záplava myší. A konečně spolu s těmi tvory, které by za jiných okolností slupl jako malinu, vstoupil Nýwa pomalu do vody.

Miki šel za ním, a když mu voda sahala až po kolena, zastavil se. Oheň byl již blízko a hnal se jako závodní kůň. Přes ochrannou hradbu hustého lesa se valila mračna kouře a popela. Jezero se rychle ztratilo pod jejich příkrovem a z toho děsivého chaosu černoty, kouře a výhně vylétal zvláštní, zjitřený nářek, bečení losího telete odsouzeného k smrti a bučivá, hrůzou zjitřená odpověď matky. Bylo slyšet drásavé vytí vlka, vyděšené štěkání lišky, a nad tím vším vynikal hrůzostrašný pištivý nářek potáplic, jejichž domov se přeměnil v plamenné moře.

Nýwa začal plavat a zavolal do houstnoucího dýmu a rostoucího horka na Mikiho.

Miki zakňučel v odpověď a pustil se do vody za ním; držel se tak blízko svého černého bratra, že se čumákem skoro dotýkal jeho boku. Když se Nýwa dostal doprostřed jezera, dělal totéž, co dělala ostatní zvířata: pohyboval nohama pouze natolik, aby se udržel nad vodou. Avšak pro kostnatého Mikiho, jemuž nepomáhal záchranný pás sádla, nebyl zápas tak snadný. Musel doopravdy plavat, chtěl-li se udržet nad vodou. Tucetkrát obeplul Nýwu, a pak mu nějak svitlo, připlaval těsně k medvědovi a položil si přední packy na jeho ramena.

Jezero bylo nyní sevřeno nepropustnou stěnou ohně. Obří plamenné jazyky vyrážely po smolnatých stromech a šlehaly na padesát stop do rozpáleného vzduchu. Hukot požáru byl ohlušující. Dusil každý zvuk, který krutá agónie a smrt působily. Mučivě žhnul a páлил. Na několik hrozných minut vdechoval Miki do plic vzduch, který byl jako sám oheň. Nýwa každou chvíli ponořil hlavu pod vodu, Mikiho však pud neměl k tomu, aby dělal totéž. Stejně jako vlk, liška, kanadská kuna a rys by raději zemřel, než aby se úplně potopil.

Oheň se přehnal tak rychle, jako přišel. A stěny lesa, které byly ještě před několika okamžiky zelené, byly nyní zčernalé a mrtvé; a hukot se vzdaloval s plameny, až nakonec pohasl v tichý a hučivý šum.

Zvířata se pozvolna přibližovala k černým, doutnajícím břehům. Mnoho z těch tvorů, kteří se utekli do jezera, pomřelo. Hlavně byli postiženi dikobrazi. Všichni se utopili.

Blízko břehu bylo ještě horko jako ve výhni a země celé ho diny žhnula doutnajícím ohněm. Celý zbytek toho dne a následující noc se žádný živočich ani nehnu z mělké vody. A přece žádnému zvířeti ani nenapadlo, aby se vrhlo na svého souseda. Velké nebezpečí stmelilo všechny tvory v jednu rodinu.

Krátce před rozbřeskem prvního dne po ohni přišla záchrana. Spadla záplava deště, a když se rozednilo a na šeré obloze zazářilo slunce, nebylo ani památky po tom, čím jezero bylo, až na mrtvá těla, která se vznášela na hladině nebo lemovala břehy.

Živočichové se zase vrátili do zpusťované divočiny – a s nimi Nýwa i Miki.

## KAPITOLA XXVI

Mnoho dní po velkém ohni určoval cestu Nýwa.

Celý svět byl černou a mrtvou pustinou a Miki by si nevěděl rady, kudy se dát. Kdyby se bylo jednalo o malý, místní oheň, byl by se z těch spálených cest vymotal. Tento požár byl však nesmírného rozsahu. Přehnal se přes rozlehlý pás země a polovině těch zvířat, která se zachránila v jezerech a řekách, nezbývalo než zajít hlady.

Nýwa si však dobře věděl rady. Stejně jako neprojevil ani stín nerozhodnosti při útěku před ohněm, tak i nyní nezaváhal ani na okamžik, tak jistě poznal cestu k živému světu. Vedla na severozápad – přímo jako podle kompasu. Když narazili na jezero, Nýwa je vždy po břehu obešel, až se dostal na druhé straně jezera na místo přesně protilehlé, a pak se opět rozběhl k severozápadu. Putoval neustále, dnem i nocí, a jen nakrátko se zastavoval, aby si odpočinul. Na úsvitě druhého dne byl Miki více vyčerpán než Nýwa.

Mnoho věcí nyní nasvědčovalo, že se dostali k bodu, kde požár ztratil svůj ničivý rozmach. Viděli ostrůvky nedotčeného zeleného lesa, močály nepokosené plameny a tu a tam narazili na zelené louky. Močály a lesy zde byly hodovními tabulemi, protože tyto oázy uprostřed vypálené přírody oplývaly potravou, stačilo jen si ji vzít a pozřít. Poprvé Nýwa odmítl zdržovat se u plné spíže. Šestého dne byli sto mil od jezera, v němž se spasili před ohněm.

Byla to nádherná končina zelených lesů, rozlehlých plání a mnoha jezer a řek, rozčleněná tisícem nízkých hřebenů – usajau . Bylo to ideální loviště. Kraj byl bohatý na vodu, s bujnými toky uhánějícími mezi hřebenami od jezera k jezeru. Tento pruh země neutrpěl suchem tolik jako země dále na jihu. Celý měsíc lovili Nýwa a Miki ve svém ráji, tloustli a byli opět šťastni.

Jednou v září objevili na okraji močálu zvláštní věc. Zprvu si Miki myslel, že je to chata. Byla však o hodně menší než kterákoliv chata, jakou kdy viděl. Nebyla o mnoho větší než klec z mladých kmenů, v níž ho věznil Le Beau. Byla však zhotovena ze silných kmenů. Kmeny byly sroubeny tak, že je nešlo nijak rozbořit. A neležely těsně jeden na druhém; byly mezi nimi skuliny šest nebo osm palců široké. A byly u ní dokořán otevřené dveře. Z tohoto podivného vynálezu vycházel hutný zápach starých ryb. Mikiho zápach odpuzoval, Nýwu však mocně vábil; stále se držel poblíž, ať se Miki sebevíc vztekal, aby ho odtáhl. Miki byl nakonec znechucen zvrácenými kamarádovými choutkami a rozmrzele odběhl na lov sám. Teprve po dosti dlouhé době se Nýwa odvážil strčit do otvoru hlavu až po ramena. Očka se mu zaleskla, když nasál rybí pach. Obezřetně pokročil dovnitř té prapodivně vypadající věci z kmenů. Nic se nestalo. Viděl ryby, všechny jako na talíři, zrovna za tenkým kmenem, o nějž by se musel opřít, aby se k nim dostal. Rozvážně došel ke kmeni, opřel se a pak... Bác!

Prudce se otočil jako střelený. Otvor, jímž vstoupil, zmizel. Mladý kmen sloužil jako spoušť, uvolnil padací dveře – a Nýwa byl v pasti. Neztrácel hlavu. Bral situaci zcela chladně; v duši asi nikterak nepochyboval, že někde mezi kmeny je dostatečně veliká mezera, aby se jí protlačil ven. Několikrát pátravě zavěštil a pak se pustil do ryb. Byl zabrán do libovonné hostiny, když se před skupinou zakrslých balzámových jedlí několik yardů dále objevil Indián. Rychle obhlédl situaci, otočil se a zmizel.

O půl hodiny později přiběhl tento Indián na mýtinu, kde byly nedávno postaveny budovy nové stanice. Hnal se do skladu Společnosti. V kožešinami vyložené „kanceláři“ tohoto skladu se zamilovaně skláněl muž nad ženou. Indián je uviděl, když vstoupil, a pousmál se. Sakiiwawin (zamilovaný párek); tak je již začali nazývat na stanici Lac Bain – toho muže a ženu, kteří pro ně uspořádali velkou hostinu, když měli přednedávnm svatbu.

Jakmile Indián vstoupil, povstali a žena se na něho usmála. Byla krásná. Oči jí zářily a na tvářích měla růžový nach. Indiánovo srdce se rozehrálo úctou a láskou.

„Sláva, chytli jsme medvěda,“ řekl. „Ale je to napau (dospělý samec). Žádný medvídek, iskwau, Naneto!“

Bílý muž se pousmál.

„Nemáme zatrolenou smůlu, Naneto? Chceme ti opatřit medvíďátko, abys měla svého domácího mazlíčka, a pořád se nám to nedaří,“ řekl. „Byl bych přísahal, že bude lehká práce chytit tu matku s mládětem. Medvěd! Musíme ho pustit, Mútagu. Jeho kožich je bezcenný. Chceš jít s námi a pobavit se, Naneto?“

Přikývla a její drobný smích zazvonil radostí z lásky a života.

„Oui. Bude to k popukání – vidět ho, jak bude upalovat!“

Challoner šel první, se sekerou v ruce; vedle něho tiše kráčela Naneta. Na nimi šel Mútag s puškou pro každý případ připravenou. Challoner vyhlédl z husté clony balzámových jedlí, pak poodhrnul větve, aby Naneta uviděla klec a zajatce. Na pár okamžiků ztajila dech, když viděla, jak Nýwa přechází sem tam. Nyní už byl krajně rozčilen. Pak lehce vykřikla a Challoner cítil, jak mu prudce sevřela ruku. Než pochopil, k čemu se Naneta chystá, proletěla clonou balzámových jedlí.

Těsně u vězení z klád ležel Miki, věrný kamarádovi v hodince nebezpečí. Vyčerpalo ho vyhrabávání hlíny pod spodním břevnem; neucítil ani neuslyšel, že je někdo cizí nablízku, dokud neviděl Nanetu, jak stojí dvacet kroků od něho. Srdce mu poskočilo do sípajícího hrdla. Polkl, jako by se chtěl zbavit velkého sousta, a vyjeveně na ni hleděl. A pak s náhlým toužebným kňučením se k ní vrhl. Challoner pronikavě vykřikl, vyběhl z jedloví a napřáhl sekeru. Ale než mohla sekera dopadnout, držela Naneta Mikiho v náručí; a Challoner upustil zbraň, užasle vydechl a pronesl jen jediné slovo:

„Miki!“

Mútag se díval s nechápavým údivem. Viděl, jak muž i žena se točí kolem podivného, divokého zvířete, které by si tak nejspíše zasloužilo dostat jednu do čela. Zapomněli na medvěda. A Miki z divoké radosti, že našel svého milovaného pána a paní, na něho zapomněl také. Teprve mocným hůf si získal Nýwa jejich pozornost. Miki se vrhl ke kleci jako blesk; očichával Nýwovi čumák prostrčený mezi dvěma kmeny a se silným vrtěním ocasu se mu snažil dát na srozuměnou, co se stalo.

Challoner se pomalu přibližoval k pasti. V hlavě mu bleskla myšlenka, při níž zapomněl na všechno ostatní kromě velkého černého zvířete v pasti. Je možné, aby se Miki spřátelil s jiným medvědem než s mládětem z dávné minulosti? Zhluboka se nadechl, když se na ně díval. Nýwův nos s hnědou špičkou vyčníval mezerou mezi dvěma kmeny a Miki jej

olizoval! Napřáhl ruku k Nanetě, a když k němu přišla, beze slova ukázal před sebe.

Pak řekl:

„Je to ten medvídek. Víš, ten, o kterém jsem ti vyprávěl. Drželi se při sobě celou tu dobu, od chvíle, kdy jsem před rokem a půl zabil Nýwovi matku a kdy jsem je uvázal na jeden provaz. Teď už vím, proč nám Miki utekl, když jsme byli v chatě. Vrátil se zpátky – za medvědem.“

Dáte-li se dnes na sever od Le Pasu a spustíte kánoe na Krysí řeku nebo vodní toky v Grassberry a pak popádlujete a necháte se unášet proudem po Sobí řece a podél východního břehu Sobího jezera, přijdete nakonec ke Cochraně – a ke stanici Lac Bain. Je to jeden z nejnádhernejších koutů na celém severu. Tři sta Indiánů, míšenců a Francouzů přichází s kožešinami do Lac Baine. Není mezi nimi duše – muže, ženy nebo dítěte –, která by neznala příběh o „ochočeném medvědovi z Lac Baine“, mazlíčkovi anděla – de l'ange – správcovy ženy.

Medvěd nosí lesklý obojek a volně se potuluje ve společnosti velkého psa. Protože však velmi vyrostl a ztloustl, nikdy se nezatoulá daleko od stanice. A v celém tom kraji je nepsaným zákonem, že zvířeti nesmí nikdo ublížit a že v okruhu pěti mil od budov Společnosti nesmějí být kladeny pasti na medvědy. Za tu hranici medvěd nikdy nezabloudí; a když nastanou zimy a medvěd se chystá k svému dlouhému spánku, zaleze do hluboké, dlouhé jeskyně, kterou pro něho vyhloubili pod skladem Společnosti. A když se snese noc, spí s ním pes Miki.